

Liahona

**Kuinka rakkaus
voi auttaa, kun
lapset kohtaavat
pornografiaa, s. 36**

Evankeliumin linssin
antama selkeys, s. 12

Viisi tapaa, joilla Jeesus
suojeli lapsia, s. 18

Tempppelin siunauksia
sadan vuoden ajan
Tyynellämerellä, s. 28

KIRKKO
ON
TÄÄLLÄ

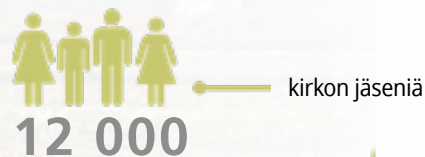
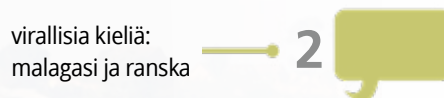
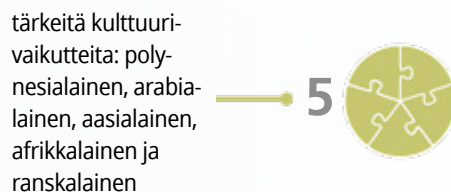
Antananarivo Madagask

ar

Tässä on muutamia lukuja Madagaskarilta ja kirkosta siellä:

1986 Ensimmäinen malagasinkielinen jäsen kastettiin Bordeaux'ssa Ranskassa

1990 Viisi jäsentä kastettiin ja konfirmoitiin

1998 Ensimmäinen lähetysskenttä muodostettiin

2000 Ensimmäinen vaarna perustettiin

VALOKUVA GETTY IMAGES

Jeesus rakastaa lapsiamme

Käytän paljon aikaa siihen, että ajattelen lapsia. Rakastan omassa perhe- ja ystäväpiirissäni olevia lapsia. Lisäksi työssäni kirkon lehdissä luon ja muokkaan sivuja lapsille kaikkialla maailmassa. Mutta pari vuotta sitten tajusin, etten ollut koskaan tutkinut, mitä pyhissä kirjoituksissa opetetaan lapsista. Niinpä päätin lukea Uuden testamentin ja Mormonin kirjan ja kiinnittää erityistä huomiota siihen, mitä voisin oppia tästä tärkeästä ryhmästä.

Se on ollut elämää muuttava harjoitus! Monista löytämistäni totuuksista arvokkain oli entistä suurempi ymmärrys siitä, kuinka paljon Jeesus välittää lapsista. Hän siunasi lapsia yhä uudelleen erityisenä, muista erottuvana ryhmänä. Kuinka me voimme noudattaa Hänen esimerkkiään?

Kerron artikkelissani sivulla 18 niistä opetuksista, joita poimin tästä pyhien kirjoitusten tutkimisen kokemuksesta, ja mukana on ideoita ja neuvoja useilta väkivallan ehkäisyn ammattilaisilta.

Lapset ovat hyvin kallisarvoisia. Toivon, että voimme yhdessä suojella heitä ja antaa heille voimavaroja kohdella heitä kuten Jeesus kohtelisi!

Rakkain terveisin
Marissa Widdison

Evankeliumin näkökulman siunauksia

Vanhin Gary E. Stevenson

12

Laien temppeli Havaijissa – kokoamisen vuosisata

Clinton D. ja Angela R. Christensen

28

Onko vai onko ollut, siinä pulma

Vanhin Joni L. Koch

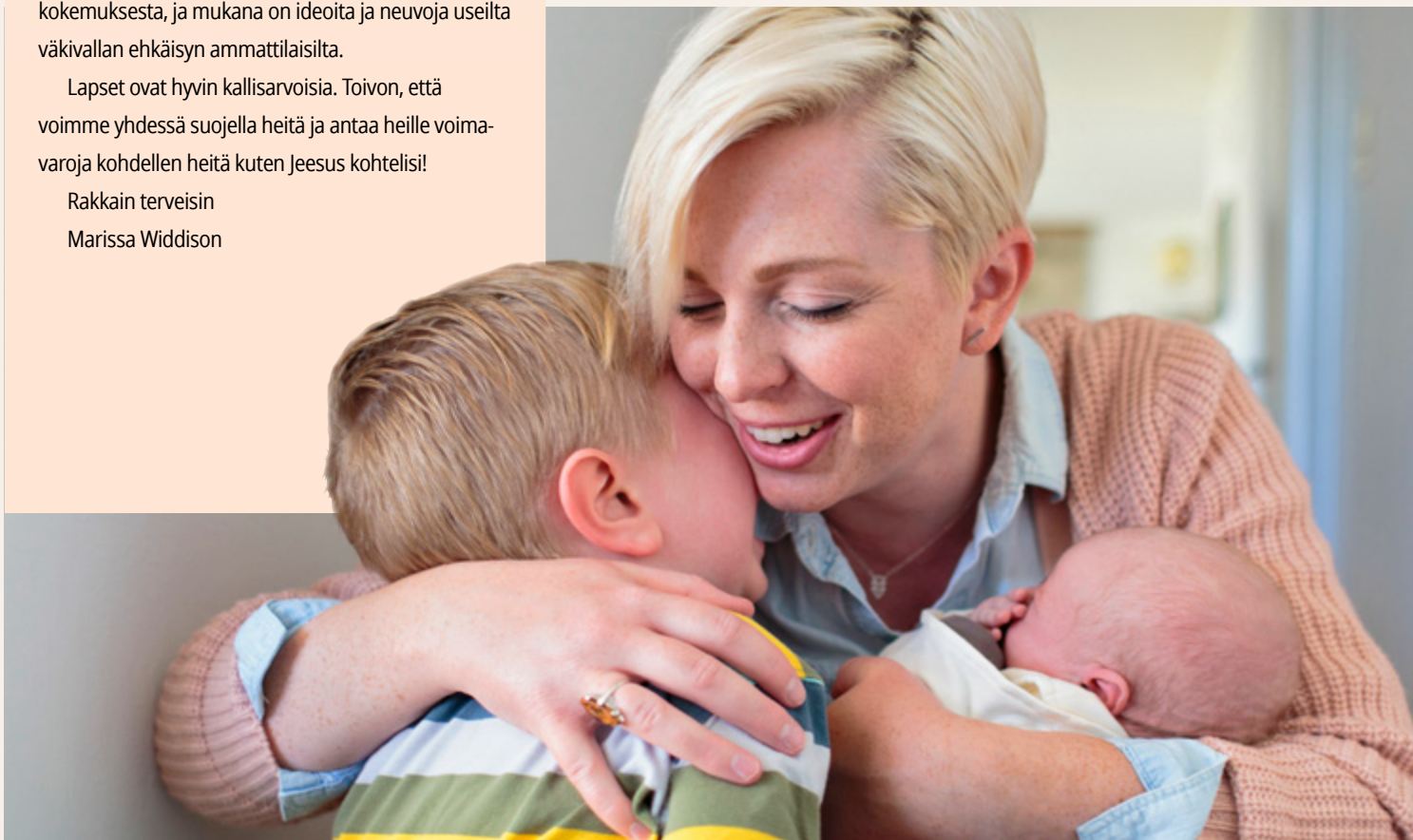
24

Pornografiaan suhtautuminen: suojele, reagoi ja paranna

Joy D. Jones

36

Sisällys

- 5 **Lasten suojeleminen pornografialta** 🕒
- 6 **Henkilökuvia uskosta**
Wilson Di Paula – San José, Uruguay 🕒
Kun Wilson joutui moottoripyöräonnettomuuteen, joka halvaannutti hänet, ja kun sitten pian sen jälkeen hänen vaimonsa kuoli, hän ei tiennyt, mitä tehdä. Mutta evankeliumi antoi vastaukset.
- 8 **Palvelutyön periaatteita**
Onko sinulta jäänyt huomaamatta tämä tärkeä osa palvelutyötä?
Meidän tulee paitsi "[itkeä] itkevien kanssa" myös "[iloita] iloitsevien kanssa". Tässä on neljä keinoa, joilla voit tehdä juuri niin.
- 12 **Evankeliumin näkökulman siunauksia**
Vanhin Gary E. Stevenson
Kun säilytämme hengellisen tasapainon, meillä on parempi evankeliumin näkökulma.
- 18 **Lasten suojeleminen**
Marissa Widdison
Jeesus Kristus rakasti ja suojeli lapsia. Kuinka sinä voit noudattaa Hänen esimerkkiään?
- 24 **Onko vai onko ollut, siinä pulma**
Vanhin Joni L. Koch
On helppo tuomita muita, mutta meidän täytyy olla varovaisia ja tuomita vanhurskaasti ja nähdä muut siten kuin Jumala näkee heidät.
- 28 **Laien temppele Havaijissa – kokoamisen vuosisata**
Clinton D. ja Angela R. Christensen
Sadon vuoden ajan temppele Havaijissa on mahdollistanut sen, että pyhät kaikkialla Tyynenmeren alueella ovat voineet vastaanottaa temppelesiunauksia.
- 32 **Myöhempien aikojen pyhien kertomaa** 🕒
Kahta sisarta johdatetaan palvelemaan, lähetyssaarnaajien sanomalla oli vaikutusta, piispa päättää, mitä tekisi saamallaan lisäpalkkiolla, kirje auttaa vahingoittuneen suhteen korjaamisessa.
- 36 **Pornografiaan suhtautuminen: suojele, reagoi ja paranna**
Joy D. Jones
Pornografia vaikuttaa lapsiin ja he altistuvat sille, mutta sinun rakkautesi voi auttaa heitä välttämään ja voittamaan sen vahingollisen vaikutuksen.

🕒 Nopeaa luettavaa

Kannessa
Valokuva Getty Images, käytetty kuvitus-tarkoituksiin, kuvassa käytetty malleja

Osastot

Nuorille aikuisille

42

Tässä kuussa puheenaiheena on se, **mitä tehdä**, jos **seurustelukumppani kamppailee pornografian kanssa**, ja kuulemme **kertomuksia toivosta** muilta, jotka ovat kohdanneet pornografian omassa seurustelusuhteessaan.

Nuorille

50

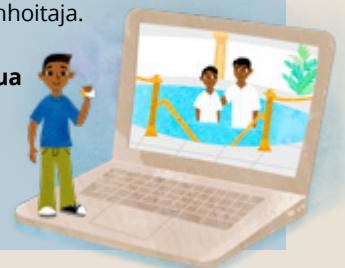
Mitä tarkoittaa se, että on **todellinen ystävä**, kuinka yksi nuori **kertoo evankeliumista** ja kuinka muistamme kirkon pääkulmakiven.

Lapsille

Ystävä

Ota selville, **kuinka muita voi rakastaa** Jeesuksen lailla. Rukous auttaa Prodia, kun häntä pelottaa. Florencesta tulee sairaanhoitaja. Sinä voit **valmistautua temppeleihin**.

VAIN SÄHKÖISENÄ JULKAISTAVAT ERIKOISARTIKKELIT

Olin kamppailut päästäkseni eroon pornografiasta. Miksi hän ei halunnut?

Julkaistaan nimettömänä

Nuori aikuinen Guatemalasta kertoo kokemuksensa siitä, kun hän turvasi Herraan tehdäkseen vaikean päätöksen.

Kuinka olen oppinut suhtautumaan, kun joku myöntää, että hänellä on ongelmia pornografian kanssa

Julkaistaan nimettömänä

Se, että saa kuulla jonkun pornografian käytöstä, voi aiheuttaa kaikenlaisia tunteita, mutta tämä nuori aikuinen turvasi Vapahtajaan tietääksensä, kuinka suhtautua asiaan rakkautta osoittaen.

Kuljin eteenpäin saatuani tietää sulhaseni pornografian käytöstä

Julkaistaan nimettömänä

Nuori aikuinen Tahitista kertoo näkemyksiään siitä, kuinka pornografia vaikutti hänen seurustelusuhteeseensa.

LOKAKUU 2019, 71. VUOSIKERTA, NUMERO 10 LIAHONA 18610 130

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon kansainvälinen julkaisu

Ensimmäinen presidenttikunta:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Kahdentoista apostolin koorumi:

M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Vastaava päätoimittaja:

Randy D. Funk
Neuvojat: Becky Craven, Cristina B. Franco, Sharon Eubank, Walter F. González, Larry S. Kacher, Adrián Ochoa, Vern P. Stanfill

Toiminnanjohtaja:

Richard I. Heaton
Kirkon lehtien johtaja: Allan R. Loyborg
Liiketoiminnan johtaja: Garff Cannon

Päätoimittaja:

Adam C. Olson

Apulaispäätoimittaja:

Ryan Carr

Julkausavustaja:

Camila Castrillón

Toimittajat: David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron Johnstson, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Vastaava taiteellinen johtaja:

J. Scott Knudsen

Taiteellinen johtaja:

Tadd R. Peterson
Suunnittelu: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhorst

Aineettoman omaisuuden koordinaattori:

Collette Nebeker Aune

Tuotantopäällikkö:

Jane Ann Peters
Tuotanto: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Mairissa M. Smith

Painatuksen valmistelu:

Joshua Dennis, Ammon Harris

Painatusjohtaja:

Steven T. Lewis

Levikkijohtaja:

Nelson Gonzalez

Kotimaansivut:

Timo Lehto

Sähköposti:

timppa.lehto@gmail.com

Jakelu:

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga MSR Filialen

Sveagatan 8 A, 44132 Alingsås, Sverige

Tilastiedot:

Tilaukset ja osoitteenmuutokset tehdään asiakaspalveluun:

Puhelinnumero: +46 (0) 8500 655 20

Sähköposti: rctstockholm@ldschurch.org

Verkkotilaukset: store.lds.org

Vuositilauhinta: 9,20 €

Toimittakaa käsikirjoitukset ja tiedustelut

verkossa osoitteessa liahona.lds.org

tai postitse osoitteella *Liahona*, Rm. 2420,

50 E. North Temple St., Salt Lake City,

UT 84150-0024, USA tai sähköpostitse

osoitteeseen liahona@ldschurch.org.

Liahona (Mormonin kirjan sana,

joka tarkoittaa 'kompassia'

tai 'suunnannäyttäjää') ilmestyy albanian,

armenian, bulgarian, cebun, englannin,

espanjan, fidžin, hollannin, indonesian,

islannin, italian, japanin, khmerin, kiinan (sekä tavallisin että yksinkertaistettu kirjoitusmerkein), kiribatin, korean, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, malagasin,marshallin, mongolin, norjan, portugalil, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, samoan, sloveenin, suahilin, suomen, tagalogin, tahitin, tanskan, thain, tongan, tšekin, ukrainan, unkarin, urdun, venäjän, vietnamin ja viron kielellä. (Ilmestyskerratt vaihtelevat kielittäin.)

© 2019 Intellectual Reserve, Inc.

All rights reserved. Printed in the

United States of America.

Tekijänoikeustiedot:

Ellei toisin ole mainittu, voit kopioida aineisto *Liahonasta*

henkilökohtaiseen ei-kaupalliseen

käyttöön (kuten kirkon tehtäviin). Tämä

oikeus voidaan kumota millöin tahansa.

Kuva-aineistoa ei kuitenkaan saa

kopioida, mikäli se kielletään kuvituksen

lähdemerkinnässä. Tekijänoikeutta koskevat

kysymykset tulee lähettää osoitteeseen:

Intellectual Property Office, 50 E. North

Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150,

USA, tai sähköpostiosoitteeseen

cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States

and Canada: October 2019 Vol. 71 No. 10.

LIAHONA (USPS 311-480) Finnish (ISSN

1522-9181) is published monthly by The

Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,

50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT

84150. USA subscription price is \$10.00

per year; Canada, \$12.00 plus applicable

taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake

City, Utah. Sixty days' notice required for

change of address. Include address label

from a recent issue; old and new address

must be included. Send USA and Canadian

subscriptions to Salt Lake Distribution

Center at address below. Subscription help

line: 1-800-537-5971. Credit card orders

(Visa, MasterCard, American Express)

may be taken by phone. (Canada Post

Information: Publication Agreement

#40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see

DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY

FACILITIES: Send address changes to

Distribution Services, Church Magazines,

P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-

0368, USA.

LASTEN SUOJELEMINEN PORNOGRAFIALTA

Sisar Joy D. Jones, Alkeisyhdistyksen ylijohtaja, esittää, että rakkaus on tärkein ase pornografiasta vastaan: "Kuten suosituissa iskulauseissa sanotaan: 'Porno tappaa rakkauden', mutta muistakaamme myös, että rakkaus tappaa pornon." Tässä on kolme tapaa, joilla rakkauden osoittaminen suojelee lapsia pornografian vaikutteilta.

SUOJELEMINEN:

"Rakastan sinua"

Luo lapsiisi sellainen suhde, jossa he tuntevat olonsa turvalliseksi ja rakastetuksi.

REAGOIMINEN:

"Rakastan sinua silti"

Puhu lapsillesi pornografiasta ja kehota heitä tulemaan luoksesi, jos heillä on kysymyksiä.

PARANTAMINEN:

"Rakastan sinua aina"

Vakuuta lapsillesi, että vaikka he kamppailisivatkin pornografian kanssa, rakkautesi heitä kohtaan ei muutu.

MITÄ SINÄ VOIT TEHDÄ

- Ole luonteva puhuesasi lastesi kanssa seksuaalisuudesta ja siitä, kuinka suojata heitä pornografialta.
- Auta lapsia ymmärtämään, *miksi* tulee välttää pornografiaa.
- Jokaisessa älypuhelimessa, tabletissa ja tietokoneessa – myös teini-ikäisillä ja aikuisilla – tulisi olla suojakeinoja.
- Älä koskaan jätä ketään yksin huoneeseen medialaitteen kanssa.
- Älä tuomitse lapsia, jotka ilmaisevat, että heillä on vaikeuksia pornografian kanssa.

Sisar Jones selittää kutakin näistä ajatuksista lisää artikkelissaan sivulla 36.

"Me suojelemme lapsiamme siihen asti kunnes he pystyvät suojelemaan itseään."

Jason S. Carroll, perhe-elämän professori Brigham Youngin yliopistossa

Wilson Di Paula

San José, Uruguay

Wilson halvaantui moottoripyöräonnettomuudessa. Vuosi myöhemmin hänen vaimonsa kuoli. Leskenä ja kahden pienen tytön isänä Wilson ei tiennyt, mitä tehdä. Hän ei tiennyt, oliko elämällä tarkoitusta. Wilson olisi voinut katkeroitua. Sen sijaan hän alkoi etsiä totuutta.

CODY BELL, VALOKUVAAJA

Minulla oli monia kysymyksiä. Miksi pahoja asioita tapahtuu? Yritin elämässäni tehdä asioita oikein, ja vaimoni riistettiin minulta, jäin itse pyörätuoliin, ja sitten tyttäreni joutui leikkaukseen, jossa lääkärinen piti poistaa hänen päästään kasvain. Aloin ajatella, ettei elämällä ollut tarkoitusta.

Käsitin, että minun piti löytää totuus. Tutkin monia eri uskontoja ja löysin Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon. Tunsin, että siinä on totuus.

Nyt tiedän, että olemassaolomme maan päällä on tarkoitus. Olemme täällä osana taivaallisen Isän iankaikkista suunnitelmaa. Meillä on Vapahtaja, joka voitti kuoleman ja nousi ylös kuolleista. Tämä tieto antaa minulle voimaa. Nyt yritän jatkaa sinnikkäästi ja kulkea eteenpäin. Minulla on tarkoitus, ja tiedän, että kun pyrin elämään kelvollisena, minulla voi olla iankaikkinen perhe.

LUE LISÄÄ

Lisää tietoa Wilsonin uskon matkasta, mukaan lukien lisää valokuvia, on tämän artikkelin verkkoversiossa ja Evankeliumiaiheinen kirjasto -sovelluksen versiossa osoitteessa churchofjesuschrist.org/go/10196.

KUINKA LÄHETTÄÄ HENKILÖKUVA USKOSTA

Voit lähettää sivustolla liahona.churchofjesuschrist.org lyhyen kuvauksen ja korkearesoluutioiden valokuvan henkilöstä, jonka usko innoittaa sinua.

Palvelutyön periaatteita

Onko sinulta jäänyt huomaamatta tämä *tärkeä osa* palvelutyötä?

Palvelutyö on yhtä lailla sitä, että "[iloitsee] iloitsevien kanssa", kuin sitä, että "[itkee] itkevien kanssa" (Room. 12:15).

Kun ajattelemme palvelutyötä, ajattelemme helposti niiden auttamista, jotka ovat avun tarpeessa. Puhumme puutarhatoimien tekemisestä lesken puolesta, aterian viemisestä sairaille tai avun antamisesta niille, jotka ovat vaikeuksissa. Muistamme Paavalin neuvon ”[itkeä] itkevien kanssa”, mutta keskitymmekö me riittävästi tuon jakeen *alkuosaan* – ”iloitkaa iloitsevien kanssa”? (Room. 12:15.) Iloitseminen niiden kanssa, joita palvelemme – tarkoittipa se heidän onnistumisensa juhlimista tai sitä, että auttaa heitä löytämään iloa vaikeina aikoina – on tärkeä osa palvelutyötä Vapah-tajan tavalla.

Tässä on kolme ideaa, jotka voivat auttaa (ja yksi asia, jota pitää välttää), kun pyrimme keskittymään siihen hyvään, mitä Jumala panee elämäämme.

1. Tiedosta

Bonnie H. Cordon, Nuorten Naisten ylijoh-taja, auttaa meitä ymmärtämään, että meidän pitää *nähdä* ne, joita palvelemme – *nähdä* paitsi heidän kuormansa ja vaikeutensa myös heidän

KERRO KOKEMUKSISTASI

Lähetä meille kokemuksiasi, kun olet palvellut muita tai kun sinua on palveltu. Mene sivustolle liahona.churchofjesuschrist.org ja napsauta "Submit an Article or Feedback" [Lähetä artikkeli tai palautetta].

vahvuutensa, kykynsä ja onnistumisensa. Hän sanoo, että meidän pitää olla "puolustaja ja uskottu – joku, joka on tietoinen heidän olosuhteistaan ja tukee heitä heidän toiveissaan ja pyrkimyksissään".¹

Vertauksessa lampaista ja vuohista Vapahtaja sanoi, että ne, jotka olisivat Hänen oikealla puolellaan, kysyisivät: "Herra, milloin me näimme sinut nälissäsi ja annoimme sinulle ruokaa, tai janoissasi ja annoimme sinulle juotavaa?"

Milloin me näimme sinut kodittomana ja otimme sinut luoksemme?" (Matt. 25:37–38.)

"Veljet ja sisaret, avainsana on *näimme*", sanoo sisar Cordon. "Vanhurskaat näkivät apua tarvitsevat, koska he pitivät silmällä ja huomasivat. Mekin voimme olla silmä tarkkana ja auttaa ja lohduttaa, juhlistaa ja jopa unelmoida."²

2. Etsi syitä juhlia

Juhlista isoja ja pieniä onnistumisia. Kyse voi olla siitä, että selittää syöväen tai selviytyy avioerosta, löytää uuden työpaikan tai löytää kadonneen kengän, selviytyy jälleen yhdestä kuukaudesta omaisen menetyksen jälkeen tai tulee toimeen viikon ilman sokeria.

Soita ja onnittele, lähetä kortti tai menkää yhdessä lounaalle. Kun jaamme siunauksemme toistemme kanssa, elämme kiitollisina ja juhlistamme muiden saamia siunauksia ja onnistumisia, niin me voimme "riemuita veljiemme ilosta" (Alma 30:34).

VAPAHTAJAN ESIMERKKI

Jeesus Kristus riemuitsi usein muiden onnesta. Hän osallistui häätjuhlaan Kaanassa, missä Hän paitsi juhli onnellista tapahtumaa myös muutti veden viiniksi (ks. Joh. 2:1–11). Mekin voimme pyrkiä osallistumaan erityisiin tilaisuuksiin niiden elämässä, joita palvelemme.

Huomaamme Vapahtajan riemuinteen myös muiden vanhurskaudesta. Kun Hän kävi nefiläisten luona, Hän sanoi heille: ”Siunattuja olette te uskonne tähden. Ja nyt katso, minun iloni on täysi.” (3. Nefi 17:20.)

3. Näe Herran käden vaikutus

Toisinaan muiden kanssa riemuitseminen tarkoittaa sitä, että auttaa heitä näkemään syitä riemuita – riippumatta siitä, mitä vaikeuksia tai iloja elämäämme tulee. Se yksinkertainen totuus, että taivaallinen Isä on tietoinen meistä ja valmiina kohottamaan meitä, voi olla uskomattomana ilon lähteenä.

Voit auttaa muita näkemään Herran käden heidän elämässään kertomalla, kuinka olet nähnyt sen omassa elämässäsi. Ole riittävän avoin kertoaksesi siitä, kuinka taivaallinen Isä on auttanut sinua läpi haasteidesi. Tämä todistus voi auttaa muita ymmärtämään ja tiedostamaan, kuinka Hän on auttanut heitä (ks. Moosia 24:14).

4. Älä rajoita kykyäsi riemuita

Valitettavasti voimme toisinaan rajoittaa omaa kykyämme riemuita muiden kanssa, varsinkin kun tunnemme epävarmuutta siitä, mitä meillä on annettavana tai missä elämänvaiheessa olemme. Sen sijaan että tuntisimme iloa toisen onnellisuudesta, me lankeammekin vertailun ansaan. Ja kuten vanhin Quentin L. Cook kahdentoista apostolin koorumista on opettanut: ”Siunausten vertailu karkottaa melko varmasti ilon. Emme voi olla kiitollisia ja kateellisia samaan aikaan.”³

”Miten me voimme voittaa tällaisen taipumuksen, joka on niin yleinen melkein jokaisessa?” vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista on kysynyt. ”Voimme laskea monia siunauksiamme ja antaa kiitosta muiden saavutuksista. Ja mikä parasta, me voimme palvella muita, mikä on tehokkain koskaan keksitty tapa oppia rakkautta.”⁴ Vertailemisen sijaan voimme kehua niitä, joita palvelemme. Kerro avoimesti, mitä heissä ja heidän perheensä jäsenissä arvostat.

Kuten Paavali muistuttaa meille, me kaikki olemme Kristuksen ruumiin jäseniä, ja kun ”yksi jäsen saa osakseen kunniaa, iloitsevat kaikki muutkin sen kanssa” (1. Kor. 12:26). Taivaallisen Isän avulla me voimme olla tietoisia muiden kokemuksista, juhlia isoja ja pieniä onnistumisia, auttaa muita huomaamaan Herran käden vaikutuksen sekä voittaa kateuden, jotta voimme todella riemuita yhdessä muiden siunauksista, kyvyistä ja onnesta. ■

VIITTEET

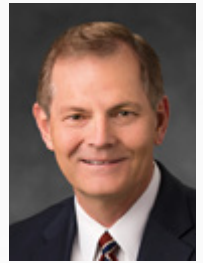
1. Bonnie H. Cordon, ”Paimeneksi tuleminen”, *Liahona*, marraskuu 2018, s. 75.
2. Bonnie H. Cordon, ”Paimeneksi tuleminen”, s. 75.
3. Quentin L. Cook, ”Iloitkaa”, *Valkeus*, tammikuu 1997, s. 28.
4. Jeffrey R. Holland, ”Toinen tuhlaajapoika”, *Liahona*, heinäkuu 2002, s. 71.

KUTSU TOIMIA

Mieti niitä, joita palvelet. Mitä kykyjä ja vahvuuksia heillä on? Mitä mahdollisuuksia ja onnistumisia heillä on ollut? Kuinka voit riemuita heidän kanssaan, kehua heitä tai kannustaa heitä?

Evankeliumin näkökulman siunauksia

Evankeliumin näkökulma antaa suurempaa selkeyttä siihen, kuinka suhtautua elämän tärkeimpiin asioihin, ratkaista ongelmia ja kohdata henkilökohtaisia kiusauksia.

Miten suurenmoinen siunaus onkaan olla jäsen Jeesuksen Kristuksen kirkossa taloudenhoitokautena, jolloin valtakunnan avainten palauttamisen ja profetian täyttymisen ansiosta saamme omin silmin nähdä, kuinka ”evankeliumi vierii maan ääriin niin kuin vuoresta käden koskematta irronnut kivi vierii, kunnes se on täyttänyt koko maan” (OL 65:2).

Tämä profetia, jonka Vanhan testamentin Daniel esitti ja joka on sittemmin toistettu tänä taloudenhoitokautena, näyttää olevan parhaillaan täyttymässä nähdessämme, että kirkossa on tänä päivänä yli 3 300 järjestettyä vaarna. Menneiden 50 vuoden aikana kirkon jäsenmäärä on kasvanut 2,1 miljoonasta yli 16 miljoonaan.¹

Yhtä vaikuttava kuin minusta on tämä nopea kasvu ja muutos, on se tosiasia, että evankeliumin periaatteet ja käytännöt ovat pysyneet samoina, mukaan lukien jumalallisen hallinnan malli, joka on ilmoitettu Jeesuksen Kristuksen kirkkoa varten. Tässä mallissa voidaan perustaa vaarvoja, joiden tarkoituksena on antaa puolustusta ja suojaa ”myrskyltä ja vihalta, kun sitä vuodatetaan laimentamattomana koko maan päälle” (OL 115:6).

Veljet ja sisaret, Herra suo meille anteliaasti siunauksia. Periaatteet, joiden mukaan siunaukset ovat riippuvaisia kuuliaisuudestamme käskyille ja käskyjen pitäminen on osoitus rakkaudestamme Herraa kohtaan, ovat arvokkaita ohjeita opittaviksi. Tämän kaltaiset evankeliumin periaatteet antavat meille tärkeän näkemyksen.

*Yksi kuolevaisen olemassaolonne
suurimmista ihmeistä tulee
olemaan kykyenne löytää tasapaino
hengellisyytenne ja elämänne muiden
tärkeiden tehtävien välillä.*

Tämä johtaa kahteen seikkaan, joita haluan tähdentää. Totean, että presidentti Dallin H. Oaks, ensimmäinen neuvonantaja ensimmäisessä presidenttikunnassa, on aiemmin esittänyt nämä kaksi seikkaa nuorille naimattomille aikuisille vuonna 2015.

Säilytä evankeliumin näkökulma

Presidentti Oaks on sanonut, että ”näkökulma tarkoittaa sitä, että näkee kaikki tosiseikat merkityksellisessä suhteessa, kokonaiskuvan”². Tässä on muutamia asioita, jotka ymmärrätään, kun asioita katsotaan evankeliumin näkökulmasta:

- Te olette rakastavan taivaallisen Isän lapsia (ks. OL 76:24).
- Te olette täällä maan päällä tarkoitusta varten, ja teillä on kyky tehdä valintoja (ks. 2. Nefi 2:27; 10:23).
- ”Sillä on välttämätöntä, että kaikessa on vastakohtaisuutta” (2. Nefi 2:11).
- Jeesus Kristus on meidän Vapahtajamme ja puolustajamme Isän luona (ks. 1. Joh. 2:1; OL 110:4).

Miettikää, mitä tapahtuu, jos teidän evankeliumin näkökulmastanne tulee linssi, jonka läpi katsotte elämänne jokaista osa-aluetta. Evankeliumin näkökulma antaa suurempaa selkeyttä siihen, kuinka suhtautua elämän tärkeimpiin asioihin, ratkaista ongelmia ja kohdata henkilökohtaisia kiusauksia. Tämä voi todellakin vaikuttaa siihen, kuinka yleisesti ottaen

suhtaudutte koko elämäänne ja moniin eri päätöksiin, joita teette matkan varrella.

Tämän näkemyksen ansiosta tiedämme, että Herra haluaa meidän nauttivan sakramentin joka viikko sekä tutkivan pyhiä kirjoituksia ja rukoilevan Häntä päivittäin. Lisäksi tiedämme, että Saatana houkuttelee meitä siihen, ettemme seuraisi Vapahtajamme tai kuuntelisi Pyhän Hengen hiljaisia kuiskauksia. Voimme sitten tulla tietoisemmiksi siitä, että vastustaja yrittää riippuvuuksien kuten huumeiden ja pornografian avulla viedä meiltä tahdonvapauden ja kyvyn vastustaa hänen pyrkimyksiään.

Jyrkkänä vastakohtana evankeliumin linssi antaa meille selkeän näkemyksen siitä, miten tärkeää on perustaa perhe – päättää solmia avioliitto ja kasvattaa lapsia vanhurskaudessa. Lisäksi tämä näkemys avaa meidän silmämme näkemään, että vastustaja haluaisi tuhota perheyksikön kokonaan ja hämentää sukupuoliroolit siten heikentäen arvoa, jonka yhteiskunta antaa perheiden muodostamiselle ja vahvistamiselle.

Säilytä hengellinen tasapaino

Presidentti Oaks on esittänyt: ”Kun nuorilla aikuisilla on näkemys – kokonaiskuva – heidän on keskeisen tärkeää säilyttää elämässään hengellinen tasapaino. Tätä varten teidän täytyy kieltäytyä joistakin maailman houkutuksista ja myös tehdä tarvittavia asioita päästäksenne lähemmäksi Vapahtajaa.”³

Toisaalta teillä on monia tärkeitä asioita sekä kaikenlaisia ja kaikkennäköisiä elämän tavoitteita, jotka kaikki vaativat huomiota, keskittymistä ja ohjausta. Luettelo teidän kunkin kohdalla saattaa olla varsin erilainen henkilökohtaisten olosuhteidenne perusteella, mutta varmasti luettelosta löytyvät koulutus, työpaikka, avioliitto sekä emotionaalinen ja fyysinen hyvinvointi. Teidän haasteenne on tietenkin tasapainottaa nämä tärkeät tehtävät elämässänne hengellisyytenne kanssa.

Presidentti Oaks neuvoi lisäksi, että teidän täytyy olla varovaisia, kun ”käytätte aikaanne, jotta ette nälkiinnyttä itseänne hengellisesti aikana, jolloin teidän ensisijaiset toimintanne keskittyvät muihin asioihin. Tuo periaate selittää, miksi nuorille aikuisille on erityisen tärkeää – – noudattaa neuvoa osallistua kirkon kokouksiin, palvella kirkossa, tutkia pyhiä kirjoituksia päivittäin ja polvistuen rukoilla perheenä sekä palvella kirkon tehtävissä.”⁴

Kun henkilökohtaisten ja monenlaisten tarpeidenne keskellä tasapainotatte elämän pyrkimyksiä ja haasteita hengellisyyden kanssa, te tulette huomaamaan, että tasapaino on saavutettavissa. Herra ei vaadi teitä tekemään sellaista, mitä te ette pysty saavuttamaan. Kuulin presidentti Thomas S. Monsonin (1927–2018) antavan lukuisissa tilanteissa neuvon: ”Kenet Herra kutsuu, Hän myös valmistaa.”⁵ Mielestäni tämä pätee varsinkin kirkon jäseniin.

Niin pelottavalta kuin tämän tasapainon säilyttäminen saattaakin tuntua, lupaan, että yksi kuolevaisen olemassaolon suurimmista ihmeistä tulee olemaan kykynne löytää tasapaino hengellisyytenne ja elämänne muiden tärkeiden tehtävien välillä. Tämä voi tapahtua tavalla, joka sallii teidän paitsi säilyttää hengellisyytenne ja elämänne tärkeät tehtävät nykyisellä tasolla myös kasvaa ja kehittyä kummallakin näistä tärkeistä osa-alueista.

Pääasiallisena syynä siihen, että tämä on mahdollista, on se, että Herra on keskipisteenä. Hän on tasapainon ehdoton keskikohta. Ja Hän on jumalallisen kiinnostunut henkilökohtaisesti teistä, yhdestä lapsistaan. Mutta tämä lopputulos perustuu siihen, että te keskitytte asianmukaisesti saavuttamaan tasapainon ja pyritte siihen.

Omien havaintojeni ja henkilökohtaisten kokemusteni pohjalta vaikuttaa siltä, että meillä on taipumus koko elämämme ajan kallistua enemmän suuntaan tai toiseen.

Tasapainon säilyttäminen elämässämme vaatii jatkuvaa ponnistelua ja huolehtimista. Päätäkää aktiivisesti pysyä vakaina.

Mikä mielenkiintoista, tämä toimii molempiin suuntiin. Saattaa olla aikoja, jolloin huomaatte, että teidän pitää huolella keskittyä selkeästi koulutyöhönne tai ammatilliseen työhönne, ja ”kirkon palvelu tapahtuu kirkon palvelulle varattuna aikana”⁶. Muistakaa kuitenkin pitää Herra elämänne keskipisteenä, jotta voitte löytää asianmukaisen hengellisen tasapainon.

Herra auttaa teitä

Kun säilytämme evankeliumin näkökulman, on helppo ymmärtää se perustavaa laatua oleva totuus, että Herra auttaa meitä. Yksi evankeliumin peruseriaate on, että me olemme rakastavien taivaallisten vanhempien lapsia. On vain luonnollista, että He auttavat meitä kaikin tavoin palaamaan taivaalliseen kotiimme.

Haluaisin kertoa esimerkin siitä, kuinka Herra voi auttaa teitä. Yksi nuorten johtajistani Thad Carlson kertoi sen minulle monia vuosia sitten. Thadilla, joka hiljattain kuoli, oli valtava vaikutus minuun nuoruusvuosinani. Hän varttui aikuiseksi suuren lamakauden aikana 14 lapsesta yhdeksäntenä. Hänen perheensä ansaitsi elannon maanviljelystä ja karjanhoidosta. Se oli taloudellisesti vaikeaa aikaa, ja heidän suurin omaisuutensa oli heidän karjalaumansa.

Kun Thad oli nuori, yksi hänen tehtäviään oli huolehtia karjalaumasta ja tarvittaessa paimentaa sitä, jotta varmistettaisiin, että karja saisi parasta ravintoa – vastuullinen työ nuorelle pojalle. Hän pystyi tekemään tämän apunaan pieni ja viisas karjahevonen, joka tiesi tarkasti, mitä piti tehdä, kun sitä vähän ohjaili. Hevonen oli nimeltään Old Smoky. Mutta Old Smokylla oli yksi vika: se ei halunnut joutua otetuksi kiinni. Aina kun joku lähestyi sitä, se juoksi pois tietäen, että se pantaisiin työhön.

*Muistakaa säilyttää evankeliumin
näkökulma. Katsokaa maailmaa
ympärillänne Jeesuksen Kristuksen
evankeliumin linssin läpi.*

Eräänä päivänä kun Old Smoky oli otettu kiinni, suitsittu ja satuloitu, nuori Thad ratsasti laitumelle, missä karja oli laiduntamassa. Maaperä oli kuivaa, samoin laidunmaa, mutta Thad huomasi, että laidunmaan ulkopuolella olevien rata-kiskojen vierellä ruoho oli pidempää ja vihreämpää. Niinpä hän ajatteli, että hän paimentaisi lehmät aidatun laitumen ulkopuolelle ja antaisi niiden nauttia hyvästä ateriasta rata-kiskojen vierellä.

Old Smokyn avulla Thad paimensi karjan laitumen ulkopuolelle, missä karja alkoi kulkea edestakaisin rata-kiskojen vierellä syöden parempaa, vihreämpää ruohoa. Tyytyväiset lehmät tuntuivat pärjäävän omillaan, joten Thad laskeutui hevosensa selästä ja istuutui suitsien ohjasten päälle nauttien ympäröivästä luonnosta, leikkien ja viihdyttäen itseään. Koska Old Smoky halusi kuitenkin itsekin syödä vihreää ruohoa, se vaelteli lopulta kauemmas ja sen ohjokset sujahtivat pois Thadin alta.

Tämä idyllinen ja rauhallinen hetki päättyi kuitenkin äkkiarvaamatta, kun Thad kuuli yhtäkkiä kaukaa kovaa melua. Siellä vihelsi veturi, joka oli kiitämässä paikalle juuri niitä rata-kiskoja pitkin, joilla Thadin karjalauma oli laiskasti hajaantuneena aivan hänen edessään! Hän tajusi, että seuraukset voisivat olla tuhoisia karjalaumalle ja myös hänen perheelleen, ellei hän toimisi nopeasti saadakseen lauman takaisin laitumelle ja pois lähestyvän junan tieltä. Hän tunsii, ettei hän pystyisi koskaan antamaan itselleen anteeksi sitä, ettei ollut täyttänyt hänelle uskottua vastuuta.

Thad hyppäsi ripeästi jaloilleen ja juoksi tarttumaan Old Smokyn ohjaksista. Old Smoky näki Thadin tulevan ja hyppelehti nopeasti pois tämän luota, koska ei halunnut joutua otetuksi kiinni. Hengästynyt ja epätoivoinen Thad, jonka ajatuksissa vilahteli mielikuvia kuolleista lehmistä ja perheen murhenäytelmästä, tiesi, että hänen oli toimittava nopeasti.

Myöhemmin hän kertoi, mitä tapahtui: ”Alkeisyhdistyksen opettajani oli opettanut meitä rukoilemaan ja vahvistanut

opetuksia, joita olin oppinut äidiltäni. Kun mitään muuta ei ollut tehtävissä, polvistuin ja aloin rukoilla apua saadakseni lehmät pois rata-kiskojen luota.”

Thad ei kuullut ääntä, mutta hänen mieleensä tuli selkeä ajatus: ”Huomaatko, kuinka lehmät voivat kävellä Old Smokyn vierelle eikä se lähde pois. Niinpä... nyt kun olet polvillasi, käy lisäksi nelinkontin. Ole olevinasi lehmä ja konttaa Old Smokyn luo.”

Thad kertoi: ”Tein niin. Old Smoky ei liikkunut. Tartuin sen ohjaksiin, ohjasin sen aidan luo, hyppäsin sen selkään ja tuulen lailla viiletimme ohjaamaan lehmät takaisin laitumelle. Old Smoky oli epätavallisen taitava joka käänteessä.”

Myöhemmin kun Thad oli lukiossa, hänelle todella valkeni se, että hän oli saanut selkeän vastauksen rukoukseensa äärimmäisen hädän hetkenä. Hän huomautti: ”Enkelit johtivat Old Smokya yli omien kykyjeni, ja perheemme säästy murhenäytelmältä.” Myöhemmin hän sanoi: ”Tämä oli ensimmäinen monista innoituksista, joita olen saanut. ’Mitä tahansa te pyydätte Isältä minun nimessäni, mikä on oikein, uskoen saavanne, katso, se teille annetaan’ (3. Nefi 18:20).”⁷

Meillä kaikilla on oma karjamme, joka meidän on saatava pois rata-kiskojen luota ennen kuin juna tulee. Meitä uhkaavia vaaroja on monenlaisia ja monen kokoisia. Jotkin ovat jopa yhtä vakavia kuin Thadin vaarallinen tilanne ja niillä on hengenvaarallisia tai sielua uhkaavia seurauksia meille tai rakkaillemme.

Toisilla kohtaamillamme tilanteilla ei ehkä ole yhtä vakavia seurauksia, mutta siitä huolimatta ne painavat raskaina mieltämme ja sydäntämme. Yksi asia on varma – jokaisella meistä tulee olemaan elämässämme vastoinkäymisiä ja ahdinkoja, koska ne kuuluvat kuolevaisuuden kokemukseemme. Mutta muistakaa – Herra auttaa meitä!

Rakastan näitä Mormonin kirjan sanoja: ”Me näemme, että Jumala muistaa jokaista kansaa, missä tahansa maassa se onkin; niin, hän laskee kansansa, ja hänen armahtavaisuutensa on kaiken maan yllä” (Alma 26:37).

Tämä tarkoittaa meitä jokaista. Miten tavattoman lohdullista onkaan tietää, että Herra auttaa meitä.

Usko, toivo ja evankeliumin näkökulma

Yhteenvetona kannustan teitä, että muistatte säilyttää evankeliumin näkökulman. Katsokaa maailmaa ympärillänne

Jeesuksen Kristuksen evankeliumin linssin läpi.

Säilyttäkää hengellinen tasapaino. Me kaikki koostamme haasteita ja mahdollisuuksia elämämme monissa eri tehtävissä, ja me toimimme niissä parhaiten, kun tasapainotamme ne uskollamme Jeesukseen Kristukseen ja Hänen sovituksensa.

Lopuksi – osoittakaa uskoa ja tuntekaa toivoa sen suhteen, että Herra auttaa teitä. Tämä tieto auttaa teitä kohtaamaan luottavaisina haasteet, jotka ovat väistämätön osa tehtäväänne kuolevaisuudessa. ■

Brigham Youngin yliopiston Havaijin kampuksella 19. syyskuuta 2017 pidetystä hartaustilaisuuden puheesta "A Gospel Perspective" [Evankeliumin näkökulma].

VIITTEET

1. Ks. "Tilastoraportti 2018", *Liahona*, toukokuu 2019, s. 112.
2. Dallin H. Oaks, nuorten naimattomien aikuisten takkavalkeailta, 8. helmikuuta 2015, Salt Lake City, Utah, Yhdysvallat (julkaisematon).
3. Dallin H. Oaks, nuorten naimattomien aikuisten takkavalkeailta, 8. helmikuuta 2015.
4. Dallin H. Oaks, nuorten naimattomien aikuisten takkavalkeailta, 8. helmikuuta 2015.
5. Thomas S. Monson, "Kutsuttu palvelemaan", *Valkeus*, heinäkuu 1996, s. 46.
6. Dallin H. Oaks, nuorten naimattomien aikuisten takkavalkeailta, 8. helmikuuta 2015.
7. Thad Carlson, henkilökohtainen kirjeenvaihto.

Lasten suojeleminen

Mitä voimme tehdä, jotta paremmin suojelemme lapsia elämässämme ja antaisimme heille voimaa?

Marissa Widdison

kirkon lehdet

Kaikista niistä ihmisryhmistä, joita Jeesus opetti, tiedämme Hänen rakastaneen erityisesti lapsia. Hän antoi lapsille huomiota silloinkin kun ajankohta ei ollut paras mahdollinen. Hän kutsui lapsia saamaan Häneltä yksilöllisen siunauksen. Hän tuomitsi ne, jotka satuttivat lapsia. Ja Hän opetti, että meidän pitää tulla enemmän lasten kaltaiseksi päästäksemme taivaan valtakuntaan.¹

”Katsokaa pienokaisianne”, Hän sanoi ihmisille Amerikan mantereella ylösnousemuksensa jälkeen. Taivaat aukenivat ja rakastavia, suojelevia enkeleitä tuli alas ja muodosti piirin lasten ympärille ympäröiden heidät tulella. (Ks. 3. Nefi 17:23–24.)

Ajatellessamme kaikkia maailmassa nykyään olevia vaaroja saatamme toivoa, että lapsemme voisivat olla jatkuvasti taivaallisen tulen ympäröimiä. On arvioitu, että maailmanlaajuisesti ihmisistä joka neljäs on kokenut lapsena väkivaltaa, ja tämä keskiarvo nousee, kun tarkastellaan tiettyjä haavoittuvia ryhmiä kuten vammaisia.² Hyvä uutinen on se, että paljon on tehtävissä suojeleaksemme lapsia ennakoivasti ja aktiivisesti.

”Kuvitelkaa mielessänne lapsi, jota rakastatte”, sisar Joy D. Jones, Alkeis-yhdistyksen ylijohtaja, on sanonut. ”Kun sanotte tälle lapselle ’rakastan sinua’, mitä se tarkoittaa? – Me suojelemme rakkaitamme, jotta voimme auttaa heitä yltämään parhaimpaansa ja kohtaamaan elämän haasteita.”³

Kenties se, että katsomme tarkemmin Vapahtajan esimerkkiä, innoittaa meitä saamaan ideoita siihen, kuinka voimme paremmin suojella lapsia elämässämme.

*Kun Jeesus kävi nefiläisten luona,
Hän siunasi jokaista lasta yksitel-
len. Samalla tavoin meidän tulee
oppia tuntemaan jokainen lapsi.*

Jeesus antoi heille aikaa

Jeesus varasi aikaa siihen, että Hän kiinnitti huomiota nuoriin ja haavoituviin (ks. Matt. 19:14). Mekin voimme varata aikaa kuunnella lapsiamme ja yrittää ymmärtää heidän haasteitaan.

”Mitä enemmän rakkautta lapsi tuntee, sitä helpompi hänen on avautua”, sisar Jones on sanonut. ”Meidän täytyy aloittaa keskustelu eikä odottaa sitä, että lapset tulevat meidän luoksemme.”⁴

Eräs äiti huomasi, että hänen oli hyödyllistä joka ilta kysyä lapsiltaan: ”Oletteko tänään kuulleet sellaisia sanoja, joita ette ole ymmärtäneet?”

Lapsemme saattavat vaistomaisesti etsiä vastauksia ensin verkosta, koska internet tarjoaa välitöntä apua eikä se tuomitse, mutta meidän pitää vakuuttaa heille, että *me* olemme luotettavampi tiedonlähde. Ja siihen sisältyy se, ettemme ylireagoi, kun lapsemme kertovat meille jotakin epämurkavaa. Esimerkiksi jos meillä tulee raju tunteenpurkaus, kun lapsemme myöntää etsineensä käsiinsä pornografiaa, hän ei ehkä enää uudelleen pyydä apua meiltä. Mutta jos reagoimme rakkautta osoittaen, voimme lähettää selkeän viestin – että haluamme hänen puhuvan kanssamme *mistä tahansa*.

Sisar Jones on havainnut: ”Kun vähäisistä huolista puhutaan rakastavasti, luodaan perusta tervehkeiselle suhtautumiselle, niin että kun isoja huolia tulee, kommunikointikanava on yhä avoinna.”⁵

Yksi tärkeimmistä, suojelevista keskusteluista, mitä vanhemmat voivat käydä lastensa kanssa, koskee heidän ruumistaan. Näissä keskusteluissa

tulee käyttää ruumiinosista oikeita nimityksiä sekä antaa oikeaa tietoa hygieniasta ja siitä, mitä muutoksia on odotettavissa tulevina vuosina. Meidän tulee puhua seksuaalisuudesta ja siitä, kuinka fyysinen ja emotionaalinen läheisyys on suurenmoinen osa taivaallisen Isän suunnitelmaa meitä varten. Voisimme myös puhua aiheista kuten väkivalta ja pornografia. Näiden keskustelujen tulee olla ikään sovitettuja ja lapsilla olevien kysymysten ohjaamia. Ihannetilanteessa meillä on ajan mittaan useita keskusteluja, jolloin annamme vähitellen lisää tietoa sitä mukaa kuin lapsemme kasvavat ja heidän ymmärryksensä lisääntyy. (Ks. hyödyllistä aineistoa tämän artikkelin lopussa.)

Jeesus näytti heille esimerkkiä

Jeesus näytti kaikille täydellisen esimerkin (ks. Joh. 8:12). Myös meillä aikuisilla on mahdollisuus ja vastuu olla esimerkkinä. Yksi parhaita tapoja, millä voimme auttaa lapsiamme olemaan turvassa, on se, että näytämme itse mallia turvallisuudesta valinnoista. Lapset huomaavat, kuinka heidän vanhempansa kohtelevat muita ja sallivat muiden kohdella itseään. Jos puolisonne kamppailee tai te itse kamppailette riippuvuuden kanssa, joka asettaa teidät tai perheenne vaaraan, hakekaa apua. Olkaa yhteydessä viranomaisiin ja ammattiauttajiin sekä piispaanne tai Apuyhdistyksen johtajaan, jotka voivat auttaa teitä saamaan asianmukaisia palveluja kirkolta ja yhteiskunnalta. Te ansaitsette turvallisuutta ja kunnioitusta.

Meidän tulee näyttää esimerkkiä myös siinä, miten huolehdimme hengellisestä voimastamme. Näkevätkö lapsemme meidän rukoilevan? Tietävätkö he meidän lukevan pyhiä kirjoituksia? Ovatko he kuulleet meidän todistuksemme? Puemmeko me perheenä yllemme ”Jumalan taisteluväestöä” aamuisin ennen kuin lähdemme ulos maailmaan? (Ks. Ef. 6:11–18; OL 27:15–18.)

Jeesus puhui heidän puolestaan

Vapahtaja tuomitsi ne, jotka vahingoittavat lapsia (ks. Matt. 18:6). Meikin voimme puolustaa lapsia elämässämme.

”Lapset tarvitsevat muita puhumaan puolestaan”, presidentti Dallin H. Oaks, ensimmäinen neuvonantaja ensimmäisessä presidenttikunnassa, on opettanut, ”ja he tarvitsevat päätöksentekijöitä, jotka asettavat heidän hyvinvointinsa aikuisia koskevien itsekkäiden intressien edelle.”⁶

Vaikka meidän ei pidäkään liiallisesti pelätä tai epäillä muita, niin meidän tulee olla tietoisia mahdollisista uhkista ja tehdä viisaita turvallisuutta koskevia päätöksiä. Alkeisyhdistyksen johtohenkilöiden tulee noudattaa kirkon laatimia väkivallan ehkäisemisen ohjeita⁷ – on turvallista, että jokaisessa luokkahuoneessa on kaksi opettajaa ja että joku johtokunnasta käy luokissa tarkastuskäynnillä.

Vanhempien ja johtohenkilöiden tulee neuvotella yhdessä ja päättää, onko muitakin varotoimenpiteitä, joilla he voivat vähentää nimenomaisia uhkia. Esimerkiksi monissa kirkon rakennuksissa luokkahuoneiden ovissa on ikkuna. Jos teidän rakennuksessanne ei ole, voisitte jättää ovet hieman auki oppiluokkien aikana ja puhua paikalliselle kiinteistöosaston edustajallenne ja kysyä, onko ikkunoiden asentaminen mahdollista. Tehtävästään riippumatta kaikki aikuiset voivat olla tarkkaavaisia kirkossa ja auttaa tarvittaessa, kuten toivottamalla tervetulleiksi käytävillä kuljeskelevat vierailijat tai kannustamalla harhailevaa lasta palaamaan luokkaan.

Valitettavasti toisinaan lapsia satuttavat muut lapset. Jos huomaamme minkäänlaista kiusaamista tai sopimatonta fyysistä kanssakäymistä kirkossa tai missään muualla, meidän täytyy heti puuttua tilanteeseen. Jos olemme johtohenkilö, meidän täytyy puhua asianomaisten perheiden kanssa – vaikka keskustelu olisi epämukavaa – varmistaaksemme, että kaikki lapset ovat turvassa. Puhukaa rohkeasti, myötätuntoisesti ja selkeästi, jotta omalta osaltanne olette luomassa ystävällisyyden kulttuuria.

Jos uskomme, että jotakuta lasta pahoinpidellään, meidän tulee ilmoittaa näistä huolista viranomaisille välittömästi. Monissa maissa on palvelupuhelimia, jotka tarjoavat kriisi-apua, tietoa ja tukipalveluja. Meidän tulee kertoa pahoinpitelyepäilyistä myös piispalle, varsinkin jos epäily koskee henkilöä, joka saattaa kirkon kautta päästä tekemisiin lasten kanssa. Sen lisäksi että ryhdytään toimenpiteisiin, jotta estetään rikoksentehtäjän kanssakäyminen lasten kanssa tulevaisuudessa, piispa voi lohduttaa ja tukea uhreja ja auttaa heitä saamaan lisäapua perhepalveluilta.

Jeesus siunasi heitä yksitellen

Jeesus tunsi lapset ja siunasi heitä yksitellen (ks. 3. Nefi 17:21). Samalla tavoin meidän tulee oppia tuntemaan jokainen lapsi ja pyrkiä auttamaan nimenomaan häntä.

Kuinka voimme tehdä kirkosta turvallisemman lapsille, joilla on terveydellisiä ongelmia? Onko meillä suunnitelma siitä, kuinka autamme vammaisia lapsia Alkeisyhdistyksessä? Huomioidaanko opettamissamme Alkeisyhdistyksen oppiaiheissa erilaiset kotitilanteet? Mitä muuta voimme tehdä ottaaksemme paremmin kaikki mukaan?

Rasistisilla kommentteilla, alentavilla huomautuksilla muista kulttuureista ja tuomitsevilla suhtautumisella muiden

uskontojen jäseniä kohtaan ei saisi olla mitään sijaa niissä viesteissä, joita lähetämme. Yhdessä Alkeisyhdistyksen luokassa eräs poika ei puhunut kovinkaan hyvin samaa kieltä kuin muut lapset. Auttaakseen häntä tuntemaan itsensä tervetulleeksi opettajat pitivät huolen siitä, että monisteet tulostettiin kummallakin kielellä. Yksinkertaiset huomaavaiset teot osoittavat lapsille, että tunnemme heidät ja välitämme heistä yksilöinä, ja nämä teot voivat olla heille esimerkkinä, jota noudattaa.

Saatamme huomata, että jotkut lapset tarvitsevat apua kiireellisesti. Esimerkiksi vaikka mielialan vaihtelut kuuluvat normaaliin kasvuun, niin jos lapsi on useita viikkoja vihainen, vetäytynyt tai surullinen, taustalla saattaa olla vakavampi ongelma, joka vaatii ammattiapua. Vaikka vanhurskaat tottumukset kuten rukous ja pyhien kirjoitusten tutkiminen ovat tärkeitä, niin usein tarvitaan enemmän tukea niille, jotka kamppailevat alkavan mielenterveyden häiriön kanssa tai yrittävät selviytyä salassa pitämästään traumasta. Tilanteen sivuuttaminen ei muuta asioita paremmaksi. Monilla alueilla piispa voi antaa taloudellista apua yksilöille ja perheille, jotta nämä voivat saada neuvontaa perhepalvelujen tai muiden palveluntarjoajien kautta.

Jeesus antoi heille voimaa

Lapsia suojellessaan Jeesus antoi heille myös voimaa toimia. Hän osoitti, että lapset ovat esimerkkejä (ks. Matt. 18:3). Kun Hän oli käynyt Amerikan mantereella, pienet lapset pystyivät opettamaan aikuisille ”ihmeellisiä asioita” (3. Nefi 26:16).

Me voimme antaa tuntemillemme lapsille voimaa opettamalla heitä tunnistamaan, kuinka Henki puhuu heille, ja sitten päätöksiä tehdessään noudattamaan Hengen johdatusta – auttamalla heitä luomaan sisäisen suodattimen ohjaamaan heidän tekojaan. Kuten sisar Jones on opettanut: ”On keskeisen tärkeää, että autamme lapsia luomaan omat sisäiset perustelut sille, että he haluavat [tehdä turvallisia päätöksiä].”⁸ Seuraavassa on ideoita, jotka ovat antaneet voimaa muille perheille:

- Eräs äiti on opettanut lapsilleen, että nämä kiinnittävät huomiota pelon ja epäilyksen tuntemuksiinsa sekä varovat ihmisiä, jotka vaikuttavat epärehellisiltä. Tästä oli hyötyä, kun jotkut yrittivät houkutellessa hänen poikaansa mukanaan kylpyhuoneeseen ja tämä huomasi varoittavat tuntemuksensa ja kieltäytyi.
- Jotkut perheet luovat etukäteen pakosuunnitelman, jota käyttää, kun he kohtaavat jotakin vahingollista. Esimerkiksi yhden perheen pakosuunnitelman nimi oli ”sulje ja kerro”. Se tarkoitti sitä, että jos näkyviin tuli paha kuva, piti heti sulkea tietokoneen näyttö ja kertoa vanhemmille. Perheen lasten ei tarvinnut koskaan miettiä, kuinka toimia huonon mediasisällön kanssa – he tiesivät, mitä tehdä!
- Eräs toinen perhe sopi koodisanasta, jonka heidän lapsensa voisivat lähettää tekstiviestinä vanhemmilleen tai sanoa puhelimesta, jos heidät piti hakea heti.
- Voisitte auttaa lapsianne harjoittelemaan sanomaan: ”Ei!” kun joku yrittää saada

heidät tekemään jotakin, mikä tuntuu heistä epämurkavalta. Jokaisen lapsen tulee tietää, että he voivat pyytää apua ja että heidän pitää jatkaa pyytämistä, kunnes he ovat turvassa.

Tehtävämme aikuisina

Muistellaanpa jälleen tilannetta luvussa 3. Nefi 17, kun Jeesus ”otti heidän pienet lapsensa yksitellen ja siunasi heidät ja rukoili Isää heidän puolestaan. – – Ja he olivat tulen ympäröimänä; ja enkelit palvelivat heitä.” (Jakeet 21, 24.) Kenties tämän kertomuksen pääkohtana on paitsi opettaa meille, kuinka tärkeitä lapset ovat, myös havainnollistaa, mikä *meidän* tehtävämme aikuisina tulee olla. Me olemme seuraavan sukupolven huoltajia. *Meidän* tulee olla niitä enkeleitä, jotka ympäröivät lapset ja palvelevat heitä. Pitäkäämme edelleen Jeesusta täydellisenä esimerkkinämme ja sitten tehkäämme parhaamme ympäröidäksemme pienokaisemme rakkaudella ja suojelulla. ■

VIITTEET

1. Nämä pyhien kirjoitusten kertomukset löytyvät katsomalla pyhien kirjoitusten viitteet tämän artikkelin kunkin väliotsikon alta.
2. Ks. ”Child Maltreatment (Child Abuse)”, World Health Organization, who.int/violence_injury_prevention/violence/child/en.
3. Joy D. Jones, ”Pornografiaan suhtautuminen: suojele, reagoi ja paranna”, *Liahona*, lokakuu 2019, s. 38.
4. Joy D. Jones, ”Pornografiaan suhtautuminen”, s. 39–40.
5. Joy D. Jones, ”Pornografiaan suhtautuminen”, s. 39.
6. Dallin H. Oaks, ”Suojele lapsia”, *Liahona*, marraskuu 2012, s. 43.
7. Ks. ”Preventing and Responding to Abuse” [Väkivallan ehkäiseminen ja siihen puuttuminen], newsroom.churchofjesuschrist.org.
8. Joy D. Jones, ”Pornografiaan suhtautuminen”, s. 40.

KIRKON AINEISTOA JOHTOHENKILÖILLE

Kirkolla on englanninkielinen verkkosivu, joka auttaa johtohenkilöitä neuvomaan jäseniä, jotka kohtaavat pahoinpitelyn kaltaisia haasteita. Mene sivulle counselingresources.lds.org.

HYÖDYLLISTÄ AINEISTOA VERKOSSA

- abuse.churchofjesuschrist.org
- overcomingpornography.lds.org
- ”Abuse” [Väkivalta], Gospel Topics [Evankeliumin aiheita] (englanniksi), topics.lds.org.

VINKKEJÄ LASTEN SUOJELEMISEKSI

Kotona

- Luokaa perheen suunnitelma, jonka avulla pysyä erossa huonosta mediasisälöstä tai välttää vahingollisia tilanteita.
- Puhukaa ikään sovitetulla tavalla ruumiista, seksuaalisuudesta ja läheisyydestä.

Kirkossa

- Noudattakaa kirkon antamia ohjeita opettamisesta, kuten että jokaisessa luokahuoneessa on kaksi aikuista.
- Edistäkää ystävällisyyden kulttuuria älkääkään salliko kiusaamista.

Onko vai onko ollut, siinä pulma

Vanhin
Joni L. Koch
seitsemänkymmenen koorumista

Meidän odotetaan tuomitsevan. Meidän täytyy.
Mutta *emme* saa lokeroida tai leimata ketään.

Useita vuosia sitten vaimoni ja minä olimme käymässä Kronborgin linnassa Helsingørissa Tanskassa. Tämä linna on tullut tunnetuksi William Shakespearen näytelmästä *Hamlet*. Kävellessämme linnan käytävillä mieleemme tulvi tilanteita ja vuoropuheluja näytelmästä, varsinkin Hamletin kuuluisa lausahdus: ”Ollako vai eikö olla, siinä pulma.”

Mutta sitten ajattelin paljon merkityksellisempää kysymystä, jonka esittää itsellemme: ”Onko vai *onko ollut*, siinä pulma.”

Jätä tilaa kehitymiselle

Valitettavasti muista puhuessamme me usein leimaamme heitä. Esimerkiksi saatamme sanoa tähän tapaan:

- ”*Vanhin Brown on laiska lähetyssaarnaaja.*” Sen sijaan meidän pitäisi sanoa: ”Vanhin Brown ei ole työskennellyt kovasti viime aikoina, mutta uskon hänen voivan kehittyä.”
- ”*Mary ei ole uskonnollinen.*” Sen sijaan voisimme sanoa: ”Mary ei ole ollut kiinnostunut uskonnosta, mutta hän saattaisi tuntea Hengen vaikutuksen, jos lausuisin hänelle todistukseni.”

Kun sanomme, että joku *on* jotakin, voimme päätyä leimaamaan tai lokeroimaan, tuomitsemaan jättämättä tilaa mahdolliselle muutokselle tai kehitymiselle. Mutta kun sanomme *on ollut*, me ilmaisemme, että uskomme kasvun ja edistymisen olevan mahdollisia.

Onko väärin tuomita?

Useimmat raamatunkäännökset esittävät seuraavan version Vapahtajan opetuksesta: ”Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi” (Matt. 7:1). Mutta Joseph Smithin raamatunkäännöksessä selvennetään: ”Älkää tuomitko *epävanhurskaasti* – –, *vaan tuomitkaa vanhurskas tuomio*” (JSR Matt. 7:2, kursivointi lisätty).

On todellakin hyväksyttävää – ja jopa odotettua – että tuomitsemme, kun arvioimme, määritämme ja erottelemme tilanteita ja teemme päätöksiä. Ja on erityisen tärkeää, että me tuomitsemme vanhurskaasti ollessamme kanssakäymisissä ihmisten kanssa.

Esimerkiksi meidän tulee huolellisesti arvioida, kenen kanssa aiomme solmia avioliiton, käyttää arvostelukykyä ymmärtääksemme jonkun aiheet tai arvioida omia kykyjämme täyttää jokin ammatillinen tehtävä.

Meidän tulee aina arvioida ihmisten tekoja tai ominaisuuksia Herran mittapuiden mukaan, kuten ne sisältyvät pyhiin kirjoituksiin ja profettojen sanoihin. Ennen kaikkea meidän tulee pitää huoli siitä, ettei meidän tuomitsemisemme yritä määrittää ketään epäystävällisesti, lokeroida pikaisesti tai leimata epäoikeudenmukaisesti.

Kykeneviä muuttumaan

Me tuomitsemme epävanhurskaasti, kun kuvailemme muita virheellisesti, varsinkin jos niin tehdessämme annamme ymmärtää, etteivät he pysty muuttumaan. Kaikissa tekemisissämme muiden kanssa meidän tulee muistaa,

että Herran sovitusuhrin ansiosta meillä jokaisella on kyky kehittyä. Pohtikaa näitä Vapahtajan antamia esimerkkejä:

- Hän sanoi aviorikoksesta tavatulle naiselle: ”Mene, äläkä enää tee syntiä” (Joh. 8:11).
- Hän sanoi toiselle miehistä, jotka ristiinnaulittiin Hänen vierelleen: ”Jo tänään olet minun kanssani paratiisissa” (Luuk. 23:43).
- Ylösnousseena olentona Hän näki edelleen Pietarin mahdolliset kyvyt ja jatkoi hänen opastamistaan, vaikka Pietari oli kieltänyt Hänet kolmesti (ks. Matt. 26:34 ja Joh. 21:15–17).
- Hän käski Saulia, joka oli vainonnut pyhiä, tekemään parannuksen. Saul, josta tuli Paavali, totteli, ja hänestä tuli vanhurskas. (Ks. Ap. t. 9:3–6.)

Herra Jeesus Kristus on mestari antamaan toisen tilaisuuden – ja kolmannen ja neljännenkin tilaisuuden. Hän opetti meitä antamaan anteeksi ”seitsemänkymmentäseitsemän kertaa” (Matt. 18:22). Hän on ainoa ihminen, joka on elänyt täydellisen elämän tämän maan päällä, mutta Hänen elämänsä, opetustensa, sovitusuhrinsa ja ylösnousemuksensa ansiosta sekä Hänen evankeliuminsa toimitusten avulla meistäkin voi jonakin päivänä tulla täydellisiä. Se, että puhumme veljistämme ja sisaristamme tavalla, joka ilmaisee epäilystä heidän kykyynsä muuttua, ilmaisee myös epäilystä Vapahtajan ja Hänen sovituksensa voimaan.

Ulkoinen ja sisäinen

Elämän tosiasia on, että me usein tuomitsemme (ja meidät tuomitaan) ensivaikutelman perusteella. Olemme kuitenkin vaarassa tuomita epävanhurskaasti, kun tuomitsemme ainoastaan ensivaikutelman pohjalta emmekä arvioi henkilön todellista luonnetta.

”Herra ei katso kuten ihminen. Ihminen katsoo ulkokuorta, mutta Herra näkee sydämeen.” (1. Sam. 16:7.) Jeesus sanoi, että Hänen aikansa teeskentelijät olivat ”kuin kalkilla valkaistut haudat. Ulkopuolelta ne kyllä ovat kauniita mutta sisältä täynnä – – kaikkea saastaa.” (Matt. 23:27.)

Vapahtaja ei opettanut, ettei myönteinen ja asiallinen ulkoinen olemus olisi hyvä asia, vaan Hän opetti, että ihmisen sisäinen luonne (moraalinen ja hengellinen tila) on merkittävästi tärkeämpi. Ajatelkaapa majesteettisia temppeleitämme – tontit ovat kauniita, mutta paljon tärkeämpiä ovat temppelin sisällä toimitettavat toimitukset.

Myös lähetyssaarnaajia vaaditaan noudattamaan pukeutumista ja ulkoista olemusta koskevia vaatimuksia. Olemalla puhtaita, pukeutumalla säädylisesti ja käyttämällä asiallista kieltä he näyttävät hyvää esimerkkiä niille, jotka tutustuvat Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin sen kautta, mitä he näkevät ja kuulevat lähetyssaarnaajilta.

Käyttäkää arvostelukykyä

Kun pyrimme tuomitsemaan vanhurskaasti, on tärkeää käyttää arvostelukykyä. Pyhien kirjoitusten oppaassa

sanotaan, että erottaminen on sitä, että ”ymmärtää tai tietää jotakin Hengen voiman avulla. – – Siihen sisältyy ihmisten todellisen luonteen ja hengellisten ilmentymien lähteen ja merkityksen havaitseminen.” (”Erottamisen lahja”).

Toisinaan sisimmältään pahat ihmiset käyttävät maailmallista ulkomuotoa yrittääkseen huijata meidät luulemaan, että heitä kannattaa jäljitellä. He ”ihailevat omaa älyään ja omasta mielestään ovat perin viisaita” (Jes. 5:21; ks. myös 2. Nefi 15:21). Vapahtaja pystyi näkemään tämän teeskentelyn läpi, ja Hän pystyi erottamaan luonteenlujuuden ja sydämen vilpittömät aiheet jopa kaikkein vaatimattomimpien ja sorretuimpien kohdalla.

Alma käytti sellaista arvostelukykyä, kun hän puhui niille, jotka olivat ”kaikkien ihmisten – – halveksimia köyhyytensä tähden” ja silti siunattuja, koska he olivat nöyryyneet ja heistä oli tullut sydämelteään nöyriä (ks. Alma 32:5–8).

Meidän tulee muistaa, että ”Jumalan Hengen [asioita] – – on tutkittava Hengen avulla” (1. Kor. 2:14). Kun näemme muut siten kuin Isämme taivaassa näkee heidät, arvostelukyky sallii meidän tuomita vanhurskaasti.

Vanhurskas tuomitseminen

Elämämme jokaisena päivänä me tuomitsemme arvioimalla, arvostelemalla ja erottelemalla. Herra odottaa meidän kuitenkin tekevän sitä vanhurskaasti. Herran Jeesuksen Kristuksen opetuslapsina meidän sanojemme ja tekojemme tulisi osoittaa, että me olemme armollisia, rakastavia ja halukkaita auttamaan.

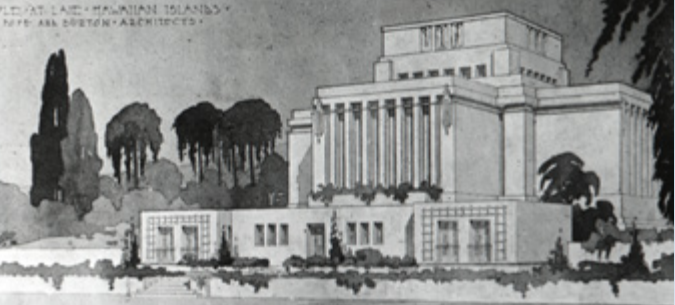
Vanhurskaina tuomareina meidän pitää varmistua siitä, että kiinnitämme enemmän huomiota ihmisen luonteeseen kuin hänen ulkoiseen olemukseensa. Samanaikaisesti meidän tulee muistaa, että me annamme itsestämme joka päivä ensivaikutelmia sillä, miltä näytämme ja mitä sanoja käytämme. Useimmat ihmiset kiinnostuvat tietämään lisää luontestamme ja evankeliumin sanomasta,

jos olemuksemme kuvastaa sanomamme suurta arvoa.

Herramme ja Mestariimme Jeesus Kristus on näyttänyt meille täydellisen mallin, jota noudattaa, kun pyrimme tuomitsemaan vanhurskaasti. Meidän tulee – Hänen laillaan – punnita sitä, mitä näemme pintapuolisesti, sitä vasten, mitä tapahtuu kunkin ihmisen sisimmässä. ■

Arkkitehtiluonnos, jonka laativat arkkitehdit Hyrum Pope ja Harold W. Burton.
Oikealla: Yksi neljästä friisistä, jotka kiertävät temppeä ja kuvaavat evankeliumin neljää taloudenhoitokautta.

Koristelautanen, joka kuvaa kirkon kahdeksaa ensimmäistä temppeä. Laie on alhaalla keskellä.

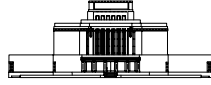

Keskellä: Presidentti Heber J. Grant Laieassa temppeä vihkimisen yhteydessä.
Yllä: Presidentti Joseph F. Smith (äärimmäisenä vasemmalla) Laieassa. Hän pyhitti temppeä kesäkuussa 1915.

Äitiyttä kuvaava friisi, jonka on veistänyt Avarid Fairbanks.
Vasemmalla: Jäseniä kokoontuneina temppeä luo (1920).

Laien temppeli Havaijissa

KOKOAMISEN VUOSISATA

Sata vuotta sitten vihitty
Laien temppeli Havaijissa
on mahdollistanut sen, että
pyhät ovat voineet kokoontua
vastaanottamaan temppeli-
siunauksia evankeliumin
alkaessa levitä kaikkialle
maailmaan.

Clinton D. ja Angela R. Christensen

Kirjoittajat asuvat Utahissa Yhdysvalloissa. Veli Christensen työskentelee kirkon historian osastolla.

Yksi Jeesuksen Kristuksen kirkon suuria tehtäviä myöhempinä aikoina on tarjota temppelisiunauksia maailman ihmisille – sekä eläville että kuolleille. Profeetta Joseph Smith opetti: ”Jumalan kansan kokoamisen tarkoitus kaikkina aikakausina – on ollut rakentaa Herralle huone, missä Hän on voinut ilmoittaa kansalleen huoneensa toimitukset.”¹

1900-luvun alussa maan päällä oli ainoastaan neljä toiminnassa olevaa temppeliä, kaikki Utahissa. Näin ollen pääasiallisena keinona päästä osalliseksi temppelisiunauksista oli kokoontua fyysisesti Utahiin. Vuonna 1919 tilanne muuttui. Marraskuun 27. päivänä vuonna 1919 presidentti Heber J. Grant (1856–1945) vihki Laien temppelin Havaijissa. Tämä merkitsi historiallista käännekohtaa palautuksessa, kun temppelisiunaukset tulivat monien kansakuntien ulottuville.

Monessa suhteessa Laien temppeli Havaijissa oli ensimmäinen kansainvälinen temppeli. Se alkoi heti palvella jäseniä Havaijissa, Uudessa-Seelannissa, Samoassa, Tongassa,

Tahitissa, Japanissa ja Australiassa. Kun kirkko jatkoi kasvamista kaikkialla Tyynenmeren alueella ja Aasiassa, tämän temppelin ansiosta siunauksia saavien maiden lukumäärä lisääntyi edelleen.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi sata vuotta tästä tärkeästä virstanpylvästä Israelin kokoamisessa kummallakin puolella verhoa.

Kokoamista Samoasta

Samoasaarilta on yli 4 000 kilometriä Havaijiin. Vuonna 1919 John Q. Adams, lähetysjohtaja Samoassa, sanoi: ”Kun temppeli Laieassa valmistui, jäsenemme tuntuivat yhtäkkiä saavan kiihkeän halun kartuttaa kylliksi tämän maailman tavaraa päästäkseen temppeliin.” Esimerkiksi Aulelio Anae oli palvellut 20 vuotta lähetysaarnajana ilman palkkaa. Vuosien uhrauksen vuoksi hänellä ei ollut kylliksi rahaa matkustaa Havaijiin. Niinpä veli Anae myi kaiken, mitä hän omisti, ja onnistui saamaan kokoon 600 tai 700 Yhdysvaltain dollaria.² Veli Anae sekä muita samoalaisia uhrasivat kaiken, mitä pystyivät, muuttaakseen Laieen 1920-luvulla.

Yksi perhe, Leotat, saapui Havaijiin uudenvuodenpäivänä vuonna 1923. Seitsenvuotias Vailine Leota muisteli:

”Kun ensi kertaa [näimme] tempppelin, – se oli mitä kaunein näky.”³ Jo kaksi viikkoa myöhemmin Vailinen vanhemmat Aivao ja Matala saivat oman endaumenttinsa ja heidät sinetöitiin avioparina ja heidän lapsensa sinetöitiin heihin. Leotat palvelivat uskollisesti Herran huoneessa 50 vuoden ajan, ja heidät haudattiin ”lähelle temppeleä, jota he rakastivat niin paljon”.⁴ Nykyään satoja heidän uskollisista jälkeläisistään asuu eri puolilla Havaijia.

Mahdoton tehtävä

Samaan aikaan kun monet jäsenet Tyynenmeren alueella jättivät koti- maansa ja muuttivat Havaijiin, monet seurakunnat eri maissa järjestivät ryhmämatkoja temppeleihin. Tämä kokoamisen hengellinen muoto tarjosi kirkon jäsenille keinon matkustaa saamaan temppeletoimitukset ja sitten palata kotiin vahvistamaan kirkkoa omassa maassaan.

Vihkimistilaisuudessa presidentti Grant rukoili Herraa suomaan pyhille Uudessa-Seelannissa ja kaikilla Tyynenmeren saarilla mahdollisuuden saada kokoon sukukirjansa, jotta he voivat tulla temppeleihin ja heistä voi tulla pelastajia esivanhemmilleen.

Ryhmämatkat temppeleihin alkoivat eräästä maoripyhien ryhmästä Uudessa-Seelannissa jo puoli vuotta vihkimisen jälkeen. Vaikka nämä pyhät asuivat yli 8 000 kilometrin päässä Havaijista, he riemuitsivat kuullessaan uutisen temppelele vihkimisestä.

Waimate ja Heeni Anaru halusivat kovasti olla mukana ensimmäisessä ryhmässä, joka matkusti temppeleihin. Tehtävä tuntui kuitenkin mahdottomalta, koska perhe oli köyhä ja matkaan vaadittiin 1 200 Uuden-Seelannin punnan maksu – aimo summa. He tarvitsisivat ihmeen.

Vuosien ajan Anarun perhe oli noudattanut profetan neuvoa ja koonnut sukututkimusasiakirjoja suvustaan. Nuo asiakirjat odottivat sitten pinoissa samalla kun Anarun perhe odotti ihmettä. Heidän poikansa Wiwini tiesi vanhempiensa uskosta: ”Äiti ei koskaan vaipunut epätoivoon

sen suhteen, [etteikö] hän jonakin päivänä polvistuisi isän kanssa temppelele alttarin ääressä.”

Ihme tosiaan tapahtui. Waimate sai Uuden-Seelannin hallitukselta urakkasopimuksen, joka koski isoa maanrakennushanketta. Hänelle maksettiin tästä hankkeesta riittävästi käteisennakkoa kattamaan Havaijin-matkan kulut. Waimate ja Heeni voittivat pelkonsa valtamerimatkaa kohtaan, ja toukokuussa 1920 he matkustivat Havaijiin ryhmän kanssa, jossa oli 14 pyhää. He saivat oman endaumenttinsa, ja heidät sinetöitiin. Se, mikä oli mahdotonta, oli tapahtunut.

Anarujen kertomus on vain yksi tuhansista. Ne kertovat myöhempien aikojen pyhistä, jotka matkustivat Laien temppeleihin Havaijiin saamaan toimitukset ja vaatimaan omakseen Herran huoneessaan tarjoamat lupaukset. Tämä vaati suuria uhrauksia, mutta se sai aikaan vahvempia pyhiä, jotka palasivat kotimaihinsa valmiina johtamaan kirkkoa.⁵

Hengellistä kokoamista Aasiasta

Toisen maailmansodan jälkeen ja sen jälkeen kun kirkko oli perustettu uudelleen Japanissa, pyhät siellä järjestivät ensimmäisen aasialaisten ryhmämatkan temppeleihin. Vuonna 1965 täysi lentokone, jossa oli 165 omistautunutta pyhää, lensi Tokiosta Havaijiin, missä he saivat temppeletoimitukset. Tämä matka antoi uskomatonta voimaa kirkolle Japanissa. Yhdeksänkymmentäviisi

1850

1850: Lähetys- saarnaajia saapuu Havaijin kuningas- kuntaan saarnaamaan palautettua evankeliumia.

1855: Joseph F. Smith palvelee ensimmäisen kerran lähetystyössä Havaijissa.

1875

1865: Kirkko ostaa Laiesta tontin, jolle rakennetaan seurakuntakeskus. Vuonna 1916 tämä rakennus siirretään, jotta saadaan tilaa temppeleille.

1900

1915: Presidentti Joseph F. Smith ilmoittaa temppelele rakentamisesta Laien Havaijiin.

27. marraskuuta 1919: Presidentti Heber J. Grant (yllä keskellä) vihki temppelele.

1920: Waimate ja Heeni Anaru matkustavat temppelele Uudesta-Seelannista.

1925

1923: Leotan perhe (alla) muuttaa Laien Samoasta.

prosenttia näistä jäsenistä pysyi aktiivisena kirkossa. Viidestä tuli myöhemmin temppelinjohtaja omassa kotimaassaan, heidän joukossaan vanhin Yoshihiko Kikuchi, ensimmäinen johtava auktoriteetti Japanista.⁶

Vuonna 1970 korealaisten jäsenten ryhmä matkusti Laieen. Seurakunnanjohtaja Choi Wook Whan sanoi: ”Menimme temppeliin, ja se avasi meidän mieleemme ja sai meidät tietoisiksi siitä, kuinka voimme saada pelastuksen. Iankaikkinen suunnitelma tuli todelliseksi. Todistuksemme on vahvistunut niin paljon, että sitä on vaikea selittää. Miten suuri siunaus Korean jäsenille onkaan saada mahdollisuus päästä temppeliin.”⁷

Edesmenneiden sukulaisten tietojen kokoamista

Kun temppelitoimitukset tulevat jonkin kansakunnan ulottuville, ne tuovat Herran siunauksia paitsi elossa oleville siinä maassa myös niille sen maan asukkaille, jotka ovat nykyään verhon toisella puolella. Tämän siunauksen ovat tunteet jäsenet Aasian maissa, joiden kulttuuriin on satojen vuosien ajan kuulunut sukutietojen huolellinen kirjaaminen.

Kwai Shoon Lungin vanhemmat muuttivat Kiinasta Havaijiin. Kwai syntyi Kauaissa vuonna 1894, ja hänet kastettiin vuonna 1944 hänen 50. syntymäpäivänään. Veli Lung opetti kirkossa sukututkimusta ja kertoi luokalleen: ”Näin

eräänä yönä näyn, jossa näin monien kuolleiden sukulaisteni kutsuvan minua työskentelemään heidän puolestaan.” Kolme päivää myöhemmin hän sai sukuuuteloja tädiltään Kiinasta: 22 sivua kiinalaista kirjoitusta, jossa kerrottiin hänen esivanhemmistaan aina vuoteen 1221 jKr. asti. Yhdessä poikansa Glennin ja miniänsä Julinan kanssa he ovat suorittaneet temppelissä tuhansia toimituksia sukunsa puolesta. Glenn ja Julina Lung palvelivat myöhemmin uskollisesti Laien temppelin johtajana ja emäntänä vuosina 2001–2004.⁸

Kokoaminen jatkuu

Laien temppeli Havaijissa, joka sijaitsee Tyynenmeren risteyskohdassa Amerikan mantereen ja Aasian välissä, on avannut oven temppelisiunauksiin monille kansakunnille. Näin Israelin kokoamisesta on tullut ensisijaisesti hengellistä kokoamista, kun jäsenet voivat saada temppelisiunaukset ja sitten palata rakentamaan kirkkoa omassa kotimaassaan. Tämä mahdollisuus on auttanut palautettua evankeliumia laajenemaan monien kulttuurien ja kansojen keskuuteen verhon kummallakin puolella.

Kun juhlimme Havaijissa sijaitsevan Laien temppelin satavuotisjuhlaa, meillä on etuoikeus nähdä omin silmin yksi palautuksen virstanpylväs ja Mormonin kirjan profeetta Jaakobin lausuman profetian täyttyminen: ”Suuret ovat Herran lupaukset niille, jotka ovat meren saarilla” (2. Nefi 10:21). ■

VIITTEET

1. *Kirkon presidenttien opetuksia: Joseph Smith*, 2007, s. 435.
2. Ks. ”The Writings of John Q. Adams”, toim. James Adams Argyle, s. 14, familysearch.org.
3. Vailine Leota Niko, julkaisussa *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i*, toim. Clinton D. Christensen, 2019, s. 70–71.
4. Aivao Frank Leota (1878–1966), familysearch.org.
5. Ks. Christensen, *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i*, s. 64–65.
6. Ks. Christensen, *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i*, s. 114–117.
7. Choi Wook Whan, artikkelissa ”Going to the Temple Is Greatest Blessing”, *Church News*, 17. huhtikuuta 1971, s. 10.
8. Ks. Christensen, *Stories of the Temple in Lā‘ie, Hawai‘i*, s. 166.

1950

1965: Ensimmäisellä aasialaisten ryhmämatkalla temppeliin 165 japanilaista pyhää saapuu Havaijiin.

1970: Korealaisia pyhiä liittyy japanilaisten pyhien mukaan temppelimatalle.

1975

13. kesäkuuta 1978: Presidentti Spencer W. Kimball vihki temppelin uudelleen käyttöön merkittävän laajenuksen jälkeen. Hän ja presidentti N. Eldon Tanner (yllä) vierailevat myös Polynesian kulttuurikeskuksessa.

2000

21. marraskuuta 2010: Seismisten parannusten ja restauroinnin jälkeen presidentti Thomas S. Monson vihki temppelin uudelleen käyttöön.

2015

Johdatettiin Monican luo

Kun asuin São Paulossa Brasiliassa, tutustuin erääseen erityiseen naiseen nimeltä Graça. Hän oli kaunis ja ystävällinen nainen ja kaikkien ystävä.

Graça oli kotikäyntiopettajatoverini. Hän oli kolmen lapsen äiti ja kävi osaikatyössä. Hänellä ei ollut autoa eikä puhelinta, mutta mikään näistä seikoista ei estänyt häntä palvelemasta.

Parvekkeeltani näin yhden Graçan asunnon ikkunoista. Kun hänellä oli sopivasti aikaa, hän laittoi siihen ikkunaan punaisen kankaan merkiksi siitä, että hän oli valmis lähtemään kotikäynneille. Hän ei koskaan keksinyt verukkeita sille, ettei voisi palvella.

Graça laittoi ikkunaansa punaisen kankaan merkiksi siitä, että hän oli valmis lähtemään kotikäynneille.

Olen usein ajatellut Graçan merkkiä sekä hänen suurenmoista esimerkiksiään uskollisesta ja yksinkertaisesta palvelemisesta.

Eräs kokemus nousee mielessäni päällimmäiseksi. Me valmistauduimme ja rukoilimme, ennen kuin menimme tapaamaan yhtä sisaristamme. Kun olimme tulossa hänen talonsa luo, tajusimme, että olimme itse asiassa ajaneet erään toisen sisaren talon luo! Meille oli annettu tehtäväksi käydä tämän sisaren luona, joka oli vähemmän aktiivinen kahden pienen lapsen äiti, mutta emme olleet suunnitelleet käyvämme hänen luonaan sinä päivänä. Koska olimme

siellä, koputimme oveen, mutta kukaan ei tullut avaamaan.

Päätimme olla sinnikkäitä ja odottaa. Tämä sisar, Monica, tuli lopulta avaamaan oven ja sanoi meille olevansa kiireinen. Huomasimme hänen olevan väsynyt ja miltei kyynelissä. Kun kerroimme hänelle tullemme auttamaan, hän päästi meidät sisään. Hänen vauvansa itki, joten kehoitimme häntä huolehtimaan vauvastaan ja me odotaisimme. Kun Monica meni vauvan kanssa yläkertaan, me ryhdyimme toimeen – siivosimme muutamia huoneita ja laskostimme kaikki vaatteet, joita näimme.

Kun Monica näki, miten siistiltä hänen kotinsa näytti, hän purskahti itkuun, avautui meille ja kertoi haasteistaan. Lupasimme auttaa häntä, ja kerroimme Apuyhdistyksen johtajalle hänen haasteistaan. Seuraavana sunnuntaina Monica oli kirkossa.

Monicasta tuli aktiivinen, onnellinen sisar, ja me jatkoimme hänen palvelemistaan rakkautta ja huolenpitoa osoittaen. Hänellä oli yhä samat haasteet, mutta hän pystyi selviytymään niistä entistä suuremmalla uskolla ja rohkeudella, koska hän oli aktiivinen kirkossa.

Olen hyvin kiitollinen Graçan esimerkistä, kun palvelimme yhdessä. Olimme rukoilleet johdatusta, ja Jumala johti meidät Monican luo. ■

Rosana Soares, Utah, USA

He kylvivät sydämeeni siemenen

Mistä olen tullut? Mitä olen tekemässä täällä? Minne menen tämän elämän jälkeen?

Kun olin 29-vuotias, nämä kysymykset nousivat jatkuvasti mieleeni. Vanhempani olivat kuolleet. Surin esikoispoikavauvani menettämistä. Minulla oli kasvatettavana kolme muuta lasta ja elämä täynnä haasteita.

Herra alkoi vastata kysymyksiini, kun Hän johdatti kotiini kaksi nuorta lähetyssaarnaajaa. Kun kutsuin heidät sisääseen, he kysyivät, oliko jotakin, mitä tunsin kaipaavani elämässäni. Kerroin heille vanhemmistani ja pojastani. Sanoin heille, että mielestäni olisi epäoikeudenmukaista saada lapsia ja perustaa perheitä, jos kaikki vain päättyisi kuolemaan. Kysyin, näkisinkö enää koskaan vanhempiani ja poikaani.

”Marta”, he sanoivat, ”perheesi voi olla iankaikkinen.”

Ilo täytti sydämeni. Halusin tietää lisää. Seuraavalla käynnillään he opettivat minulle lisää Jeesuksen

Kristuksen evankeliumia. He antoivat minulle Mormonin kirjan ja haastoivat minut lukemaan sitä ja kysymään Jumalalta, onko se Hänen sanaansa. Otin vastaan heidän haasteensa. Kun rukoilin, Jumalan vastaus tuli selkeänä kuin auringonpaiste. Tiesin sydämesäni, että se on totta.

Valitettavasti kun otin vastaan uuden työpaikan, menetin yhteyden lähetyssaarnaajiin. Seuraavina kuukausina avioliittoni kariutui ja yritin aloittaa uuden elämän lasteni kanssa.

Myöhemmin solmin uuden avioliiton. Eräänä päivänä aviomieheni kertoi kaipaavansa Jumalan läsnäoloa elämässään. Päätimme mennä siihen kirkkoon, jossa hän oli käynyt aiemmin. Kun menimme rakennukseen sisälle, näin aulan pöydällä Mormonin kirjan. Tämä oli sama kirkko, johon olin tutustunut aikaisemmin! Rakastin sitä Henkeä, jota tunsin siellä. Kun lähdimme pois, kysyin aviomieheltäni, miten voisin mennä kasteelle.

Tunsin, että minun pitäisi kertoa niille sisarille, jotka olivat ensin opettaneet minua, että olin liittynyt kirkkoon ja että he olivat kylväneet sydämeeni palautetun evankeliumin siemenen.

”Lähetyssaarnaajien pitää opettaa sinua”, hän sanoi.

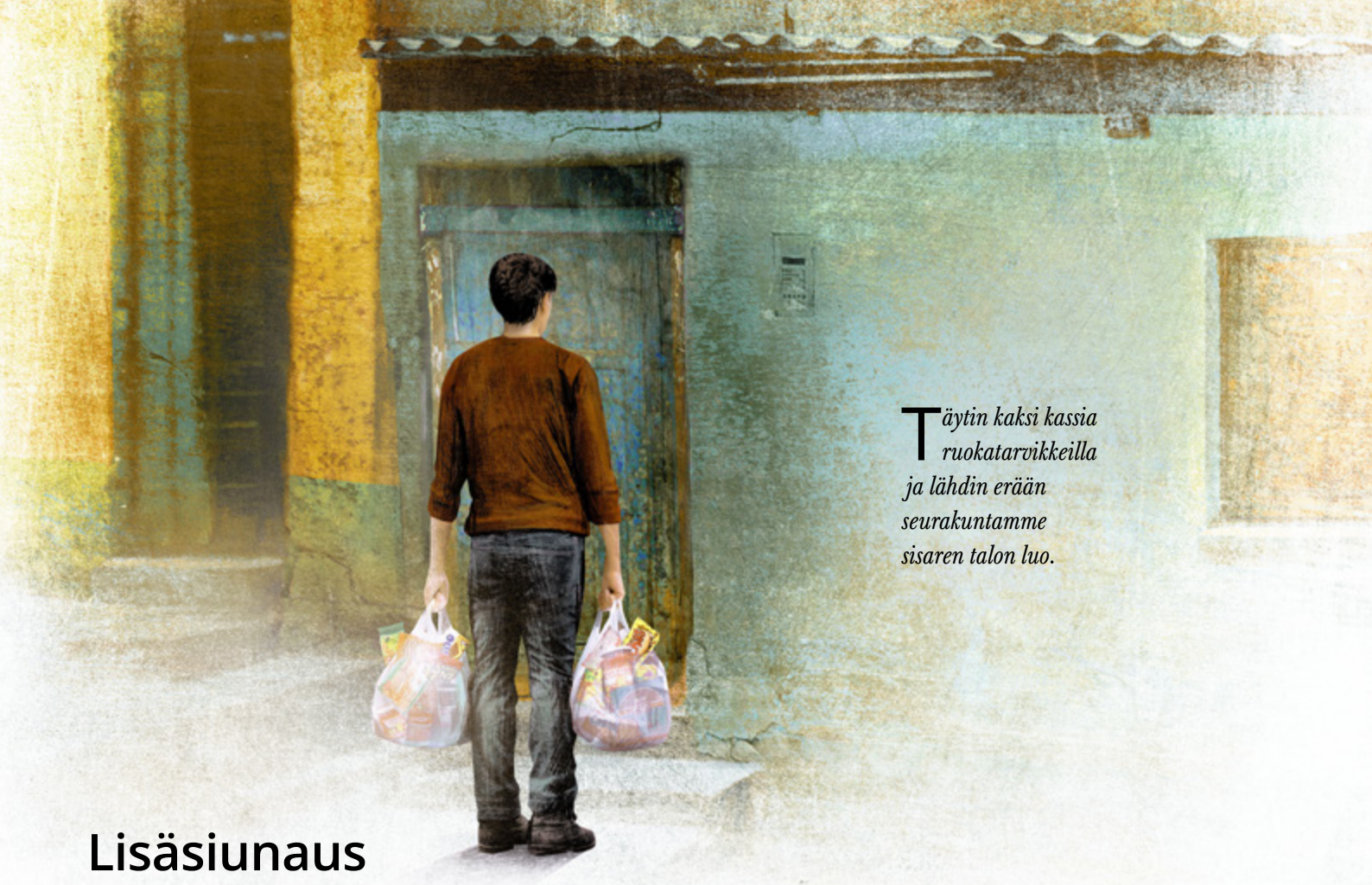
”Minua opetettiin viisi vuotta sitten!” vastasin.

Oppiaiheet opetettiin lapsilleni ja minulle. Kastepäivämme oli elämämme onnellisin päivä.

Muutamia vuosia myöhemmin tunsin, että minun pitäisi kertoa niille sisarille, jotka olivat ensin opettaneet minua, että olin liittynyt kirkkoon. Facebookista löysin Brasiliassa Santa Marian lähetysskentällä palvelleiden kotiin palanneiden lähetyssaarnaajien ryhmän. Siellä oli toinen niistä sisarista, jotka olivat opettaneet minua. Lähetin hänelle kaveripyynnön ja kerroin, kuka olen, kuinka minusta tuli kirkon jäsen, että perheemme on sinetöity temppelissä ja että poikani palvelee kokoaikaisessa lähetystyössä. Kerroin hänelle, että kaikki tämä oli mahdollista, koska hän ja hänen toverinsa olivat kylväneet sydämeeni palautetun evankeliumin siemenen. ■

Marta Algarve, Santa Catarina, Brasilia

Täytin kaksi kassia ruokatarvikkeilla ja lähdin erään seurakuntamme sisaren talon luo.

Lisäsiunaus

Vaimoni Carmen ja minä olimme juuri saaneet ensimmäisen lapsemme, kun minut kutsuttiin seurakuntamme piispaksi. Niihin aikoihin meillä oli taloudellisesti tiukkaa. Minulle oli stressaavaa elättää perhettäni ja samaan aikaan kaitsea seurakuntamme jäseniä ja huolehtia heistä.

Eräänä sunnuntaina sakramenttikokouksessa huomasin erään yksinhuoltajaäidin neljän pienen lapsensa kanssa. Hän istui kappelialin viimeisessä penkissä ja yritti parhaansa mukaan pitää lapsensa hiljaisina. Tiesin, että hänellä oli myös taloudellisia vaikeuksia, mutta hän ei koskaan pyytänyt apua. Viikot kuluivat, ja joka sunnuntai hän tuli kirkkoon lastensa kanssa.

Eräänä päivänä sain palkkakuittini. Koska olin siunauksena saanut töistä lisäpalkkion, päätin käyttää ylimääräiset rahat ostaakseni tarvikkeita kipeästi

kaivattuihin korjaustöihin talossamme. Mutta kun olin menossa kauppaan, mieleeni tulivat tämä sisar ja hänen lapsensa. Tunsin, että minun pitäisi käyttää ylimääräiset rahat ostaakseni heille ruokaa. Soitin Carmenille ja kerroin, mitä tunsin, että minun oli tehtävä. Hän oli kanssani samaa mieltä.

Kun tein ostoksia, satuin huomamaan keksejä. Ajattelin, että ehkäpä lapset pitäisivät makeasta. Täytin kaksi kassia ruokatarvikkeilla ja lähdin tämän sisaren talon luo.

Koputin useita kertoja kuluneeseen puuoveen. Kun olin aikeissa lähteä, ovi viimein avattiin. ”Piispa”, sisar sanoi, ”onpa yllätys, että näen sinut siinä.” Hänen lapsensa juoksivat heti esiin hänen takaansa.

”Toin teille vähän ruokaa”, sanoin.

Yksi hänen tyttäristään löysi keksit ja huusi: ”Keksejä!” Hänen veljensä ja

siskonsa kokoontuivat innoissaan hänen ympärilleen. Seitsenvuotias tytär halasi minua. ”Kiitos, piispa!” hän sanoi.

Katsoin heidän kotiaan ja näin, että tämä sisar oli ollut pesemässä vaatteita lattialla olevassa tynnyrissä. Perheellä ei ollut lainkaan pöytää, ja he nukkuivat lattialla patjan päällä. Käsitin, kuinka suuressa puutteessa he olivat. Tein järjestelyjä varmistaakseni, että he saisivat pöydän ja että jokainen saisi sängyn.

Tämä kokemus auttoi minua käsittämään, että Herra johdattaa ja siunaa palvelijoitaan. Emme tarvitse mitään erityistä tehtävää auttaaksemme veljiämme ja sisariamme. Meidän pitää vain olla sopuosinnussa Hengen kanssa, huomata, kuka tarvitsee apuamme, ja olla halukkaita olemaan välineinä Herran käsissä. ■

Roberto Atúncar Nieto, Lima, Peru

Kaksi sivua täynnä kiitollisuutta

Isäni kärsi koko ikänsä heikosta itsetunnosta ja arvottomuuden tuntemuksista. Hän varttui alkoholisti-isän luona, joka sanoi hänelle usein, miten arvottomana tämä piti häntä. Onneksi isästäni ei koskaan tullut alkoholistia, mutta hän ei koskaan kertonut minulle tai sisaruksilleni, että hän olisi ollut meistä ylpeä, eikä hän kehdunut meitä siitä, mitä olimme tehneet hyvin. Kasvuvuosinani yritin miellyttää häntä, mutta minusta tuntui aina, etten ollut kyllin hyvä. Tämän vuoksi suhteemme jäi heikonlaiseksi.

Eräänä vuonna mainitsin tästä viisaalle piispalleni. Hän neuvoi minua kirjoittamaan isälleni kirjeen, jossa kertoisin hänelle kaikki ne asiat, joiden vuoksi olin hänelle kiitollinen. Tämä ei olisi minulle mikään helppo tehtävä. Haavani olivat syviä, enkä halunnut kiitollisuuden kirjeeni huokuvan kauden. Niinpä rukoilin. Hengen ohjatessa minua mieleeni alkoi virrata asioita, joiden vuoksi olin kiitollinen isälle. Siinä meni aikaa, mutta kun olin valmis, olin kirjoittanut kaksi kokonaista sivua.

Lähetin kirjeeni tietämättä, kuinka isä suhtautuisi siihen. Mutta tiesin, etten minä voinut valita hänen suhtautumistapaansa. Minun piti vain katsoa omaan sydämeeni ja muistaa, miksi olin kirjoittanut sen kirjeen.

Seuraavana aamuna äitipuoleni soitti minulle. Hän itki. Hän kertoi minulle, että isäni oli lukenut kirjeen yhä uudelleen ja uudelleen. Hän sanoi, ettei isä pystynyt puhumaan kanssani, koska hän itki niin vuolaasti.

”Kiitos!” äitipuoleni sanoi. ”Isäsi tarvitsi tätä.”

Myöhemmin samana päivänä isä soitti kiittääkseen minua. Hän soitti minulle joka päivä usean päivän ajan ilmaistakseen, kuinka paljon kirje merkitsi hänelle.

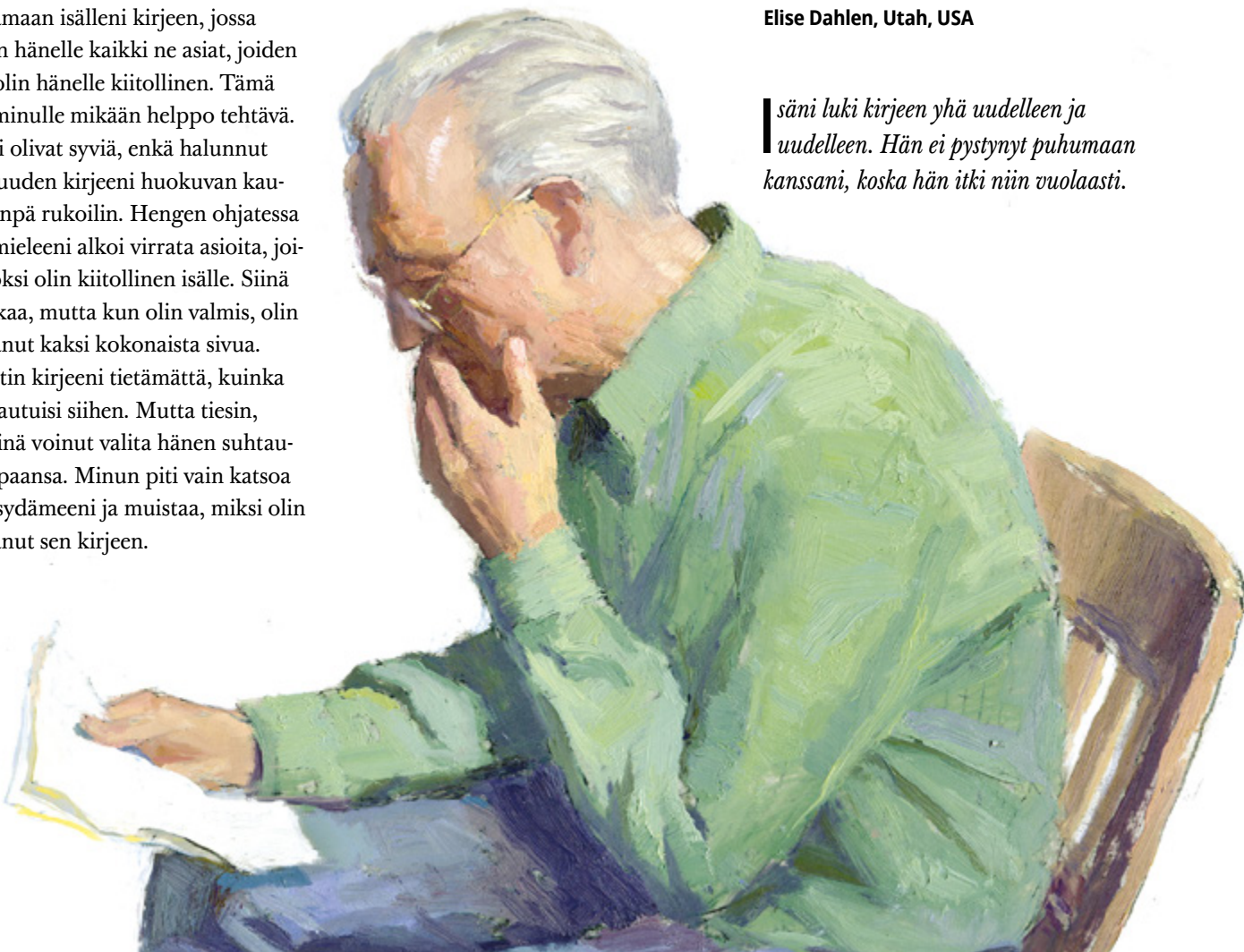
Voisinpa sanoa, että suhteemme parani ihmeellisellä tavalla, mutta meillä oli yhä paljon työtä tehtävänä.

Ajan mittaan sydämeni alkoi parantua ja suhteemme parani. Lopulta pystyin antamaan hänelle anteeksi.

Muutama vuosi myöhemmin isäni kuoli taisteltuaan urheasti syöpää vastaan. Olen varma, että hän kokee nyt suurta iloa, kun Vapahtaja auttaa häntä parantumaan vuosien loukkauksista. Tiedän, että olen kokenut parantumisen Jeesuksen Kristuksen sovituksen voimalla. Vapahtaja ymmärtää meidän tarpeemme ja voi auttaa meitä poistamaan sielustamme loukkaantumisen ja kauden myrkyä. Tiedän, että kiitollisuus, anteeksianto ja rakkaus ovat voimallisia parantamiskeinoja. ■

Elise Dahlen, Utah, USA

Isäni luki kirjeen yhä uudelleen ja uudelleen. Hän ei pystynyt puhumaan kanssani, koska hän itki niin vuolaasti.

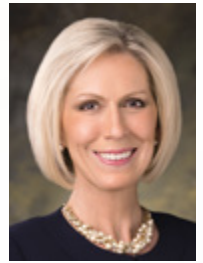

PORNOGRAFIAAN SUHTAUTUMINEN:

suojele, reagoi ja paranna

Joy D. Jones
Alkeisyhdistyksen
ylijohtaja

Nämä kolme tapaa osoittaa rakkautta voivat auttaa lapsiamme niissä vaiheissa, joita he saattavat kohdata joutuessaan tekemisiin pornografian kanssa.

Olen tuskallisen tietoinen pornografian vaikutuksesta jopa yhteiskuntamme nuorimpiin – lapsiimme. Pornografia – valtavat mittasuhteet saavuttanut vitseaus – voi aiheuttaa häpeää, vilpillisyyttä, tunteiden vääristymistä, itsehillinnän menettämisen, musertavan riippuvuuden sekä nielaista kaiken ajan, ajatukset ja energian. Tarvitaan kipeästi sitä, että me kaikki – vanhemmat, perheet, opettajat, johtajat – todella näemme lapsemme ja nuoremme sekä arvostamme ja suojelemme heitä.

Rakkaus on suurimpia Jumalan lahjoista. Rakasta Jumalaa ja rakasta lähimmäistä ovat kaksi suurta käskyä, jotka Jeesus Kristus itse antoi meille. Uskon, että rakkaus on myös tärkein aseemme taistelussa pornografiaa vastaan.

Tosiaan kuten suositussa iskulauseessa sanotaan: ”Porno tappaa rakkauden”, mutta muistakaamme myös, että rakkaus tappaa pornon. Tämä ei tarkoita sitä, että meidän rakkautemme jotakuta kohtaan voi muuttaa hänen riippuvuutensa tai edes hänen käytöstään. Mutta rakkaus voi kannustaa meitä – kuinka valmistaudumme, kuinka reagoimme, kuinka kuuntelemme – varsinkin lastemme osalta. Jotta meillä olisi mitään toivoa hävittää maailmasta tämä vitseaus, niin rakkauden täytyy olla kaikissa pyrkimyksissämme sekä ensisijaisena välineenä että perustana.

Haluan ehdottaa kolmea tapaa osoittaa rakkautta ja toivon, että keskitymme niihin, omaksumme ne ja toimimme niiden mukaan. Nämä kolme tapaa liittyvät niihin kolmeen vaiheeseen, joita lapsemme saattavat kohdata joutuessaan tekemisiin pornografian kanssa.

Ensimmäiseksi, me sanomme ”rakastan sinua” todella suojelemalla heitä. Toiseksi, me sanomme ”rakastan sinua silti” tavalla, jolla reagoimme, kun he ovat altistuneet pornografialle joko tahallaan tai tahattomasti. Ja kolmanneksi, me sanomme ”rakastan sinua aina” antamalla heille rakastavaa tukea, kun he pyrkivät parantumaan, jos he ovat kokeneet pakonomaista käyttöä tai riippuvuutta. Jokaisessa vaiheessa tärkeintä on rakkaus.

Tämä ongelma koskettaa meidän poikiamme ja tyttöjämme, emmekä me puhu siitä riittävästi.

1 SUOJELEMINEN: "RAKASTAN SINUA"

Kuvitelkaa mielessänne lapsi, jota rakastatte. Kun sanotte tälle lapselle "rakastan sinua", mitä se tarkoittaa? Pohjimmiltaan se tarkoittaa, että me suojelemme rakkaitamme, jotta voimme auttaa heitä yltämään parhaimpaansa ja kohtaamaan elämän haasteita. Suojeleminen on osaltaan sitä, että luomme vahvan, luottavaisen, johdonmukaisen suhteen. Tällaiset suhteet tuovat osaltaan lapsiamme lähellemme. Kun rakennamme vahvoja luottamussuhteita ja suojelemme lapsiamme ja lastenlapsiamme – tai ketä tahansa lasta – me annamme heille turvallisen paikan, jonne tulla. Tämä suojeleminen auttaa heitä ymmärtämään, keitä he ovat, ja auttaa heitä käsittämään suhteensa Jumalaan. Se, että lapset tuntevat itsensä arvostetuiksi ja rakastetuiksi, auttaa heitä saamaan käsityksen huolehtivasta taivaallisesta Isästä, joka antaa ohjeita heidän onnellisuutensa hyväksi, ja auttaa heitä luottamaan Häneen.

Olen huolissani siitä, etteivät monet vanhemmat vielä käsitä, kuinka vaarallista pornografia todella on, tai saattavat ajatella, että se on

ongelma vain naapurin pojalle. Todellisuudessa tämä ongelma koskettaa meidän poikiamme ja tyttöjämme emmekä me puhu siitä riittävästi.

Monia vuosia sitten aviomieheni ja minä kuulumme merkityksellisen tarinan, jonka olemme toistaneet usein lapsillemme. Tarina kertoo vanhasta kalkkarokäärmeestä, joka pyysi ohikulkevaa nuorta poikaa kantamaan sen vuoren huipulle, jotta käärme näkisi vielä yhden auringonlaskun ennen kuin se kuolisi. Poika epäröi, mutta kalkkarokäärme lupasi olla purematta häntä kiitoksena kantamisesta. Sen lupauksen kuultuaan poika kantoi käärmeen ystävällisesti vuoren huipulle, missä he katselivat yhdessä auringonlaskua.

Kun poika oli kantanut käärmeen takaisin alas laaksoon, poika valmisti itselleen aterian ja makuusijan yötä varten. Aamulla käärme pyysi: "Poikanen, viethän minut takaisin kotiin? Minun on nyt aika jättää tämä maailma, ja haluaisin palata kotiin." Pieni poika tunsi, että hän oli ollut turvassa ja käärme oli pitänyt

sanansa, joten hän päätti viedä käärmeen kotiin, kuten tämä pyysi.

Hän nosti käärmettä varovasti, piteli sitä tiukasti rintaansa vasten ja kantoi sen takaisin erämaahan kotiinsa kuolemaan. Juuri ennen kuin hän laski kalkkarokäärmeen maahan, käärme kääntyi ja puri häntä rintaan. Pieni poika parahti ja viskasi käärmeen maahan. ”Käärme, miksi teit noin? Nyt minä varmasti kuolen!” Kalkkarakäärme katsahti poikaan ja virnuili: ”Sinä tiesit, mikä minä olen, kun nostit minut syliin.”

Nykypäivän maailmassa näen monien vanhempien ojentavan omalle lapselleen käärmeen. Puhun älypuhelimista. Emme voi antaa matkapuhelimia, joissa on internet-yhteys, pienten lasten käsiin, kun he eivät ole riittävän vanhoja, jotta olisivat saaneet kylliksi opetusta, kun heillä ei vielä ole tarvittavia järkeily- ja päätöksentekokykyjä ja kun heillä ei ole vanhempien valvontaa ja muita keinoja apuna suojelemassa heitä. Jason S. Carroll, perhe-elämän professori Brigham Youngin yliopistossa, on esittänyt: ”Me suojelemme lapsiamme siihen asti kunnes he pystyvät suojelemaan itseään.” Ensin kehittyy aivorunko, jossa sijaitsevat aivojen mielihyvakeskukset. Vasta myöhemmin kehittyvät täyteen mitaansa aivokuoren etuosassa toimivat järkeily- ja päätöksentekokyvyt. ”Lapsilla on siis kaasupoljin mutta ei kunnan jarruja.”¹

Jokaisessa puhelimessa tulisi olla suojakeinoja – myös teini-ikäisillä. Tämä on hyvä neuvo myös aikuisille. Kukaan ei ole immuuni myrkkykäärmeen puremalle. Jotkut perheet valitsevat lapsilleen puhelimen, jossa ei ole internet-yhteyttä, rajoittaakseen käytön soittamiseen ja tekstiviestien lähettämiseen.

Älypuhelimien lisäksi on lukemattomia muita laitteita, joista on internetin kautta pääsy ei-toivottuun mediasisältöön. Äskettäinen tutkimus on osoittanut, että 79 prosenttia ei-toivotusta altistumisesta pornografialle tapahtuu kotona.² Lapset voivat altistua sille käyttämällä tabletteja, älypuhelimia, pelikonsolia, kannettavaa DVD-soitinta ja älytelevisiota, vain muutamia laitteita mainitakseni. Tunnen perheitä, jotka ovat valinneet kodissaan elektronisten laitteiden

käyttöpaikaksi yhden tilan, jonka läpi kuljetaan usein. Nämä perheet nimitävät tilaa ”mediahuoneeksi”, ja kaikki heidän laitteensa pidetään avoimesti näkyvissä, valossa. Kukaan ei ole huoneessa koskaan yksin medialaitteen kanssa.

Muissa perheissä on sovittu säännöistä, kuten ei puhelimia makuuhuoneissa, WC:ssä tai kylpyhuoneessa. Jotkut sanovat yksinkertaisesti: ”Ei koskaan yksin puhelimen kanssa.” Jotkut myös lisäävät vähitellen pääsyä sovelluksiin, joita heidän lapsensa voivat käyttää, ohjelmistolla, joka sallii vanhemman määrittää lapsen puhelimen asetuksia. Tällä tavoin he opettavat, että luottamus pitää ansaita ja että puhelimeen liittyvä turvallisuus on tärkeää.

Olivatpa oman perheemme tarpeet millaisia tahansa, opettakaamme jokaista perheenjäsentä käyttämään tekniikkaa viisaasti ja myönteisellä tavalla alusta asti – omaksumaan moraaliin perustuva ajatusmalli. Opettakaamme lapsia rakentavin tavoin käyttämään tekniikkaa hyvään. Voimme opettaa heitä arvioimaan sitä kysymällä itseltään: ”Palveleeko tämän käyttäminen hyvää tarkoitusta?” Valintamme sen suhteen, kuinka opetamme perhettämme nyt, vaikuttavat tuleviin sukupolviin.

Toivon, että me vanhemmat pohdimme sitä, miten tärkeä suhteemme lapsiimme on ja mitä nimenomaisia ponnisteluja teemme heitä suojellaksemme. Kun vahvistamme näitä rakastavia suhteita, lapset ymmärtävät paremmin, miksi Jumala on varoittanut pornografian paheellisuudesta, he käsittävät, kuinka välttää sitä, ja he ovat valmiita, jos he joutuvat kohtaamaan sitä.

2

REAGOIMINEN: ”RAKASTAN SINUA SILTI”

Ei ole helppoa luoda lämminhenkisiä, avoimia, rohkaisevia keskusteluja, jotka kannustavat lapsia kertomaan vanhemmilleen ajatuksistaan, kokemuksistaan ja kysymyksistään. Voimme rohkaista kaikenikäisiä lapsia tulemaan luoksemme, jos tai kun heillä on minkäänlainen pornografiaan liittyvä ongelma – varhaisesta, tahattomasta altistumisesta satunnaiseen käyttöön, jatkuvaan käyttöön ja edelleen pakonomaiseen käyttöön. Varhaisemmassa vaiheessa käydyt keskustelut ovat parempia, ja lapset tulevat puhumaan auliimmin, kun he tietävät, että heitä rakastetaan ja ettei mikään, mitä he sanovat tai tekevät, voi muuttaa sitä rakkautta.

Hyvin harvoin lapsi kuitenkin ottaa asian puheeksi vapaaehtoisesti. Se tapahtuu tavallisesti, kun tarkkaavainen isä tai äiti sanoo lapselle: ”Onko jokin hätänä?” tai ”Jokin taitaa painaa mieltäsi.” Mitä enemmän rakkautta lapsi tuntee, sitä helpompi hänen on avautua.

Tämä rakkauden vakuuttaminen vakiintuu heidän mieleensä pienistä kokemuksista, joita tulee yhä uudelleen. Kun vähäisistä huolista puhutaan rakastavasti, luodaan perusta tervehenkiselle suhtautumiselle, niin että kun isoja huolia tulee, kommunikointikanava on yhä avoinna. Mikä kaikkein tärkeintä, lapset tietävät, että reaktionne on tämä: ”Rakastan sinua silti. En

lakkaa rakastamasta sinua sen vuoksi, että jokin on tapahtunut. Rakastan sinua aina.”

Jostakin syystä emme puhu nuorille ja lapsille kovinkaan paljon yhdestä voimakkaimmista haluista ja suurimmista kiusauksista, mitä he tulevat kohtaamaan. Meidän vastahakoisuutemme aiheuttaa sen, että he saavat opetusta pääasiassa internetin kautta, muilta lapsilta tai teini-ikäisiltä tai jopa viihdemediasta. Jotkut meistä saattavat jopa epäroidä käyttäen sanaa *pornografia* lasten kuullen yrittäen suojella heidän viattomuuttaan. Se tuntuu kovin kiusalliselta. Ehkäpä omat vanhempamme eivät koskaan puhuneet yhtä avoimesti meidän kanssamme. Mitä jos keskustelumme herättää uteliaisuuden? Mitä jos he haluavat tietää lisää? Kuinka voimme odottaa lastemme puhuvan kanssamme pornografiasta, ellemmme itse koskaan puhu siitä heidän kanssaan?

Vanhemmat, meidän täytyy aloittaa keskustelu eikä odottaa sitä, että lapset tulevat meidän luoksemme. Pidän kovasti ehdotuksesta keskustella yhden kertaluonteisen tapahtuman sijaan säännöllisesti, usein ja miellyttävällä tavalla. Huolehtivien keskustelujen hyötyinä on, että asiantuntijoina ovat vanhemmat ja luotettavat johtohenkilöt eikä Google, että puhuminen voi tapahtua turvallisessa ympäristössä ja että puhuminen kasvattaa lapsen luottamusta. Haluamme lasten tuntevan olevansa valmiita ja voimakkaita, ei pelokkaita. Haluamme puhua heidän kanssaan emmekä saarnata heille.

Me vanhemmat ja opettajat emme voi auttaa lapsia, ellemmme ole itse valveutuneita. On keskeisen tärkeää opettaa vastauksia kysymyksiin *mitä* ja *miksi*. Voimme omalta osaltamme oppia ja auttaa lapsia ymmärtämään, miksi pornografia on väärin, miksi se on niin kovin vaarallista, miksi emme halua sen vahingoittavan heitä ja mitä tehdä, jos kohtaa sitä.

Annammeko lapsillemme riittävästi vastauksia kysymykseen *miksi* ikään sovitetuilla tavoilla? Jos annamme pornografian välttämisen ainoaksi syyksi sen, että ”se on paha”, se voi osoittautua riittämättömäksi syyksi. Sen sijaan meidän täytyy esittää mahdollisimman monia syitä,

jotta voimme osoittaa moraalisen välttämättömyyden, joka kannustaa nuoriamme.

On runsaasti syitä, joiden vuoksi välttää pornografiaa, mutta tässä on vain muutamia Fight the New Drug -järjestön esittämiä kannustimia, jotka saattavat kiinnostaa nuoriamme:

- Porno voi muuttaa aivojasi ja virittää ne uudella tavalla, ja tutkimukset osoittavat, että se voi jopa kutistaa aivojasi ja vähentää niiden aktiivisuutta.
- Porno voi aiheuttaa riippuvuutta.
- Porno tuhoaa itseluottamuksesi.
- Porno voi jättää sinut yksinäiseksi.
- Porno voi vahingoittaa rakkaitasi.
- Porno voi turmella tervehenkisen seksuaalisuuden.
- Porno liittyy väkivaltaan.
- Porno tekee ihmisistä lopulta epärehellisiä.
- Porno ryöstää sinulta aikaa ja voimavaroja.
- Porno aiheuttaa masennusta, ahdistusta ja häpeää.

Haluan lisätä, että pornografia on vastoin Jumalan käskyjä. Näillä ja lukuisilla muilla syillä me perustelemme pornografian vastustamista, mutta tieto ilman käytännön toteutusta johtaa turhautumiseen. Meidän täytyy asettaa järkevät ja hyödylliset rajat, rajoitukset ja odotukset. On keskeisen tärkeää, että autamme lapsia luomaan omat sisäiset perustelut sille, että he haluavat pysyä erossa pornosta. Mikäli lapsi ei omasta puolestaan päättä, miten hän suhtautuu tähän ongelmaan, hänestä tulee todennäköisesti osa nykyisiä musertavia tilastoja.

3 PARANTAMINEN: ”RAKASTAN SINUA AINA”

Kun lapsi altistuu pornografialle ja joutuu sen ansaan, hänellä on vaikeuksia suhtautua siihen, selviytyä siitä ja parantua. Vilpittöntyä, vakaata, jatkuvaa, lujaa ja kärsivällistä tukea tarvitaan, kun lapsi ottaa vastuun omasta selviytymisestäään ja pyrkii kulkemaan eteenpäin. Kukaan ei voi tarjota tällaista tukea kuten äiti tai isä. Kun olemme huolellisesti ja henkilökohtaisesti opettaneet totuutta, kun olemme lempeästi rakentaneet luottamusta ja rohkaisseet keskustelemaan, silloin lapsen pitää tietää, että virheistään ja valinnoistaan huolimatta me vakuutamme: ”Rakastan sinua aina kaikesta huolimatta.”

Muistan erään yksinkertaisen tapauksen, joka sattui perheessämme vuosia sitten. Aviomieleni ja minä olimme poissa kotoa, ja vanhin poikamme vahti muita lapsia. Meille soitti eräs huolestunut naapuri, joka kertoi meille, että talomme luona oli paloauto. Kiirehdimme kotiin ja saimme kuulla, että kymmenvuotias poikamme oli leikkinyt takapihalla, jonka vieressä on reilun parin hehtaarin kokoinen alue, jossa kasvaa pitkä, kuivaa heinää. Poikamme yritti nähdä, osaisiko hän sytyttää kipi-nöistä nuotion.

Lisää aineistoa on verkossa sivustolla overcomingpornography.lds.org.

Ilmiselvästi hän osasi! Siihen mennessä kun me saavuimme, palolaitos oli jo sammuttanut pienen maastopalon, palomiehet olivat läksyttäneet poikaamme ja naapurit olivat alkaneet hajaantua. Poikamme oli nolostunut, pelokas ja kyynelissä, ja hän tiesi varmasti olevansa vaikeuksissa.

Menimme kaikki sisälle. Poikamme oli niin peloissaan, että vaikka tilanne oli vakava, niin saatoimme vain kietoa käsivartemme tämän suloisen pojan ympärille ja vakuuttaa hänelle, että rakastimme häntä ja olimme huojentuneita siitä, ettei hän ollut loukkaantunut.

Kun lapset altistuvat pornografialle ja varsinkin kun he jäävät kiinni sen pauloihin, hekin ovat nolostuneita, pelokkaita ja kyynelissä. On vaikea ottaa jotakin, mikä on ollut pimeässä, ja tuoda se päivänvaloon. Se saa olon häpeälliseksi ja haavoittuvaksi. He saattavat kokea matkan varrella epäonnistumisia ja haasteita pyrkiessään selviytymään ja parantumaan. He tarvitsevat äärimmäisen kipeästi jatkuvaa rakkautta. Vanhempien pitää kuitenkin tiedostaa, että heidän rakkautensa auttaa aina muttei yksin riitä.

Parantumisen aikaan sinun pitää kanavoida osa lasta kohtaan tuntemastasi rakkaudesta

siihen, että etsit hänen avukseen oikeanlaisia palveluja. Rakkautesi on perustana sille, minkä on tarpeen tapahtua, mutta jos joku sinulle rakas ihminen joutuu ansaan, sinun pitää todennäköisesti etsiä ammattiauttajia, jotka voivat auttaa häntä ja myös sinua.

Kun sinä ja rakastamasi ihminen etsitte parantumista, toivon, että saatte voimaa Hänestä, jolla on voima parantaa kaikki haavat, sitoa ihmiset yhteen ja luoda suhde, joka täysin ylittää nykyisen käsityskykymme. Vapahtajallamme, lempeällä Parantajalla, on voima pelastaa. Me voimme olla vanhempina lapsillemme ja ohjata heitä Hänen luokseen, mutta Hän yksin voi olla heidän Vapahtajansa. Ja ihmeellistä on, että Hän rakastaa lapsiamme vieläkin täydellisemmin kuin me – kaikesta huolimatta. ■

Pääpuheesta, joka pidettiin vuonna 2018 Utah Coalition Against Pornography -konferenssissa Salt Lake Cityssä Utahissa Yhdysvalloissa.

VIITTEET

1. Jason S. Carroll, Lisa Ann Thomsonin artikkelissa "Kahdeksan tapaa, joilla autamme lapsia torjumaan pornografiaa", *Liahona*, elokuu 2017, s. 19.
2. "The Facts about Online Threats", *Parents Television Council Watchdog* (blogi), 21. kesäkuuta 2017, w2.parentstv.org/blog.

Tässä osastossa

44 Seurustelu ja pornografia
Liahonan ja perhepalvelujen
henkilöstö

Julkaistaan vain sähköisenä Kuinka olen oppinut suhtautu- maan, kun joku myöntää, että hänellä on ongelmia pornogra- fian kanssa

Julkaistaan nimettömänä,
Utah, USA

Kuljin eteenpäin saatuani tietää sulhaseni pornografian käytöstä

Julkaistaan nimettömänä, Ranskan
Polynesia

Olin kamppailut päästäkseni eroon pornografiasta. Miksi hän ei halunnut?

Julkaistaan nimettömänä,
Guatemala

Löydät nämä artikkelit ja muutakin

- sivustolta liahona.churchofjesuschrist.org
- kohdasta **NA-viikkojulkaisu** (Evanke-
liumiaiheisen kirjaston osiossa "Nuoret
aikuiset")
- sivustolta [facebook.com/liahona](https://www.facebook.com/liahona).

Kerro kokemuksistasi

Onko sinulla jokin kokemus, jonka
haluaisit kertoa? Tai haluatko nähdä
artikkeleita joistakin tietyistä aiheista?
Voit lähettää artikkelisi tai palautteesi
sivustolla [liahona.churchofjesus
christ.org](http://liahona.churchofjesuschrist.org).

Etsi Kristusta – älä pornografian pimeyttä

Suunnitellessamme artikkeleita nuorille aikuisille käytämme paljon aikaa sen miettimiseen, mitä ongelmia nuoret aikuiset kohtaavat nykyään. Niitä on hyvin paljon. Mutta kunideoimme tämän kuukauden numeroa, meidät ohjattiin aiheeseen, joka on vaikuttanut meihin henkilökohtaisesti, meidän ystäviimme ja lukemattomiin muihin: seurustelu ja pornografia. Tiesimme, että tämän osion suunnitteleminen olisi raskasta. Vaikuttaahan pornografia hyvin moniin ihmisiin sydäntäsärkevin, toisinaan elämää järkyttävien tavoin. Ja nuorten naimattomien aikuisten kohdalla se voi saada tulevaisuuden näyttämään vieläkin epävarmemmalta kuin se jo on, varsinkin kun valmistaudutaan avioliittoon.

Me todellakin näimme taivaallisen Isän käden ohjaavan työtämme, kun aloimme saada kertomuksia nuorilta aikuisilta, joiden seurustelusuhteeseen pornografia oli vaikuttanut. Ja huomaamme, että mahdollisuus onnellisen, riippuvuudesta vapaan iankaikkisen avioliiton saavuttamiseen on suurempi kuin pieni toivon pilkahdus. Miksi? Koska joka ainoa kertomus todistaa Jeesuksen Kristuksen ja Hänen sovituksensa elämää muuttavasta, toivoa antavasta, parantavasta voimasta.

Niinpä jos huomaat olevasi suhteessa, johon pornografia vaikuttaa, kutsumme sinua lukemaan tämän kuukauden osion, jossa on avoimia kertomuksia muilta, jotka tietävät liiankin hyvin, että kamppailu pornografiasta vastaan on todellista. Näissä artikkeleissa kerrotaan muun muassa, kuinka ottaa pornografia puheeksi, kun seurustelee jonkun kanssa, ja kuinka aihetta tulee käsitellä (s. 44); kuinka suhtautua, kun joku myöntää kamppailevansa pornografian kanssa (julkaistaan vain sähköisenä); kuinka anteeksi-
anto ja parantuminen ovat mahdollisia kummallekin (julkaistaan vain sähköisenä) ja kuinka Henki voi johdattaa sinua tietämään, kuinka edetä suhteessasi (julkaistaan vain sähköisenä).

Tiedämme, että jos vastauksia etsiessäsi turvaat Vapahtajaan ja kutsut Hengen vaikutuksen elämääsi, taivaallinen Isä johtaa sinua oikeaan suuntaan omassa ainutlaatuisessa tilanteessasi. Pornografian pimeys voi olla huomattavaa maailmassa, mutta Vapahtajan parantava valo voittaa minkä tahansa pimeyden. Meidän pitää vain etsiä Häntä.

Parhain terveisin

Chakell Wardleigh ja Mindy Selu

kirkon lehtien nuorten aikuisten osion toimittajia

Lue presidentti M. Russell Ballardin neuvoja sen suhteen, mitä tehdä, kun pornografia vaikuttaa seurustelusuhteeseesi. Hänen artikkelinsa on tämän kuukauden *Liahonan sähköisessä versiossa*.

VALOKUVA GETTY IMAGES; KÄYTETTY KUUVITUSTARKOITUKSIIN, KUVASSA KÄYTETTY MALLEJA

NUORILLE AIKUISILLE

Seurustelu ja pornografia

Liahonan ja perhepalvelujen henkilöstö

Me kaikki nuoret aikuiset tiedämme, että seurusteleminen voi olla jännittävää, pelottavaa, tyydytystä tuottavaa ja hermoja raastavaa – kaikkea tätä samanaikaisesti. Kun alamme avautua toinen toisillemme, me haluamme luonnollisesti tietää lisää toinen toisestamme, ja entistä suurempi avoimuus on tärkeä osa ihmissuhteen rakentamista ja syventämistä. Mistä haaveilemme, mitä pelkäämme ja mihin uskomme? Mitä ajattelemme avioliitosta ja perheestä? Mitä sellaisia haasteita olemme kohdanneet menneisydessämme tai nykyään, joista meidän pitäisi kertoa toisillemme?

Niin pelottavaa kuin pornografiaan liittyvistä ongelmista puhuminen (tai kyseleminen) voi ollakin, niin se, että niistä ei puhu, voi johtaa musertaviin

ongelmiin myöhemmin. Jokainen yksilöllinen pornografiaan liittyvä ongelma on ainutlaatuisen ja haasteellinen, etkä ehkä edes tiedä, onko kyse ongelmasta tai kuinka ottaa asia esiin seurustelukumppanisi kanssa, joten on tärkeää, että tavoittelet Hengen johdatusta. Ei ole olemassa mitään yhtä tiettyä ratkaisua joka tilanteeseen, mutta tämä artikkeli tarjoaa muutamia ehdotuksia niille teistä, jotka saattavat miettiä näitä kysymyksiä:

- Kuinka voin ottaa pornografian puheeksi seurustelukumppanini kanssa? Ja milloin on sopivaa kysyä/kertoa?
- Kuinka voin tietää, pitäisikö minun edetä suhteessa henkilön kanssa, joka on aiemmin käyttänyt pornografiaa?
- Kuinka voimme pyrkiä yhdessä voittamaan pornografiaongelman?

Ohjeita ja toivoa siihen, kuinka kohdata pornografia seurustelusuhteissa.

Toimituksen huomautus: Seurustelulla voidaan tarkoittaa muutakin kanssakäymistä, mutta tässä artikkelissa puhutaan seurustelusta evankeliumin tasovaatimusten mukaisesti tavoitteena tutustua toiseen henkilöön ja luoda suhde, joka mahdollisesti johtaa avioliittoon.

Niille, joilla on ollut tai on edelleen vaikeuksia

Jos sinulla on ollut vaikeuksia pornografian kanssa aikaisemmin tai sinulla on vaikeuksia tällä hetkellä, ajatus seurustelusta saattaa aiheuttaa sinussa toivottomuuden tai huolestuneisuuden tunteen. Mutta jos sinulla on vilpittön halu poistaa pornografia elämästäsi (tai olet jo poistanut sen), niin tiedä, että kun ponnistat itse ja saat apua tai vaalliselta Isältä ja Jeesukselta Kristukselta, sinun on mahdollista saada terve, kestävä seurustelusuhde. Mieti seuraavia kysymyksiä, kun tavoittelet seurustelusuhdetta.

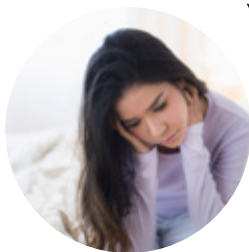
1. Pitääkö meidän tosiaan puhua siitä?

Seuraavanlainen kysymys on yleinen: "Pitääkö minun tosiaan kertoa aiemmasta pornografian käytöstäni henkilölle, jonka kanssa seurustelen, vaikka olisin tehnyt parannuksen siitä?" Tai "Pitääkö minun

puhua nykyisistä ongelmistani pornografian kanssa sille, jonka kanssa seurustelen?" Yleensä asiasta *tulee* keskustella – oikealla hetkellä ja hienotunteisesti. Kun käyt tämän keskustelun, pidä mielessä muutamia tärkeitä periaatteita:

- Ajoitus – Keskustelu tulee käydä, kun suhde etenee siinä määrin vakavaksi, että suhde luontaisesti edellyttää sitä.
- Rehellisyys – Suhteen tulee perustua luottamukseen ja rehellisyyteen. Vaikka henkilö, jonka kanssa seurustele, saattaa päättää lopettaa suhteen, hänen tulee ymmärtää ongelman luonne, tämänhetkinen edistymisesi sen käsittelemisessä ja suunnitelmiasi siitä, kuinka aiot toimia ongelman suhteen jatkossa, jos se tulee jälleen esiin.
- Anteeksianto – Se, että kerrot rehellisesti pornografian käytöstäsi henkilölle, jonka kanssa seurustele, ei tarkoita sitä, että sinun pitää mennä yksityiskohtiin siitä keskustellessanne. Jos olet tehnyt parannuksen ja tunnet saaneesi anteeksi, sinun ei pidä enää tuntea asiasta syyllisyyttä. Herra ei muista meidän syntejämme, kun olemme tehneet niistä parannuksen (ks. OL 58:42), joten keskustelusi seurustelukumppanisi kanssa ei ole niinkään "tunnustamista" kuin luottamuksen rakentamista, sitä, että kerrot suunnitelmiasi jatkaa toipumista ja saat kumppaniltasi tukea.
- Parantuminen – Vaikka olisitkin tehnyt parannuksen, pornografian pitkityneellä tai jatkuvalla käytöllä voi olla pitkäaikaisia biologisia, psykologisia, sosiaalisia ja hengellisiä vaikutuksia. Parantumisprosessi voi olla kovaa työtä ja viedä pitkän ajan, mutta täydellinen toipuminen ja todellinen parantuminen ovat mahdollisia. Siinä prosessissa tarvitset tarkoituksenmukaista apua ja tukea muilta, mukaan lukien mahdolliselta tulevalta puolisoiltasi.

2. Olenko valmis vakavaan suhteeseen?

Yksi suurimpia eroja niiden välillä, jotka ovat valmiita vakavaan suhteeseen, ja niiden välillä, jotka eivät ole, on halukkuus olla avoin seurustelukumppaninsa kanssa. Jos sinulla on vaikeuksia pornografian kanssa, voit joko antaa pelon johtaa suhteenne epäluottamukseen tai käyttää uskoa selviytyäkseen haasteista yhdessä.

Vaikka saattaakin olla epämukavaa ja pelottavaa kertoa aiemmasta pornografian käytöstäsi, asian välttelyminen saattaa vain syventää pelon ja häpeän tuntemuksiasi.

Tuntemasi pelko siitä, että menetät kyseisen henkilön, saattaa saada sinut

Niille, jotka seurustelevat henkilön kanssa, jolla on ollut vaikeuksia

Koska keskimääräinen ikä, jolloin ensimmäinen altistuminen pornografialle tapahtuu, on suunnilleen 11 vuotta ja pornografiaan on hyvin helppo päästä käsiksi, niin useimmat nuoret ovat altistuneet pornografialle jollakin tavoin 18 vuoden ikään mennessä. Tämä voi olla huolestuttavaa, mitä tulee seurusteluun. Mutta altistuminen ei ole samaa kuin riippuvuus, ja pornografian käytössä on eri asteita (ks. Dallin H. Oaks, "Pornografian ansasta pääsee pois", *Liahona*, lokakuu 2015, s. 50–55). Hyvä uutinen on se, että Jeesuksen Kristuksen sovi-tus voi antaa voimaa ja parantumisen kaikille, jotka tavoittelevat niitä. Tässä on muutamia kysymyksiä harkittavaksi, kun suhteenne etenee.

jopa kieltämään ongelman tai jättämään jotakin oleellista kertomatta, mikä voi rikkoa luottamuksen ja vahingoittaa suhdettanne myöhemmin.

Toisaalta kun kunnioitat seurustelukumppanisi tahdonvapautta, niin arvostat hänen valintaansa pysyä suhteessa hänen tietäessään sekä *hyvät että huonot asiat*. Saatat yhä pelätä lopputulosta, mutta on tärkeää ymmärtää, että saatuaan kaiken tiedon toinen henkilö voi myös auttaa sinua pyrkimyksissäsi ja halussasi poistaa pornografia elämästäsi. Mutta onnistuipa suhde tai ei, niin Jumalan avulla voit jatkaa pitkin toipumisen tietä.

1. Milloin ja miten minun pitäisi kysyä pornografiasta?

Siitä, milloin ja miten otat tämän puheeksi seurustelukumppanisi kanssa, voisit keskustella vanhempiesi, vanhempien sisarustesi, kirkon johtohenkilöiden tai kenen tahansa muun kanssa, jolta arvelet saavasi hyviä neuvoja. Mieti, mikä tapa tuntuu omalla kohdallasi oikealta, ja käy sitten tämä keskustelu sopivalla hetkellä, kun seurustelunne alkaa käydä vakavammaksi.

Tämä ei tarkoita sitä, että sinun pitää aloittaa ensimmäiset treffit kuulustelemalla treffikaverisi menneisyyttä, mutta kun suhteenne etenee, voit tavoitella Hengen innoitusta avuksi tietääksesi, kuinka ja milloin kysyä, onko hän käyttänyt pornografiaa.

2. Kuinka minun tulee reagoida?

Kun sinä ja seurustelukumppanisi alatte kertoa rehellisesti tuntemuksistanne, se voi tuoda parantumisen. On tärkeää olla tietoinen omista ajatuksistaan ja tuntemuksistaan, kun pornografian käytöstä kerrotaan – se saattaa saada sinut arvosteleiseksi, vihaiseksi, turraksi tai tuntemaan tulleesi petetyksi. Mutta asiasta kertominen voi samanaikaisesti myös lisätä välillenne luottamusta, myötätuntoa, rakkautta ja empatiaa. Mieti hänen tunteitaan ja omia tunteitasi, kun reagoit.

3. Kuinka tästä eteenpäin?

Sen, että saat selville seurustelukumppanisi vaikeuksista pornografian kanssa, tuleekin olla aiheena huoleen, mutta älä petä hänen luottamustaan kertomalla hänen henkilökohtaisista vaikeuksistaan muille. Luottamuksellinen keskustelu piispan tai terapeutin kanssa tai seurustelukumppanisi luvalla jonkun ystävän tai luotettavan johtohenkilön kanssa voi myös olla avuksi.

Kun teet päätöstä siitä, jatkaako suhdetta vai ei, sinun tulee jatkuvasti tavoitella Hengen johdatusta. Mutta seuraavista ehdotuksista voi myös olla apua:

- Kysy häneltä, kuinka paljon pornografia on vaikuttanut hänen elämäänsä ja missä vaiheessa parantumisprosessia hän on. Hänen pitää osoittaa halunsa poistaa pornografia elämästään ryhtymällä kaikkiin asianmukaisiin välttämättömiin toimiin.
- Ymmärrä, että jotkin pornografian käytön muodot (esim. lapsipornografia) ovat vakava osoitus siitä, että henkilö tarvitsee ammatti-apua ja voi olla vaarallinen.
- Ymmärrä, että Vapahtajan sovituksen voima on todellinen. Voit antaa anteeksi, ja seurustelukumppanisi voi parantua.
- Päätä, ettet tydy suhteessanne mihinkään vähempään kuin täydelliseen rehellisyyteen ja kelvollisuuteen solmia avioliitto temppeissä.

- Ymmärrä, että parantuminen ja toipuminen kestää. Uudelleen sortumista voi tapahtua, ja ne, jotka yrittävät toipua, tarvitsevat tukea. Tähän sisältyy se, että ymmärtää laukaisevat tekijät (asiat, jotka saattavat saada hänet kääntymään pornografian puoleen) hänen kohdallaan ja tukee tai auttaa luomaan asianmukaisia suojakeinoja.
- Jos suhteenne on etenemässä kohtia avioliittoa, pidä huoli, että olette kumpikin yhtä mieltä siitä, ettei pornografia ole hyväksyttävää eikä se kuvasta tervettä seksuaalisuhdetta avioliitossa.

Tärkein osa etenemistä on luottaa siihen, mitä Pyhä Henki kehottaa sinua tekemään – tarkoittaa se suhteen jatkamista ymmärtäen, että pornografian käytön täytyy loppua, tai suhteen lopettamista tukien jatkuvasti toisen pyrkimystä muuttua tai jotakin näiden kahden vaihtoehdon väliltä. Mitä tahansa päätätkin, seurustelukumppanisi tulee ymmärtää, että asiat voivat muuttua riippuen hänen edistymisestään tai edistymisen puutteen pornografian voittamisessa.

Pyrimme yhdessä voittamaan pornografiaongelman

Pornografiasta eroon pääseminen voi vaatia aikaa ja kovaa työtä, mutta se on mahdollista. Ja lopulta se, että pyritte yhdessä voittamaan pornografiaongelman, voi vahvistaa suhdettanne, kun saatte kumpikin syvällisemmän ymmärryksen Jeesuksen Kristuksen sovituksista ja opitte tukemaan toinen toistanne vastoinkäymisten läpi. Pohtikaa seuraavaa pyrkiesänne yhdessä voittamaan tämän ongelman:

- Kirjon verkkosivu **overcomingpornography.churchofjesuschrist.org** tarjoaa monia palveluja (muun muassa tietoa kirkon riippuvuuksista toipumisen ohjelmasta), jotka voivat auttaa teitä kumppaakin etenemään tässä parantumisprosessissa.
- Voisitte keskustella pornografiasta jossakin tiettyssä paikassa ja tietynä aikana niin, ettei siitä tule suhteenne keskipistettä. Kun puhutte asiasta, älkää olko vähätteleviä tai alentuvia. Suhteenne tulee olla turvallinen paikka, jossa voitte kumpikin tuntea saavanne rakkautta ja tukea, ei joutuvan kuulusteltavaksi tai nöyryytetyksi.
- Hengelliset käytännöt voivat omalta osaltaan antaa suojaa kiusauksia vastaan. Kannustakaa toinen toistanne pitämään yllä ja vahvistamaan säännöllisiä hengellisiä tottumuksia – kuten merkityksellistä pyhien kirjoitusten tutkimista ja temppelipalvelua (mikäli mahdollista), lepopäivän pyhittämistä, muiden palvelemista, johdonmukaista paastoaamista ja vilpitöntä rukousta – tuntien entistä suurempaa halua vahvistaa suhdettanne Vapahtajaan ja taivaalliseen Isään. Tämä suhde voi omalta osaltaan vähentää pornografian otetta elämästänne. Opetuslapseus on elinikäinen tavoite, ja

voima, jota saamme Kristuksen seuraajina, auttaa meitä voittamaan kaikki haasteemme elämässä, ei ainoastaan pornografian.

- Elleivät omat pyrkimyksenne tuota tulosta, älkää pelätkö tai häpeikö pyytää apua pätevältä mielen-terveyden ammattilaiselta, joka on erikoistunut seksuaaliriippuvuuksiin. Hän saattaa osata auttaa teitä saamaan lisänäkemystä siihen, kuinka suhtautua pornografian käyttöön ja ratkaista sen taustalla olevia syitä.
- Muistakaa, että ympärillämme on sopimatonta mediatarjontaa, joka houkuttelee meitä syntiin. Jos seurustelukumppanisi lankeaa uudelleen, niin se, kuinka nopeasti hän pääsee takaisin oikealle tielle, on hyvä merkki hänen sitoutumisestaan päästä eroon pornografiasta elämässään. Mutta jos sinusta alkaa tuntua, että olet itse motivoituneempi näkemään muutosta kuin hän, sinun pitäisi miettiä uudelleen kantaasi seurustelusuh-teen jatkamisesta.
- Sinun vaikutuksesi henkilöön, jonka kanssa seurustele, voi olla hyvin voimakas, mutta se ei saa olla tärkein syy muutokseen hänen käytöksessään. Hänen halunsa muutokseen tulee nousta hänen sisimmästään, ei sinusta.

Ennen kaikkea tavoitelkaa johdatusta taivaalliselta Isältä ja muistakaa, että Vapahtajan parantavan voiman ansiosta aina on toivoa. Hänen armonsa riittää parantamaan ja muuttamaan meidät. Hänen sovituksensa on teidän kummankin olottuvilla antaen teille voimaa ja auttaen teitä antamaan anteeksi. Pornografian kanssa kamppailevan pitää kuitenkin etsiä aktiivisesti Vapahtajan apua voittaakseen ongelman. Kukaan muu ei voi tehdä sitä hänen puolestaan. Osoittakaa uskoa ja luottakaa taivaalliseen Isään. Hän ohjaa teitä ainutlaatuisessa tilanteessanne. ■

Matkapuhelimet ovat kalliita Chilessä,

mutta vuonna 2016 asetin tavoitteen ansaita riittävästi rahaa puhelimen ostamiseen. Kokonaisen vuoden ajan ostin tukusta karkkeja ja *alfajoreja** ja myin niitä ystäväilleni koulussa. Säästin kaiken, mitä ansaitsin. Otin kouluun omat eväät, enkä käynyt elokuvissa.

En halunnut pyytää puhelinta vanhemmiltani. Halusin pystyä sanomaan ansainneeni rahat siihen itse. Isä kannusti minua. "Carol, jatka vain", hän tapasi sanoa.

Opin siitä paljon. Mikään ei ole ilmaista. Tavoitteet vaativat ponnisteluja, mutta emme saa koskaan antaa periksi. Kun ansaitsemme rahaa tavaroiden hankkimiseen ja ymmärrämme, kuinka paljon työntekoa tarvitaan niiden ostamiseen, me arvostamme niitä enemmän.

Olen oppinut, että minun pitää päättää, mitä haluan saavuttaa ja minne haluan mennä. Jos haluan mennä naimisiin tempelissä, minun pitää käydä kirkossa ja seminaarissa sekä myöhemmin instituutissa ja nuorten naimattomien aikuisten toiminnoissa. Ja minun pitää seurustella kelvollisten nuorten miesten kanssa. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää uhrauksia nyt, jotta myöhemmin saa jotakin parempaa.

Carol, 15, Chile

*Perinteinen eteläamerikkalainen keksi.

NUORILLE

TÄSSÄ OSASTOSSA

52 **Kiusaajat menivät kasteelle**

Vanhin Hugo Montoya

54 **Jumalallinen päämäärä**

Emma C.

56 **Ystävät antoivat minulle valoaan**

Mariana M. Lara

58 **Ei pelkää kertoa totuudesta**

Michael R. Morris

62 **Kysymys ja vastaus**

64 **Viimeinen sana: Uskomme pääkulmakivi**

Presidentti Gordon B. Hinckley

Kun olin 17-vuotias, kohtasin lukiossa rankkaa painostusta ikätoverieni taholta. Ystäväillä, joita minulla oli, ei ollut samoja arvoja kuin minulla. Ystäväilläni ja minulla oli monia soveliaita yhteisiä ajanvietto- tapoja, kuten se, että pelasimme kori- palloa tai jalkapalloa. Mutta he myös joivat alkoholia ja tupakoivat – kaksi ajanviettotapaa, joihin en osallistunut heidän kanssaan.

Eräänä päivänä joitakuita meistä oli koulumme ulkopuolella opiske- lemassa yhtä koetta varten, johon osallistuisimme myöhemmin sinä päi- vänä. Minun kanssani oli kaksi lähintä ystävääni, Juan ja Francisco (nimet on muutettu). Yhdessä vaiheessa joku otti esiin tupakansytyttimen ja savukkeita. Ajattelin, että ystäväni olivat kyllästyneet opiskelemiseen ja olivat unohtaneet, että minä olin paikalla. Huomasin olleeni väärässä, kun he kääntyivät minuun päin ja sanoivat: "Nyt on Hugon aika oppia tupakoimaan."

Ennen kuin edes ehdin reagoida, Juan ja Francisco loikkasivat minua

KIUSAAJAT MENIVÄT KASTEELLE

**Vanhin
Hugo Montoya**
seitsemänkymmenen
koorumiasta

kohti ja ottivat minua käsivarsista, yksi kummaltakin puolelta. He pitelivät käsivarsiani alhaalla samalla kun joku tunki savuketta huulteni väliin. Kehoni torjui tämän heti, ja sylkäisin savukkeen maahan kauas luotani. Pian sen jälkeen tunsin, kuinka poskipäähäni osui tiukka nyrkinisku. Minua uhkailtiin sanomalla: "Me sytytetään tupakka uudestaan, ja sinähän opettelet tupakoimaan. Et kyllä heitä sitä pois. Jos niin teet, sinulle käy huonosti."

Sillä hetkellä tiesin, että olin vaikeuksissa. Suljin silmäni ja pidin nopean rukouksen pyytäen jonkinlaista apua. Heti kun olin pitänyt rukouksen, opettajamme auto ajoi paikalle ja pysäköi meidän lähellemme. Opettajamme nousi autosta ja kysyi, mitä olimme tekemässä. Ystäväni päästivät minut. "Me ollaan opiskelemissa koetta varten", he vakuuttivat opettajalle. Menimme kouluun ja osallistuimme kokeeseen, ja tilanne päättyi.

Huolimatta siitä, miten rankka kokemus oli, annoin ystävilleni anteeksi sen, mitä he olivat tehneet. Tiesin, etteivät he ymmärtäneet tasovaatimuksiani ja päättöstäni elää viisauden sanan mukaisesti, joten annoin heille anteeksi ja päätin, etten kantaisi heitä kohtaan kaunaa. Kun lukio päättyi, lähdin lähetysohjelmaan, mutta pidin edelleen yhteyttä Juanin ja Franciscon. Kirjoitin heille usein kirjeitä, joissa kerroin heille evankeliumista ja todistuksestani Jeesuksesta Kristuksesta. Kehotin heitä tekemään parannuksen ja käymään kirkossa. Suureksi yllätyksekseni toinen heistä jopa meni kirkkoon.

Olin usein aikaisemmin kutsunut ystäviäni sunnuntaikokouksiin, mutta kukaan ei ollut tätä ennen ottanut kutsua vastaan. Vaikka en voinut mennä kirkkoon Juanin kanssa, veljeni ja isäni olivat paikalla auttamassa häntä ja ystävyystymässä hänen kanssaan. Perheeni

hymyile ja ilmaise heille välittäväsi heistä."¹ Juuri näin Herra auttoi minua toimimaan Juanin ja Franciscon kanssa. Sen ansiosta minulla on kaksi parasta ystävää, mitä olen koskaan tuntenut, ja nykyään pyrimme yhdessä kirkon jäsenenä tukemaan Jumalan valtakuntaa.

Ystävytesi ja vanhurskas esimerkkisi siunaavat ystäviäsi ja tulevia sukupolvia.

hyväksyi Juanin, ja hän tunsu itsensä tervetulleeksi kirkkoon. Hän alkoi vähitellen muuttua, ja viimein hän teki päätöksen mennä kasteelle. Olin haltioissani hänen puolestaan ja vieläkin haltioituneempi, kun hän kertoi minulle oppineensa rakastamaan Jeesusta Kristusta kirjeiden ansiosta. Kun palasin kotiin lähetysohjelmasta, pysyin läheisessä yhteydessä myös Franciscon kanssa, ja jonkin ajan kuluttua myös hän ja hänen vaimonsa menivät kasteelle. Nykyään Juan ja Francisco ovat yhä kaksi läheisimmistä ystäväistäni.

Nämä tapahtumat vaikuttivat elämäni. Opin, että paras tapa vaikuttaa ihmisten elämään on elää vanhurskaasti, rakastaa ja auttaa muita. *Nuorten voimaksi* -kirjasessa sanotaan: "Jotta sinulla olisi hyviä ystäviä, ole hyvä ystävä. Osoita aitoa kiinnostusta muita kohtaan,

Noudata aina kirkon tasovaatimuksia, vaikka olisit hyvinkin vaikeassa tilanteessa, kuten minä olin. *Nuorten voimaksi* -kirjanen opettaa: "Kun pyrit ystävyystymään muiden kanssa, älä tingi tasovaatimuksistasi. Jos ystäväsi kehoittavat sinua tekemään sellaista, mikä on väärin, puolusta sinä oikeaa, vaikka tekisitkin sen yksin."² Vaikka näyttäisikin siltä, että kaikki muut toimivat käskyjen vastaisesti, pysy vahvana, koska sinun esimerkkisi on voimallinen. Ole sellainen esimerkki, jota ystäväsi voivat ajatella, kun he ovat hädässä. Joissakin tapauksissa – kuten omalla kohdallani – ystävytesi voi olla se, mikä auttaa heitä oppimaan, tekemään parannuksen ja kokemaan kääntymyksen. ■

VIITTEET

1. *Nuorten voimaksi*, 2011, s. 16.
2. *Nuorten voimaksi*, s. 16.

Jumalallinen päämäärä

*Ystäväni oli tavallisesti aina iloinen.
Mikä mahtoi painaa hänen mieltään?*

Emma C.

Olen Ranskasta, mutta siskoni ja minä vietimme yhden vuoden vaihto-oppilaina Yhdysvaltain itäosassa. Sinä aikana tapasimme monia ihmisiä, mutta suurimman vaikutuksen minuun teki tyttö nimeltä Destiny. Hänestä tuli yksi parhaimpia ystäviäni. Teimme kaikenlaista yhdessä – koulussa, koulun jälkeen ja siskoni kanssa. Destiny oli aina iloinen. Pidin siitä hänessä eniten.

Sitten yhtenä päivänä näin hänet mieli maassa toisin kuin koskaan aikaisemmin. Kysyin häneltä, mikä oli hätänä. Hän sanoi, ettei halunnut puhua siitä. Sitten huomasin hänen kädessään paperilapun. Otin sen ja luin sen.

Joku oli kirjoittanut Destinylle uskomattoman ilkeitä asioita. Nimettömässä viestissä sanottiin, että hän on ruma, ettei kukaan pidä hänestä, ettei hänen elämällään ole mitään tarkoitusta ja että hänen pitäisi vain tappaa itsensä. En olisi koskaan uskonut, että joku Destinyn kaltainen voisi joutua sellaisen hyökkäyksen kohteeksi. Minuun vaikutti syvästi se, että olin perillä siitä, mitä tuskaa hän joutui kokemaan.

Siitä lähtien pyrin entistä innokkaammin olemaan Destinyn ystävä – en vain viettämään aikaa

hänen kanssaan vaan olemaan aina valmiina auttamaan häntä ja varsinkin olemaan vilpitön. Selitin hänelle, että hän on Jumalan tytär. Häntä on siunattu jumalallisella luonteella, hän on ihailun arvoinen ja hän pystyy tekemään suurenmoisia asioita.

On vaikea yrittää rakastaa itseä, kun muut kohtelevat sinua huonosti ja arvostelevat sinua. Kun ystäväystyyn Destinyn kanssa, opin, että toisinaan paras tapa auttaa muita on vain rakastaa heitä ja auttaa heitä tietämään, keitä he todella ovat.

Vuoden lopussa, kun minun piti palata Ranskaan, Destiny kertoi minulle jotakin, mitä tulen aina vaalimaan. ”Emma”, hän sanoi, ”sinä pelastit minut. Ennen sinun tuloasi halusin tappaa itseni. Mutta sitten sinä ja siskosi autoitte minua paljon ihan vain välittämällä. Nykyään rakastan itseäni, ja rakastan teitä.”

Koulussa on paljon nuoria, jotka joutuvat kestämään kiusaamista, joita kohdellaan huonosti tai jotka ovat syrjässä. Etsi keino auttaa heitä. Puhu heille, ajattele heitä, ole heitä kohtaan ystävällinen. Niin Vapahtaja tekisi, ja toisinaan pelkkä yksinkertainen tervehdys tai hymy voi muuttaa kaiken. ■

Kirjoittaja asuu Ranskassa.

Mariana M. Lara

Asuin äitini luona Meksikossa eräässä pikkukaupungissa, missä kaikki tuntevat toisensa. Osasin erottaa hyvän pahasta, mutta olin hämentynyt ja ainoa aktiivinen nuori nainen koko kaupungissa.

Halusin kuulua joukkoon, joten tein sellaista, mikä siinä vaiheessa tuntui järkevältä: hankin poikaystävän. Se oli vain yksi niistä ensimmäisistä virheistä, joita aloin tehdä. Aloin antaa periksi ikätoverien painostukselle ja uskoa, että olin kyllin vanha päättämään itse omista asioistani, mikä tarkoitti sitä, että minusta tuli epäaktiivinen nuori nainen, joka eli pimeydessä.

Elin pimeydessä vuoden ajan, ja päivä päivältä pimeys vain syveni. Kehnot valintani johtivat kiistoihin perheeni kanssa, ja tajusin, etten voinut enää asua heidän luonaan. Mutta vasta kun eräs läheinen myöhempien aikojen pyhiin kuuluva ystävä kuoli, tajusin, että minulta puuttui jotakin. Valitettavasti syytin siitä Jumalaa ja evankeliumia. Lakkasin uskomasta siihen, että siunauksia tulee, kun on kuuliainen. Tiesin, että ellen tekisi päätöstä alkaa elää evankeliumin mukaan, niin en jatkossakaan piittäisi yhteydestäni kirkkoon vaan jatkaisin elämistä maailmallisella tavalla.

Istuin vuoteellani pimeässä huoneessa itkemässä ja säälimässä itseäni, kun käsitin, että minua pelotti – pelotti olla yksin ilman ketään kenelle puhua, pelotti se, etten pystyisi korjaamaan kaikkea tekemääni väärää, pelotti se, ettei kukaan – varsinkaan Jumala – antaisi minulle anteeksi.

Lopulta muutin Minnesotaan Yhdysvaltoihin asumaan isovanhempieni luona, jotka eivät ole kirkon jäseniä. Isäpuoleni

**YSTÄVÄT
ANTOIVAT
minulle VALOAAAN**

lensi kanssani, ja ensimmäisenä sunnuntaina siellä menimme kirkkoon mutta vain sakramenttikokoukseen. Kokouksen loppuun mennessä olin jo päättänyt jättää kirkon, mutta yllätykseksi juuri kun olimme menossa autolle, näimme piispan juoksevan meitä kiinni. Hän esitti meille muutamia kysymyksiä ja kutsui meidät tulemaan takaisin seuraavana sunnuntaina – ja me teimme niin.

Seuraavana sunnuntaina juuri kun sakramenttikokous oli päättynyt ja ennen kuin ehdin edes nousta, ympärilleni tuli

seurakunnan nuoria naisia – nuoria naisia, jotka auttaisivat minua muuttamaan elämäni.

Yhtäkkiä astuin aivan erilaiseen maailmaan: maailmaan, jossa oli piispa ja Nuorten Naisten johtaja, jotka välittivät minusta, ja ennen kaikkea nuoria naisia, jotka pyrkivät elämään päivittäin evankeliumin mukaan ja jotka pyrkivät elämään korkeiden tasovaatimusten mukaisesti ja puolustamaan oikeaa. He loistivat niin kirkkaasti, että he pystyivät valaisemaan polun edessäni.

Silloin ymmärsin, mitä minun oli tehtävä: Antaa oman valoni loistaa ihmisille, jotta he näkisivät minun hyvät tekoni ja ylistäisivät Isääni, joka on taivaissa (ks.

Matt. 5:16). Niinpä aloin käydä kirkossa ja toimintaillassa joka viikko, lukea Mormonin kirjaa ja rukoilla joka päivä, pukeutua säädyllisesti, käyttää parempaa kieltä, käydä temppelissä ja valmistautua saamaan oman patriarkallisen siunaukseni.

Olin muuttunut täysin, mutta ymmärsin sen vasta Nuorten Naisten leirillä, jolloin tunsin Pyhän Hengen ja tajusin, että minulla on todistus – todistus, joka muistuttaisi minua siitä, että Jumala rakastaa minua, että Hänellä on suunnitelma minua varten ja että Hän ei halua minun olevan yksin. Todistus, joka on niin kirkas ja vahva, että se on muuttanut minut. Todistus, josta voin kertoa ja joka valaisee paitsi omaa polkuani myös muiden polkua. Todistus, joka ei pelkää loistaa pimeässä. ■

Kirjoittaja asuu Baja Californiassa Meksikossa.

*Minua pelotti,
ja tunsin olevani
yksin. Sitten muutin
toiseen maahan
ja menin kirkkoon
ensimmäistä kertaa
pitkään aikaan.*

EI PELKÄ

Ä

KERTOJA TOTUUDESTA

Fabián, jolla on varustuksenaan todistus evankeliumista ja sen siunauksista, ei ole antanut nuoren ikänsä estää häntä tulemasta voimalliseksi, rohkeaksi jäsenlähetyssaarnaajaksi.

Michael R. Morris
kirkon lehdet

Aurinko on laskemassa Las Tomasissa, asuinalueella, joka on rakennettu Antofagastan vieressä sijaitseville hiekkarinteille. Alhaalla valot alkavat loistaa, kun päivä kääntyy iltaan tässä satamakaupungissa Pohjois-Chilessä.

On lauantai-ilta ja 13-vuotias Fabián H. voisi olla viettämässä aikaa ystäviensä kanssa. Mutta Fabián, joka on uusi kirkon jäsen, päättää mieluummin viettää illan kokoikäisten lähetyssaarnaajien kanssa. On aika "[auttaa] Israelin kokoamisessa"¹.

Kaikista omistautuneista jäsenlähetyssaarnaajista, joiden kanssa Kellen VanNatter ja Jordan Shelton ovat työskennelleet kokoikäisen lähetystyönsä aikana Chilessä, Fabián erottuu muista.

"Jos hän oli vapaa, hän oli meidän kanssamme tekemässä lähetystyötä", kertoo Kellen. "Kun kesäloma päättyi, hän oli surullinen paitsi sen vuoksi, että hänen piti palata kouluun, myös sen vuoksi, ettei hänellä ollut yhtä paljon aikaa mennä kaupungille meidän kanssamme."

Jordan, joka oli useita kuukausia Kellenin

toveri, lisää: "Fabián lähti meidän kanssamme kaineljä tai viisi kertaa viikossa – joka viikko – palvellessamme yhdessä Antofagastassa. Hän oli paras jäsenlähetyssaarnaaja, jonka kanssa olemme koskaan työskennelleet."

Mikä saa nuoren miehen niin halukkaasti tekemään lähetystyötä luokkatoverien ja tuntemattomien ivallisista huomautuksista huolimatta? Fabiánin kohdalla vastauksena ovat ne siunaukset, joita hän ja hänen perheensä ovat saaneet otettuaan vastaan evankeliumin – siunaukset, joita hän haluaa jakaa muille.

"Käsittämätöntä iloa"

Fabián alkoi osallistua lähetystyöoppi-aiheisiin pian sen jälkeen kun kokoikäiset lähetyssaarnaajat olivat tulleet koputtamaan heidän ovelle. Hän muistaa yhä ensimmäisen sakramenttikokouksensa.

"En tuntenut ketään, kun astuin kappelisaliin, joten minua jännitti hieman", hän kertoo. "Mutta tunsin jotakin suurenmoista. Minusta tuntui kuin olisin ollut kirkossa kuukausia tai vuosia."

”Hän kertoo aina *omista* henkilökohtaisista kokemuksistaan – kuten miltä hänestä tuntui, kun hän meni

Muutama viikko myöhemmin, kun oli hänen kastetilaisuutensa, ”tunsin käsitämätöntä iloa, kun minut upotettiin veteen ja nousin jälleen vedestä. Tunsin itseni uudeksi ihmiseksi ja tiesin, että aion seurata Jeesusta Kristusta ja parhaani mukaan pitää Hänen käskynsä.”

Kun Fabiánin avoliitossa elävät vanhemmat Leonardo ja Angela liittyivät poikansa seuraan kuuntelemaan lähetystyöoppiaiheita, he saivat tietää temppeliavoliitosta ja iankaikkisista perheistä. ”Viikko myöhemmin isäni sopi hääpäivästä”, Fabián kertoo. ”Äitini oli hyvin onnellinen.”

Neljä kuukautta sen jälkeen kun Fabián oli liittynyt kirkkoon, Angela seurasi häntä kasteen vesiin. ”Se oli suurenmoinen siunaus”, Fabian sanoo.

Muita siunauksia seurasi pian sen jälkeen. Leonardo, joka oli mennyt kasteelle lapsena, palasi jälleen aktiiviseksi kirkossa. Evankeliumin tutkimisesta on tullut perusasia heidän kodissaan. Perheenjäsenet ovat tulleet keskenään läheisemmiksi. Leonardo löysi vakituisen työpaikan. Ja Fabián on saanut Aaronin pappeuden.

”Minusta on hienoa, että minulla on pappeus, niin että voin jakaa

sakramenttia seurakuntalaisille ja auttaa heitä uudistamaan liittonsa”, Fabián sanoo. ”Erityisen onnellinen olen, kun voin jakaa sakramentin perheelleni ja vanhimmille, jotka opettivat minua. Kun isä katsoo minua ylpeänä nähdessään minun jakavan sakramenttia, se tekee minut todella onnelliseksi.”

”Se olisi hienoa”

Fabián alkoi tehdä jäsenlähetystyötä jo ennen kuin hän oli edes mennyt kasteelle.

”Kerroin kolmelle ystävästäni, että olen menossa kasteelle. Kaksi heistä tuli kastetilaisuuteen”, hän kertoo. ”Kerron mielelläni evankeliumista, jotta ystäväni ymmärtävät, mihin me uskomme ja mitä me teemme kirkossa, ja jotta he voivat oppia evankeliumia, mennä kasteelle ja elää onnellisempina. Olisin hyvin onnellinen, jos joku heistä menisi kasteelle ja hänestä tulisi koorumini jäsen. Se olisi hienoa.”

Fabián pitää koulussa mukanaan Mormonin kirjaa, ja hänellä on mukanaan myös lähetyssaarnaajien lehtisiä annettavana ystäville. Hän vastaa mielellään kirkkoa koskeviin kysymyksiin ja kutsuu ystäviä sunnuntaikokouksiin ja nuorten toimintailtaan. Eikä häntä pelota mennä

puhumaan ihmisille kadulla ja – kuten lähetyssaarnaajat ovat opettaneet hänelle – kutsua heitä oppimaan lisää kirkosta ja valmistautumaan kasteelle.

”Fabián ei välitä, vaikka joku pitää häntä outona, kun hän lausuu todistuksensa”, Kellen sanoo. ”Hän tietää tekevänsä oikein. Hän tietää, että hengelliset asiat ovat tärkeämpiä kuin mikään muu.”

Kun Fabián lausuu todistuksensa, hän saa Jordanin mukaan voimaa kääntymyksestään, rakkaudestaan evankeliumia kohtaan ja siunauksistaan.

”Hän on nähnyt siunaukset, joita on tullut hänen perheelleen, mikä innoittaa häntä olemaan niin rohkea ja suorasukainen kertoessaan evankeliumista ystävilleen”, Jordan sanoo. ”Kerran hän todisti erälle tutkijalle, miten suuri siunaus on ollut, kun hänen vanhempansa menivät naimisiin, mutta miten vaikeaa hänen oli odottaa neljä kuukautta oman kasteensa jälkeen ennen kuin hänen äitinsä meni kasteelle. Hän joutui tunteidensa valtaan ja liikuttui kyyneliin. Sitten hän todisti, että jos pidämme käskyt, Jumala pitää meistä huolen.”

Fabiánin todistus tekee hänestä voimallisen jäsenlähetyssaarnaajan, Kellen lisää.

kokoaikaiseksi lähetyssaarnaajaksi sitten kun hän on suorittanut peruskoulun ja lukion.

”Haluan kertoa totuudesta niille, jotka eivät tunne sitä”, hän sanoo. ”Haluan kutsua heitä pesemään pois syntinsä. Haluan opettaa heille, kuinka he voivat olla iankaikkinen perhe. Haluan

kutsua heitä olemaan onnellisia nyt ja elämään milloinkaan päättymättömän onnen tilassa tämän elämän jälkeen.” ■

VIITE

1. Ks. Russell M. Nelson, ”Toivo Israelin”, maailmanlaajuinen hartaustilaisuus nuorille, 3. kesäkuuta 2018, hopeofisrael.churchofjesuschrist.org.

kirkkoon ensimmäisen kerran, ja miltä hänestä tuntuu, kun hän lukee Mormonin kirjaa.”

”Hän ei sano: ‘Kuulin jonkun sanovan näin kirkossa.’ Sen sijaan hän kertoo aina *omista* henkilökohtaisista kokemuksistaan – kuten miltä hänestä tuntui, kun hän meni kirkkoon ensimmäisen kerran, ja miltä hänestä tuntuu, kun hän lukee Mormonin kirjaa. Se kaikki on hyvin aitoa ja todellista.”

”Minusta tuntuu aina paremmalta”

Evankeliumista kertominen tuo Fabiánille toisenkin siunauksen.

”Joskus minulle tapahtuu koulussa ikäviä asioita, mutta sitten lähetyssaarnaajat tulevat ovellemme ja kysyvät, haluanko auttaa heitä opettamisessa”, hän kertoo. ”Kun olen ollut heidän kanssaan, minusta tuntuu ikään kuin minulla ei olisikaan mitään ongelmia. Minusta tuntuu aina paremmalta, kun menen heidän kanssaan, luen pyhiä kirjoituksia heidän kanssaan ja autan heitä kertomaan evankeliumista muille. Evankeliumista ja omasta kääntymyksestäni kertominen vahvistavat todistustani. Ja evankeliumin opettaminen antaa minulle mahdollisuuden olla esimerkkinä muille, myös pikkusiskolleni.”

Ei ole mikään yllätys, että yksi Fabiánin suurimpia tavoitteita on tulla itsekin

Fabián valmistautuu käännäyttyöiltaan vanhin Kellen VanNatterin (yllä keskellä) ja vanhin Jordan Sheltonin (yllä oikealla) kanssa.

MIKÄÄN EI OLE TÄRKEÄMPÄÄ

”Rakkaat ihmeelliset nuoreni, teidät lähetettiin maan päälle juuri tänä aikana, tänä ratkaisevan tärkeänä aikana maailman historiassa, auttamaan Israelin kokoamisessa. Tämän maan päällä ei tapahdu juuri nyt *mitään*, mikä on tärkeämpää kuin se. *Millään* ei ole suurempia seurauksia. Ei kerta kaikkiaan *millään*.

Tämän kokoamisen pitäisi merkitä teille *kaikkea*. Tämä on se tehtävä, jonka vuoksi teidät lähetettiin maan päälle.”

Presidentti Russell M. Nelson, ”Toivo Israelin”, maailmanlaajuinen hartaustilaisuus nuorille, 3. kesäkuuta 2018, hopeofisrael.churchofjesuschrist.org.

”Kuinka löydän ystäviä, joilla on korkeat tasovaatimukset?”

”Kristuksen kaltaisten ystäväysten osoittama rakkaus voi koskettaa ja muuttaa meidän elämäämme syvästi. Meidän tulisi aina muistaa, miten usein [apunsa] Herra, taivaisen, [suo] kautta lähimmäisien’.”

Vanhin Joseph B. Wirthlin (1917–2008) kahdentoista apostolin koorumista, lokakuun 1997 yleiskonferenssi.

Ystävällisyys on avain

Osoita heille rakkautta ja ole ystävällinen. Näytä, että välität heistä ja heidän onnellisuudestaan. Jos he

eivät osoita välittävänsä sinusta eivätkä ole ystävällisiä, sinun ei luultavasti kannata jatkaa sitä ystävyyttä.

Madi B., 15, Arizona, USA

Kerro evankeliumista

Löydät uusia ystäviä, joilla on korkeat tasovaatimukset, menemällä opettamaan lähetyssaarnaajien

kanssa. He tuntevat varsin monia nuoria, jotka tarvitsevat kirkossa ystävää.

Vanhin Quintanilla, 20, Bridgetownin lähetyksen, Barbados

Rukoile ystäväsi puolesta

Rukoilen paljon huomatakseni, ovatko ystäväni juuri niitä oikeita, jotka voivat auttaa minua nostamaan tasovaatimuksiani ja kasvattamaan todistustani Jeesuksesta Kristuksesta.

Imanol M., 18, Chihuahua, Meksiko

Jumala auttaa sinua

Olen huomannut, että jos yritän kovasti löytää ihmisiä, jotka loistavat Kristuksen valoa, sillä on suuri vaikutus. Taivaallinen Isä tuntee toiveesi, ja jos teet oman osasi, Hän vastaa niihin rukouksiin.

Olivia T., 18, Utah, USA

Elä tasovaatimustesi mukaan

Ole esimerkkinä tasovaatimustesi mukaan elämisestä. Ja jos sinulla on ystäviä, joilla ei ole samoja tasovaatimuksia, osoita heille, että he ovat erityisiä Jumalan silmissä. Jeesus rakasti jokaista ja opetti kaikkia seuraamaan Hänen teitään.

Bernard B., 19, Palawan, Filippiinit

Vastaukset eivät ole kirkon virallisia opillisia lausuntoja, vaan ne on tarkoitettu avuksi ja avartamaan näkemystä.

Mitä sinä ajattelet?

"Kuinka pääsen eroon yksinäisyyden tuntemuksistani?"

Lähetä vastauksesi ja halutessasi korkearesoluutioinen valokuva 15. marraskuuta 2019 mennessä sivustolla liahona.churchofjesuschrist.org (napsauta "Submit an Article or Feedback" [Lähetä artikkeli tai palautetta]).

Vastauksia saatetaan lyhentää tai muokata selkeämmiksi.

Mikä on kirkon kanta ympäristöasioihin?

Avainsana siinä, että ymmärtää kantamme ympäristöasioihin, on *taloudenhoito*. Se ei tarkoita, että ihmiset omistavat maapallon ja voivat hyödyntää ja riistää sitä niin kuin haluavat, vaan ennemminkin, että olemme tilivelvollisia siitä, kuinka käytämme sen luonnonvaroja (ks. OL 104:13–15). Vaikka "siinä on yllin kyllin" (OL 104:17), Jumala haluaa meidän käyttävän maapallon luonnonvaroja viisaasti (ks. OL 59:20).

Jumala loi maapallon ja julisti luomistöidensä olevan hyviä (ks. 1. Moos. 1:1, 31). Tämä maapallo luotiin, jotta Jumalan lapset voivat asua siinä osana Hänen pelastussuunnitelmaansa. Maa itse pyhitetään, ja se saa selestisen kirkkauden (ks. OL 88:18–19).

Jumala teki maapallon sekä hyödylliseksi että kauniiksi. Kaikki maapallolla "on tehty ihmisen hyödyksi ja käytettäväksi, sekä miellyttämään silmää että ilahduttamaan sydäntä" ja myös "elävöittämään sielua" (OL 59:18–19).

Meidän tulee kunnioittaa Jumalaa arvostamalla Hänen luomakuntaansa, ilmaisemalla kiitollisuutta siitä ja pyrkimällä pitämään sen kauniina. Meidän tulee säästää luonnonvaroja, suojella luontoa ja välttää saastuttamista ja hukkaan heittämistä.

Uskomme pääkulmakivi

Presidentti Gordon B. Hinckley (1910–2008)

kirkon 15. presidentti

Olemme pitäneet jokaisen uuden temppelin rakentamisen yhteydessä kulmakiven laskemisseremonian muinaisiin aikoihin ulottuvan perinteen mukaisesti. Ennen betonin käytön yleistymistä rakennusten perustukset tehtiin suurista kivistä. Siinä kaivettiin syvä oja ja pantiin kiviä kivijalaksi. Kivijalka rakennettiin alkukohdasta kulmakiveen asti. Sitten kivijalkaa jatkettiin toiseen suuntaan seuraavaan kulmaan asti, johon pantiin taas kulmakivi. Siitä kivijalkaa jatkettiin seuraavaan kulmaan ja siitä alkukohtaan. – – Viimeistä kulmaveä sanottiin peruskiveksi eli pääkulmakiveksi, ja sen laskemista vietettiin suurena juhlana. Kun tämä pääkulmakivi oli paikallaan, perustus oli valmis varsinaisen rakennuksen pystyttämistä varten. Tästä tulee Paavalin käyttämä tosi kirkon vertauskuva:

”Te ette siis enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan kuulutte Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät.

Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus.

Hän liittää koko rakennuksen yhteen niin että se kasvaa Herran pyhäksi temppeleksi.” (Ef. 2:19–21.)

Meillä on koko rakennuksen yhteen liittäviä kulmakiviä, joiden varaan Herra on perustanut tämän suuren myöhempien aikojen kirkon. Nämä kulmakivet ovat ehdottoman välttämättömiä tälle työlle – ne ovat sen ankkureita, perustus, jonka varassa se seisoo. – – [Mutta] mainitsen pääkulmakiven, joksi me kunnioittaen tunnustamme Herran Jeesuksen Kristuksen. – –

Hän on nimeään kantavan kirkon, Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon, pääkulmakivi. Ihmisille ei ole annettu mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi (ks. Ap. t. 4:12). Hän on pelastuksemme tuoja, iankaikkisen elämän antaja (ks. Hepr. 5:9). Ei ole ketään Hänen vertaistaan. Ei ole koskaan ollut. Ei ole koskaan oleva. Kiitos olkoon Jumalalle Hänen rakkaan Poikansa lahjasta, Hänestä, joka antoi henkensä, jotta me saisimme elää, ja joka on meidän uskomme ja Hänen kirkkonsa tärkeä, järkkymätön pääkulmakivi. ■

Lokakuun 1984 yleiskonferenssipuheesta.

Kirkon neljä kulmakiveä

Presidentti Gordon B. Hinckley todisti, että Jeesus Kristus on uskomme pääkulmakivi. Hän

opetti myös, että on muitakin peruskulmakiviä, joiden varaan Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko on rakennettu.

Herra Jeesus Kristus

Meidän Herramme ja Vapahtajamme. Pääkulmakivi, jonka varaan meidän uskomme ja kirkko on rakennettu.

Ensimmäinen näky

Aloitti palautuksen ihmeellisen työn.

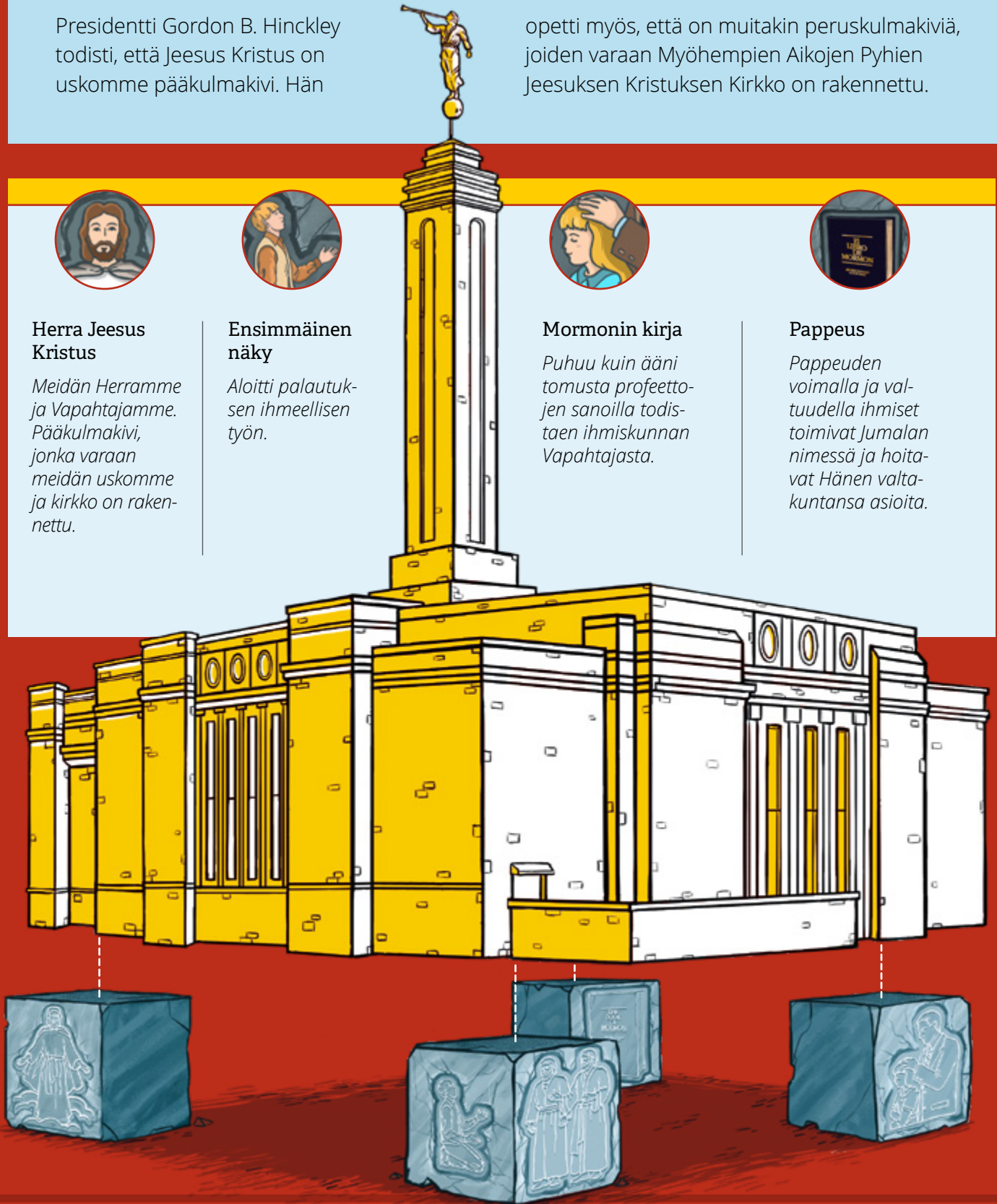
Mormonin kirja

Puhuu kuin ääni tomusta profeettojen sanoilla todistaen ihmiskunnan Vapahtajasta.

Pappeus

Pappeuden voimalla ja valtuudella ihmiset toimivat Jumalan nimessä ja hoitavat Hänen valtakuntansa asioita.

NUORILLE AIKUISILLE

**ONKO MAHDOLLISELLA
TULEVALLA PUOLISOLLASI
PORNOGRAFIAAN
LIITTYVÄ ONGELMA?**

*Toivoa ja apua on saatavilla. Näin
voit kulkea eteenpäin uskossa.*

42

NUORILLE

**HYVIEN YSTÄVIEN
VAIKUTUS**

52-57,
62

*TULE JA SEURAA
MINUA*

**EF. 2: MITKÄ
OVAT KIRKON
KULMAKIVET?**

64

MYÖHEMPIEN AIKOJEN PYHIEN
JEESUKSEN
KRISTUKSEN
KIRKKO

FINNISH

Ystävä

Terveisiä
Kongon
demokraattisesta
tasavallasta!

Ks. s. Y4–Y7

**Presidentti
Dallin H. Oaks**

ensimmäinen neuvon-
antaja ensimmäisessä
presidenttikunnassa

Rakastakaa muita kuten Jeesus rakastaa meitä

Jeesus antoi opetuslapsilleen tärkeän käskyn: ”Rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä” (Joh. 15:12). Meidän Kristuksen seuraajien tulee elää rauhassa muiden kanssa. Heihin kuuluvat ihmiset, jotka eivät usko samoihin asioihin kuin me uskomme.

Tässä on muutamia tapoja, joilla voimme rakastaa muita kuten Vapahtaja rakastaa meitä:

- Ole ystävällinen ihmisiä kohtaan, jotka ovat erilaisia.
- Osoita kunnioitusta heidän uskonkäsityksiään kohtaan.
- Älä koskaan kiusaa tai loukkaa ketään.

- Ole hyvä kuuntelija.
- Ole kohtelias. Älä kiistele vihaisena.
- Puolusta sitä, mikä on totta.
- Kerro muille evankeliumista nöyrästi. Noudata totuutta ja rakkautta (ks. Ef. 4:15).

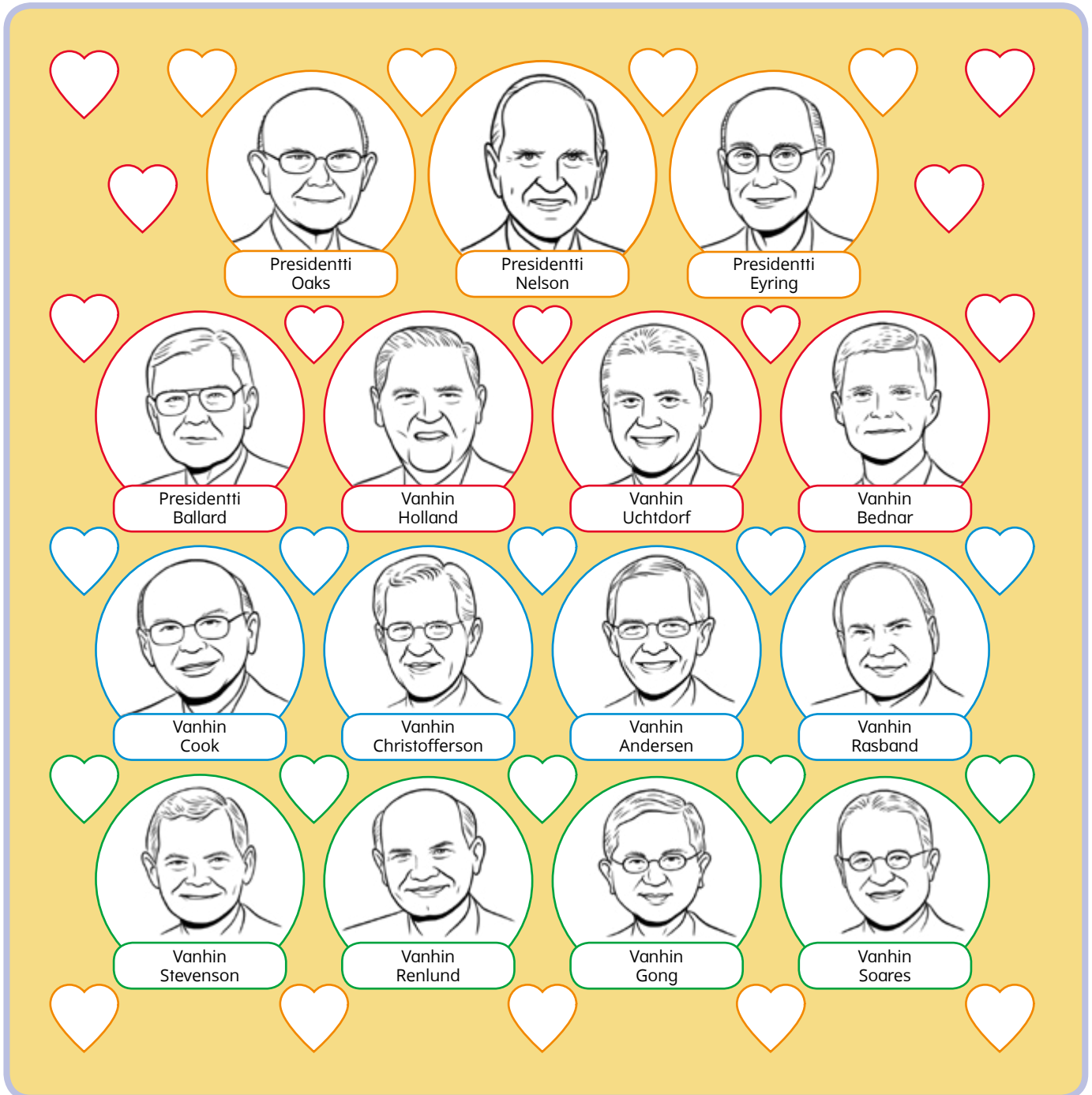
Vapahtajamme käsky rakastaa toisiamme, kuten Hän rakastaa meitä, on luultavasti suurin haasteemme. Rukoilen, että voimme pyrkiä osoittamaan rakkautta kaikessa, mitä teemme. ●

Mukailtu Dallin H. Oaksin puheesta ”Rakastakaa muita ja tulkaa toimeen eroavuuksista huolimatta”, Liahona, marraskuu 2014, s. 25–28.

Profeetat ja apostolit

Pyhissä kirjoituksissa sanotaan, että kirkon "perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja [sen] kulmakivenä on itse Kristus Jeesus" (Ef. 2:20). Tämä tarkoittaa sitä, että Jeesus Kristus johtaa kirkkoa nykyään profeettojen ja apostolien kautta.

Väritä niiden ihmisten kuvat, jotka puhuvat yleiskonferenssissa. Tai väritä ne konferenssin jälkeen, kun keskustellette perheesi kanssa lempipuheistanne. Väritä sydän joka kerta, kun kuulet jonkun mainitsevan Jeesuksen. Hän rakastaa sinua!

Tämä sivu tukee sivua 155 julkaisussa *Tule ja seuraa minua – sinä ja perheesi*.

Vain rukouksen päässä

*Prodia pelotti käydä
takaisin nukkumaan.
Mitä jos hän näkisi
taas painajaista?*

Lucy Stevenson

kirkon lehdet

"Hän siellä on, Hän sua kuulee"

(Lasten laulukirja, s. 6).

Prodi hätkähti vuoteessaan istua-
leen. Hänen sydämensä jyskytti.

Sade ropisi kattoa vasten Prodin istuessa pimeässä. Hän kuuli, miten vesi lotisi afrikkalaisesta viikunapuusta hänen ikkunansa ulkopuolella, ja ilma tuntui kostealta ja lämpimältä. Prodi veti syvään henkeä ja yritti rentoutua. Se oli vain unta.

Hän ryömi vuoteestaan ja kurkisti vanhempiansa huoneeseen. Äiti ja isä olivat rauhallisesti unessa. Hänen pikkusiskonsa Célia oli myös käpertyneenä vuoteeseensa. Kaikki oli hyvin. Hänen perheensä oli turvassa.

Prodi kiipesi takaisin vuoteeseen ja yritti jälleen nukahtaa. Hän pyöriskeli unettomana ensin hetken ja sitten vielä lisää. Hän tiesi, ettei hänen unensa ollut totta, mutta se oli ollut tosi pelottava! Vaikka häntä väsytti, häntä pelotti nukahtaa uudelleen. Mitä jos hän näkisi taas painajaista?

Prodi makasi selällään ja katseli kattoa. Hän yritti ajatella onnellisia ajatuksia. "Oletko siellä, Isä taivahan? Kuuletko rukoukset joka lapsen?" Prodin valtasi lämmin tunne, kun hän ajatteli Alkeisyhdistyksen lempilaulunsa sanoja. Sisar Kioska oli opettanut heille, että taivaallinen Isä huolehtii heistä aina. He voivat rukoilla Häntä milloin vain, missä tahansa.

Prodi tiesi, mitä tehdä. Hän nousi vuoteesta ja polvistui rukoukseen.

"Rakas taivaallinen Isä", hän rukoili, "minua pelottaa tosi paljon. Pidäthän perheeni turvassa. Ja autathan minua nukahtamaan niin etten enää näe pahoja unia."

Prodi piti rukouksensa loppuun ja kiipesi takaisin vuoteeseen. Hänen kehonsa rentoutui, ja hänen mielensä rauhoittui. Pian hän oli unessa.

Kun aamu koitti, Prodi heräsi auringon paistaessa lämpimästi ikkunasta. Hän kuuli kattiloiden kalinaa keittäöstä ja nousi mennäkseen äidin luo. Célia oli pöydän ääressä syömässä edelliseltä päivältä jäänyttä maniokkia. Äiti lämmitti sitä Prodillekin.

"*Bonjour*", äiti sanoi. "Kuinka nukuit?"

"Näin tosi pelottavaa painajaista", Prodi sanoi. "Mutta sitten pidin rukouksen. Taivaallinen Isä auttoi minua tuntemaan, että olen turvassa."

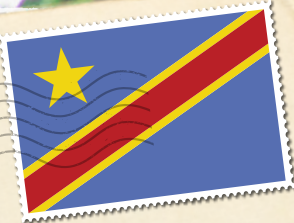
"Kurjaa, että näit pahaa unta", äiti sanoi. Hän halasi Prodia lujasti ja pitkän aikaa. "Mutta olen iloinen, että pidit rukouksen. Kuulostaa siltä, että taivaallinen Isä tosiaan auttoi sinua."

"Niin auttoikin", Prodi sanoi. "Pystyin taas nukahtamaan, enkä enää nähnyt pahoja unia." Prodi halasi äitiä lujasti. Hän oli iloinen, koska hän tiesi, että vaikka häntä kuinka pelottaisikin, taivaallinen Isä olisi vain rukouksen päässä. ●

Käännä sivua, niin tutustut tämän kertomuksen poikaan!

Terveisiä Kongon demokraattisesta tasavallasta!

Kongon demokraattinen tasavalta sijaitsee Keski-Afrikassa. Siellä asuu noin 80 miljoonaa ihmistä.

Suuri osa Kongon demokraattisesta tasavallasta on sademetsien peittämää. Siellä asuu kaikenlaisia mielenkiintoisia eläimiä kuten norsuja, gorilloja ja sarvi-kuonoja. Tämä eläin on nimeltään okapi.

**Me olemme
Margo ja
Paolo.**

**Olemme
käymässä Kongon
demokraattisessa
tasavallassa.**

Kongon demokraattinen tasavalta tunnetaan kau- niista perinteisestä taitees- taan kuten puuveistoksista, punotuista koreista ja naamioista.

Kirkkomme lähetyssaarnaajat alkoivat opettaa ihmisiä Kongon demokraattisessa tasavallassa vuonna 1986. Nykyään lähes 60 000 ihmistä siellä kuuluu Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkkoon.

Kongon demokraattisessa tasavallassa useimmat ihmiset puhuvat kirkossa ranskaa. Se on maan virallinen kieli. Mutta Kongon demokraattisessa tasavallassa puhutaan miltei 250 muutakin kieltä.

Tänä vuonna Kongon demokraattinen tasavalta sai ensimmäisen oman temppelin! Kirkon jäsenet siellä ovat innoissaan siitä, että heidän maassaan on temppeleitä.

Kiitos, että tutustuit meidän kanssamme Kongon demokraattiseen tasavaltaan. Nähdään ensi kerralla!

”Yhtenä sunnuntaina joka puolella oli sotilaita, ja vanhempani sanoivat, että olisi vaikea päästä kirkkoon. Sanoin vanhemmilleni, että meidän pitäisi mennä ainakin sakramenttikokoukseen. Me osoitimme yhdessä uskoa ja menimme kirkkoon kunniottamaan Herran päivää.”

Prodi K., 7, Kinshasa, Kongon demokraattinen tasavalta

”Pidän muiden auttamisesta. Eräänä päivänä välitunnilla yksi lapsi luokallani oli surullinen, koska hänellä ei ollut mitään syötävää. Menin hänen luokseen ja jaoin hänelle omista eväistäni.”

Célia Tshidibi K., 5, Kinshasa, Kongon demokraattinen tasavalta

Oletko sinä Kongon demokraattisesta tasavallasta? Kirjoita meille! Meistä olisi mukava kuulla sinusta. Ks. s. Y24.

En halua olla erilainen!

Eliza Broadbent

(Perustuu tositahtumaan)

"Sielujen arvo on suuri Jumalan silmissä" (OL 18:10).

Mia odotti aina innolla tanssituntia. Hänestä oli ihanaa kuunnella musiikkia. Hänestä oli mukava harjoitella perhoshyppyään ja tehdä se juuri oikealla tavalla. Ja hän piti varsinkin siitä, kun koko luokka liikkui yhdessä samaan tahtiin. Kun he tekivät niin, näytti kuin tanssijat olisivat kaikki samanlaisia. Tuntui aivan kuin hän ei olisi ainoa, jolla on Downin syndrooma.

Tänään he opettelivat uutta tanssiaskelta. Mia katsoi, kun hänen opettajansa hypähti ilmaan. Hän katseli, kun muut tytöt yrittivät samaa. Jotkut oppivat sen heti. Jotkut yrittivät muutamia kertoja. Mia yritti yhä uudelleen, mutta hän ei onnistunut tekemään sitä oikein.

"Opettaja, autatko minua?" Mia kysyi.

Mian vieressä oleva tyttö katsoi häntä. Tyttö nojautui ystävänsä puoleen. "Miksi hän puhuu noin?" hän kuisasi. Kumpikin tyttö kääntyi katsomaan Miaa.

Palatessaan tanssitunnilta kotiin Mia oli vaiti koko matkan ajan.

Kun he pääsivät kotiin, äiti vaivasi taikinaa keittiössä. Hänellä oli jauhoa poskessaan. Joskus se sai Mian nauramaan. Mutta tänään hän vain pudotti laukkunsa lattialle ja lysähti tuolille pöydän ääreen.

”Miten tanssitunti meni?” äiti kysyi.

”Huonosti”, Mia sanoi. ”Minä pyysin apua, ja yksi tyttö sanoi, että puhun hassusti. Sitten hän tuijotti minua.” Mian katse painui alas. ”En enää halua mennä tanssitunnille.”

”Voi, Mia!” äiti sanoi. ”Olen kovin pahoillani. Isästä ja minusta on mukavaa katsella, kun tanssit. Olemme niin ylpeitä siitä, miten uutterasti harjoittelet!”

Mia tunsu silmissään kyyneliä. ”En tykkää siitä, että minulla on Downin syndrooma. En tykkää siitä, että kasvoni ovat erilaiset. Kunpa minun ei olisi niin vaikea oppia uusia asioita. Minunhan pitää harjoitella puhumistakin!”

Isä istuutui Mian viereen ja kietoi kätensä hänen ympärilleen. ”Mia, me rakastamme sinua *hyvin paljon*. Emme haluaisi muuttaa sinussa mitään.”

Mutta Mia vain pudisti päätään ja hautasi kasvonsa käsivarsiaan vasten. ”En halua olla erilainen. Haluan, että tämä Downin syndrooma otetaan minusta pois!”

Äiti ja isä olivat vaiti muutaman hetken.

”Minulla on idea”, äiti sanoi. Mia kurkisti käsivarsiensa alta. ”Mitäpä jos rukoilisit ja kysyisit taivaalliselta Isältä, mitä Hän ajattelee sinusta?”

Mia mietti asiaa. Hänestä oli mukavaa rukoilla. Hitaasti hän nyökkäsi. ”Voitko kirjoittaa kysymyksen, jotta muistan, mitä pitää kysyä?”

Äiti kirjoitti kysymyksen paperille. Sitten Mia otti paperin ja meni omaan huoneeseensa rukoilemaan.

Kun Mia muutaman minuutin kuluttua tuli keittiöön, hänen kasvonsa sädehtivät. ”Taivaallinen Isä vastasi!” hän sanoi.

”Mitä Hän sanoi?” äiti kysyi.

”Hän sanoi: ’Mia, rakastan sinua juuri sellaisena kuin olet’”, Mia vastasi. ”Ja Hän sanoi sen KOVALLA äänellä!”

Seuraavan viikon tanssitunnilla Mia ei ollut huolissaan siitä, mitä muut tytöt ajattelivat hänen Downin syndroomastaan. Sen sijaan hän huomasi, että eräs toinen tyttö, Sara, näytti surulliselta. Sarankin oli vaikea oppia uusia askelia.

Kun Mia tuli kotiin, hän päätti kirjoittaa Saralle viestin. Hän piirsi paljon sydämiä. Äiti auttoi häntä kirjoittamisessa.

”Hei Sara”, Mia kirjoitti. ”Sinä olet hyvä tanssija. Haluan olla ystäväsi. Olen iloinen, että olet samalla tanssitunnilla kuin minä.”

Mia malttoi tuskin odottaa, että voisi antaa viestin Saralle. Hän halusi, että Sarakin tuntisi tanssitunnilla itsensä onnelliseksi ja rakastetuksi. ●

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

Vanhin Stevenson käy Chilessä

Apostolit matkustavat eri puolilla maailmaa palvelemaan ihmisiä ja opettamassa heille Jeesuksesta Kristuksesta.

Vanhin Gary E. Stevenson ja sisar Lesa Stevenson matkustivat presidentti Russell M. Nelsonin ja sisar Wendy Nelsonin kanssa Chileen eräiseen hyvin tärkeään tapahtumaan. Uusi temppele vihittiin Concepciónin kaupungissa!

Tämä kaunis uusi temppele on toinen, joka on rakennettu Chileen, ja 18. temppele Etelä-Amerikassa.

Lapsia tuli vanhempineen kuulemaan, kun presidentti Nelson piti erityisen rukouksen temppelein vihkimiseksi.

Laura ja Alicia O. autoivat viimeisen kiven muuraamisessa temppelein ulkopuolella. Sitä kiveä nimitetään temppelein kulmakiveksi. Sitten temppele oli valmis vihittäväksi käyttöön.

Chilessä tapahtuu monia maanjäristyksiä. Concepciónin temppeleissä on erityinen perustus, jonka ansiosta temppele ei vaurioidu, jos maanjäristys iskee.

"Tämä päivä tuntui kerrassaan taivaalliselta."

Nyt kelvolliset Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenet voivat mennä sisään ja heidät voidaan sinetöidä perheensä ja he voivat palvella temppeleissä tekemällä kasteita!

Vanhin Renlund tapaa lapsia

Vanhin Dale G. Renlund käy monissa paikoissa vaimonsa, sisar Ruth L. Renlundin, kanssa auttamassa ihmisiä oppimaan Jeesuksesta Kristuksesta. Hän pitää puheita ja puhuu lähetyssaarnaajille. Mutta minne tahansa hän meneekin, hän pitää eniten lasten tapaamisesta ja heidän kätelemisestään. Joskus hän jopa menee tapaamaan heitä Alkeisyhdistyksessä!

Apostolit matkustavat eri puolilla maailmaa palvelemaan ihmisiä ja opettamaan heille Jeesuksesta Kristuksesta.

Japanissa

Perussa

Boliviassa

Etelä-Koreassa

"Haluatko tietää salaisuuden? *Ystävä* on kirkon lehdistä minun suosikkini. Luen sen aina ensimmäisenä!"

Vanhin Renlund haluaa lasten kaikkialla tietävän, että taivaallinen Isä tuntee heidät ja rakastaa heitä.

Valkoinen hilkka Florencelle

Jordan Monson Wright

(Perustuu tositahtumaan)

Kolmetoistavuotias Florence Onyejekwe meni tavantomaiselle paikalleen ruuhkaiselle torille Onitshassa Nigeriassa. Katu oli täynnään myyjiä, jotka kutsuivat kiireisiä ostajia. Kävellessään naiset tasapainottelivat nyyttejä päänsä päällä. Koulu oli juuri loppunut ja loma alkanut, ja Florence tiesi, että hänen ystävänsä olivat nauttimassa lomasta. Mutta Florence vietti lomansa myyden vernonian lehtiä täällä torilla. Se oli hänen ainoa mahdollisuutensa ansaita rahaa koulumaksuihin.

Tosin ei Florence valittanut. Olihan hänen äitinsä torilla joka päivä aamusta iltaan myymässä jamssia ostaakseen ruokaa perheelle. Mama työskenteli todella ahkerasti. Kumpikin hänen vanhemmistaan teki kovasti töitä.

Mutta ilman hyvää koulutusta ei ollut kovinkaan paljon tehtävissä. Florence oli jo

kohta päättämässä alakoulua. Ehkäpä jos hän voisi jatkaa koulunkäyntiä, hän voisi saada hyvät palkan työn ja auttaa perhettään.

Kun Florence palasi kotiin, hän löysi vanhempansa ja kysyi: "Voisinkohan minä mennä yläkouluun ja lukioon? Ja ehkä yliopistoon?"

Mama katsoi nnamia (isää) ja pudisti päätään. "Yliopisto maksaa paljon enemmän kuin meillä on rahaa", sanoi nnam. Florence katseli alas kenkiinsä. Hän ei halunnut mamman ja nnamin näkevän, kuinka pettynyt hän oli.

Muutama päivä myöhemmin Florence käväisi sairaalassa hakemassa lääkettä. Sairaala oli miltei yhtä ruuhkainen kuin tori, tosin ei yhtä meluisa. Florence tuijotti sairaanhoitajia, joilla oli päässään uudenkarheat valkeat päähineet eli hilkat. Hän kuvitteli, miten hänellä itsellään olisi samanlainen asu ja hän auttaisi sairaita ja huolehtisi vauvoista isossa sairaalassa. Kenties *hänestä* voisi tulla sairaanhoitaja.

Florence tiesi, että hänen vanhempansa olivat oikeassa – koulutuksen hankkiminen olisi kovan työn takana. Mutta Florence osasi tehdä töitä kovasti. Hän päätti yrittää.

Olipa Florencella päivän aikana miten paljon kotitöitä tahansa, hän ehti aina opiskelemaan.

Hän läpäisi lukion pääsykokeet, ja nnam lainasi hänelle kylliksi rahaa koulumaksuihin. Myöhemmin hän sai kuulla, että valtio maksaisi osan sairaanhoito-oppilaitoksen maksuista. Hänen unelmansa oli saavutettavissa!

Mutta kun koitti aika aloittaa opinnot sairaanhoito-oppilaitoksessa, Florence oli vähän epävarma. Entä jos se olisi liian vaikeaa? Entä jos hän olisi yksinäinen? Florence painoi päänsä ja rukoili: ”Rakas Jumala, annathan minulle voimaa mennä sairaanhoito-oppilaitokseen ja työskennellä kovasti.”

Sairaanhoito-oppilaitoksessa Florence oppi antamaan lääkettä ja puhdistamaan työvälineet bakteereista. Joskus hänen potilaansa tulivat terveiksi, mutta joskus eivät. Florence rukoili usein rohkeutta. Kolmen pitkän vuoden jälkeen Florence valmistui saaden luokkansa parhaan oppilaan kunniakirjan. Hänen unelmansa oli toteutunut! Hän pääsi käyttämään valkoista sairaanhoitajan hilkkaa, ja hän pystyi ansaitsemaan kylliksi auttaakseen perhettään.

Monia vuosia myöhemmin Florence vieraili eräessä pienessä seurakunnassa Accran lähetykentällä Ghanassa. Hänen aviomiehensä Christopher Chukwurah oli siellä

lähetysohjaaja. Florence tapasi seurakunnan lapsia, jotka eivät aina päässeet käymään koulua. He eivät olleet varmoja, mitä tehdä tulevaisuutensa suhteen. He muistuttivat Florencea siitä, kun hän itsekkin oli lapsi. ”Mitä voin sanoa auttaakseni heitä?” Florence rukoili ääneti.

Sitten hän tunsu selkeän innoituksen: Kerro heille elämästäsi.

Florence ajatteli elämänsä. Hän oli työskennellyt sairaaloissa Nigeriassa ja Yhdysvalloissa. Hän oli solminut avioliiton hyvän miehen kanssa, ja yhdessä he olivat löytäneet Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon. Hänestä oli tullut äiti. Nyt hän auttoi lähetyssaarnaajia pysymään terveinä ja työskentelemään ahkerasti. Taivaallinen Isä oli auttanut häntä tulemaan sairaanhoitajaksi. Hän oli auttanut Florencea tekemään paljon enemmän kuin tämä oli kuvitellut. Hän voisi tehdä samoin näiden lasten kohdalla.

Florence katsoi lapsia ja hymyili. ”Tiedättekö ne valkoiset hilkat, joita sairaanhoitajilla on? Minä näin sellaisen hilkan ja päätin, että minusta tulee sairaanhoitaja...” ●

Kirjoittaja asuu Michiganissa Yhdysvalloissa.

Tässä kuvassa näkyy, kun Florence on viimein saanut päähänsä oman valkoisen hilkan!

Brooklyn P., 9, Utah, USA

Viime vuonna lainasin kirjastosta kirjan, joka kertoi tytöstä, joka alkoi kirjoittaa blogia. Ajattelin, että se olisi hauska kirja, koska päähenkilö oli saman ikäinen kuin minä ja äitini kirjoittaa blogia. Niinpä ajattelin, että se olisi kirja, johon voisin samastua.

Olin lukenut kirjaa vasta muutaman sivun, kun kirjan tyttö käytti väärin Herran nimeä. Minusta ei tuntunut kovinkaan hyvältä luettuani sen kohdan. Mutta jatkoin lukemista toivoen, että se olisi vain yksi sellainen kohta kirjassa. Luin muutaman sivun lisää, ja jälleen tyttö teki samoin.

Menin kertomaan äidille, mitä olin löytänyt. En tiennyt, pitäisikö minun jatkaa lukemista vai ei. Äiti sanoi minulle, että sain itse valita. Mutta hän oli samaa mieltä siitä, ettei luultavasti ollut hyvä jatkaa lukemista, jos

tyttö käytti kieltä, jonka tiedämme olevan väärin. Äiti sanoi, että erityisen huonoa oli se, että tyttö käytti väärin Herran nimeä.

Ajattelin, että katsoisin, toistuisiko se, joten selasin kirjaa. Huomasin, että Herran nimen käyttäminen väärin kuului tytön tavalliseen tapaan puhua. Päätin palauttaa kirjan kirjastoon lukematta sitä sen enempää.

Minusta tuntui surulliselta, että kirjan kirjoittaja käytti väärin Herran nimeä. Mutta kun olin palauttanut kirjan kirjastoon, olin onnellinen siitä, että olin valinnut oikein. Tiedän, että noudatin *Usko Jumalaan* -kirjasessani olevia ”Evankeliumin tasovaatimuksiani”, joissa sanotaan: ”Luen ja katselen vain sellaista, mikä on taivaallisen Isän mielen mukaista.” Tiedän, että meidän pitää käyttää taivaallisen Isän ja Jeesuksen Kristuksen nimiä ainoastaan kunnioittavasti ja arvokkaasti. ●

Pitäisikö minun jatkaa lukemista?

Voin tehdä kaiken
Kristuksen avulla, joka antaa minulle voimaa
(ks. Fil. 4:13).

Sisar Joy D. Jones

Alkeisyhdistyksen
ylijohtaja

Temppelihaaste

*”Lasten sydämet kääntyvät heidän isiensä puoleen”
(OL 2:2).*

Eräänä sunnuntaina neuvonantajani ja minä vierailimme eräässä kirkon kokouksessa. Pidimme puheita temppeleistä ja niistä erityisistä asioista, joita siellä tapahtuu. Kokouksen jälkeen eräs 12-vuotias poika nimeltä Colby tuli luokseni ja kätteli minua. Juttelimme temppeleistä. Sitten annoin hänelle haasteen löytää yhden sukulaisnimen vietäväksi temppeleihin.

Hieman myöhemmin sain Colbylta kirjeen. Näin Colby kertoi minulle:

”Menin kotiin ja löysin yhden uuden nimen. Kävi ilmi, että olin löytänyt kolmannen isoisoisistani.

Jokin aika sen jälkeen menin temppeleihin ja minut kastettiin hänen puolestaan. Se oli hyvin erityistä, koska

veljeni kastoi minut ja isäni konfirmoi minut isoisoisäni puolesta.

Minulla oli sisälläni lämmin tunne, joka toi rauhaa. Tunsin, että se, mitä tein isoisoisäni hyväksi, oli todella hyvää, koska nyt hän voi päästä asumaan selestiseen valtakuntaan perheensä kanssa. Koko loppupäivän ajan minulla oli sisälläni todella hyvä tunne.

Sain myös selville, ettei kukaan tiedä kolmannen isoisoisäni vanhempien nimiä, joten voin etsiä heidänkin nimensä ja viedä ne temppeleihin!”

Miten erinomainen esimerkki Colby onkaan! Olitpa minkä ikäinen tahansa, voit olla esimerkki perheellesi ja ystävillesi. Voit jakaa evankeliumia kaikille, joita tunnet – myös esivanhemmillesi! ●

Näytä ja kerro

Yleiskonferenssi on tässä kuussa! Tässä muutamat lapset kertovat, mistä he pitävät konferenssissa.

Minusta on mukavaa kuunnella kertomuksia ja kuulla kuoron laulavan. Minusta on mukavaa kuunnella myös vertauksia, joita he esittävät.

Yuri H., 8, Taoyuan, Taiwan

Minusta on mukavaa kuunnella profeettaa, koska Herra puhuu hänen kauttaan.

Andrés C., 12, Valle del Cauca, Kolumbia

Katson mielelläni konferenssia, koska minusta on mukavaa oppia profeetoilta ja minusta on kivaa viettää aikaa perheeni kanssa.

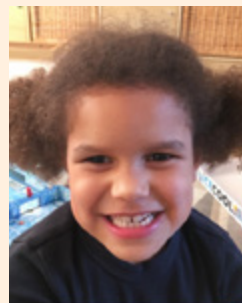
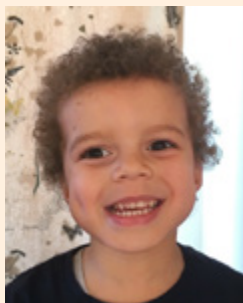
David J., 9, Sololá, Guatemala

Abel C., 10, ja Tina S., 9, Bongin piirikunnasta Liberiasta ovat sisaruksia. Abel pitää konferenssista, ”koska siinä me annamme joka vuosi tukemme kirkon presidentille”. Tina ”pitää siitä, kun profeetta puhuu temppeleistä”.

Anna B., 10, Maharashtrasta Intiasta katsoi konferenssia äitinsä kanssa. Jokaisessa konferenssissa hän ottaa esiin päiväkirjansa ja kyniä ja kirjoittaa kuulemansa todistukset ja sanomat.

David, 4, ja Juliana M., 6, Etelä-Hollannista Alankomaista täyttävät 15 kulhoa pikkupurtavilla ja laittavat kuhunkin kulhoon yhden apostolin tai ensimmäisen presidenttikunnan jäsenen kuvan. Kun yksi johtavista veljistä puhuu, he syövät sen, mitä on siinä kulhossa!

Palveli Herraa espanjan kielellä

Jennifer Maddy

(Perustuu tositahtumaan)

Kuvittele, että ystäväsi antaisi sinulle parhaan kirjan, minkä hän on ikinä lukenut. Avaat kirjan... ja huomaat, ettet osaa lukea sitä. Se on kirjoitettu vieraalla kielellä! Mitä tekisit?

Kirkon varhaisina vuosina Mormonin kirjaa painettiin vain englannin kielellä. Presidentti Brigham Young kutsui kaksi lähetyssaarnaajaa saarnaamaan evankeliumia Meksikossa ja kääntämään Mormonin kirjan espanjaksi. Mutta he tarvitsivat sen tekemiseen lisää apua. Vähänpä he tiesivät, että valtameren toisella puolella Jumala oli valmistanut erästä miestä, joka voisi auttaa heitä juuri heidän tarvitsemallaan tavalla.

Melitón González Trejo oli lähtöisin varakkaasta perheestä Espanjassa. Hän opiskeli koulussa uutterasti, ja hänestä tuli upseeri Espanjan armeijaan. Hän oli aina ollut kiinnostunut uskonnosta, mutta mikään hänen löytämänsä ei tuntunut aivan oikealta. Eräänä päivänä hän kuuli erään toisen upseerin puhuvan ihmisryhmästä, jonka jäsenet kutsuivat itseään ”pyhiksi”. He kuuluivat Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen

Kirkkoon, ja Jumalan profeetta oli johtanut heidät Yhdysvalloissa Kalliovuorille. Melitón tunsu voimakasta halua tavata heidät. Hän liittyi armeijan retkikuntaan, joka suuntasi Filippiineille, toivoen, että tämän avulla hän pääsisi myöhemmin Yhdysvaltoihin. Mutta Melitónilla oli työssään niin paljon kiireitä, että pyhien tapaminen alkoi tuntua vähemmän tärkeältä.

Sitten Melitón sairastui vakavasti. Hän muisti, miksi hän oli tullut Filippiineille, ja rukoili Jumalalta, mitä hänen pitäisi tehdä. Sinä yönä Melitón näki erityisen unen. Hän tiesi, että hänen pitäisi lähteä Kalliovuorille.

Kun Melitón toipui sairaudestaan, hän jatkoi matkaansa Yhdysvaltoihin. Hän saapui Kaliforniaan 4. heinäkuuta 1874 ja suuntasi edelleen kulkunsa kohti Salt Lake Cityä.

Kun Melitón saapui Suolajärven alueelle, hän kohtasi ongelman: hän osasi lukea englantia mutta ei ollut koskaan puhunut sitä. Hän ei pystynyt puhumaan kenenkään kanssa! Mutta hän päätti, että ellei hän voisi puhua ihmisille, hän kiinnittäisi heidän huomionsa toisella

tavalla. Melitón pukeutui Espanjan armeijan univormuunsa ja marssi kaupungin katuja edestakaisin. Monet ihmiset huomasivat hänet, kuten hän oli toivonutkin! Viimein hänet huomasi eräs kirkon jäsen nimeltä veli Blanchard, joka oli yliopiston professori ja puhui espanjaa. Veli Blanchard auttoi Melitónia asettumaan Suolajärven alueelle ja opetti tälle evankeliumia. Pian Melitón meni kasteelle.

Veli Blanchard esitteli Melitónille myös presidentti Brigham Youngin. Melitón kertoi presidentti Youngille, että enemmän kuin mitään muuta hän halusi kääntää Mormonin kirjan espanjaksi.

Presidentti Young pyysi Melitónia auttamaan Meksikoon lähdössä olevia lähetyssaarnaajia kääntämään osia Mormonin kirjasta espanjan kielelle. Melitón käytti monia viikkoja kääntäen englanninkielisiä sanoja espanjaksi. Joka ilta hän kävi läpi käännöksensä lähetyssaarnaajien kanssa. He puhuivat jonkin verran espanjaa, mutta heistä tuntui, että tähän tärkeään kääntämiseen tarvittiin äidinkielenään espanjaa puhuva henkilö. He tiesivät, että Melitón oli vastaus heidän rukouksiinsa. Vuonna 1875

käännös julkaistiin. Sen nimenä oli *Trozos Selectos del Libro de Mormón* (Valikoituja kohtia Mormonin kirjasta).

Nyt lähetyssaarnaajat olivat valmiita lähtemään Meksikoon. He lastasivat hevosten selkään 1 500 kirjasta, joissa oli pyhien kirjoitusten kohtia käännettyinä, ja aloittivat matkansa. Ensimmäistä kertaa espanjaa puhuvat ihmiset pystyivät lukemaan Mormonin kirjaa omalla kielellään! Vaikka Melitón oli asunut tuhansien kilometrien päässä Espanjassa, taivaallinen Isä oli johdattanut hänet juuri sinne, missä häntä tarvittiin. Rohkeutensa ja uskonsa avulla Melitón auttoi Jumalan sanan viemisessä lukemattomille ihmisille. ●

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

Melitón González Trejo (1844–1917) palveli useita kertoja lähetytyössä Meksikossa ja kasti muutamia ensimmäisistä kirkon jäsenistä siellä. Vuonna 1886 valmistui koko Mormonin kirjan espanjankielinen käännös, jota Melitón oli ollut kääntämässä.

Paavalin lähetysmatkat

Marissa Widdison
kirkon lehdet

Kun Jeesus oli noussut ylös kuolleista, apostoli Paavali matkusti eri maihin opettamaan ihmisille Jeesuksesta. Siihen aikaan ei ollut autoja eikä lentokoneita, joten hän käveli paljon! Joskus hän matkusti laivalla.

Paavali opetti ihmisiä kirkoissa ja kodeissa. Hän opetti ihmisiä kallioisilla kukkuloilla ja kaupunkien kaduilla.

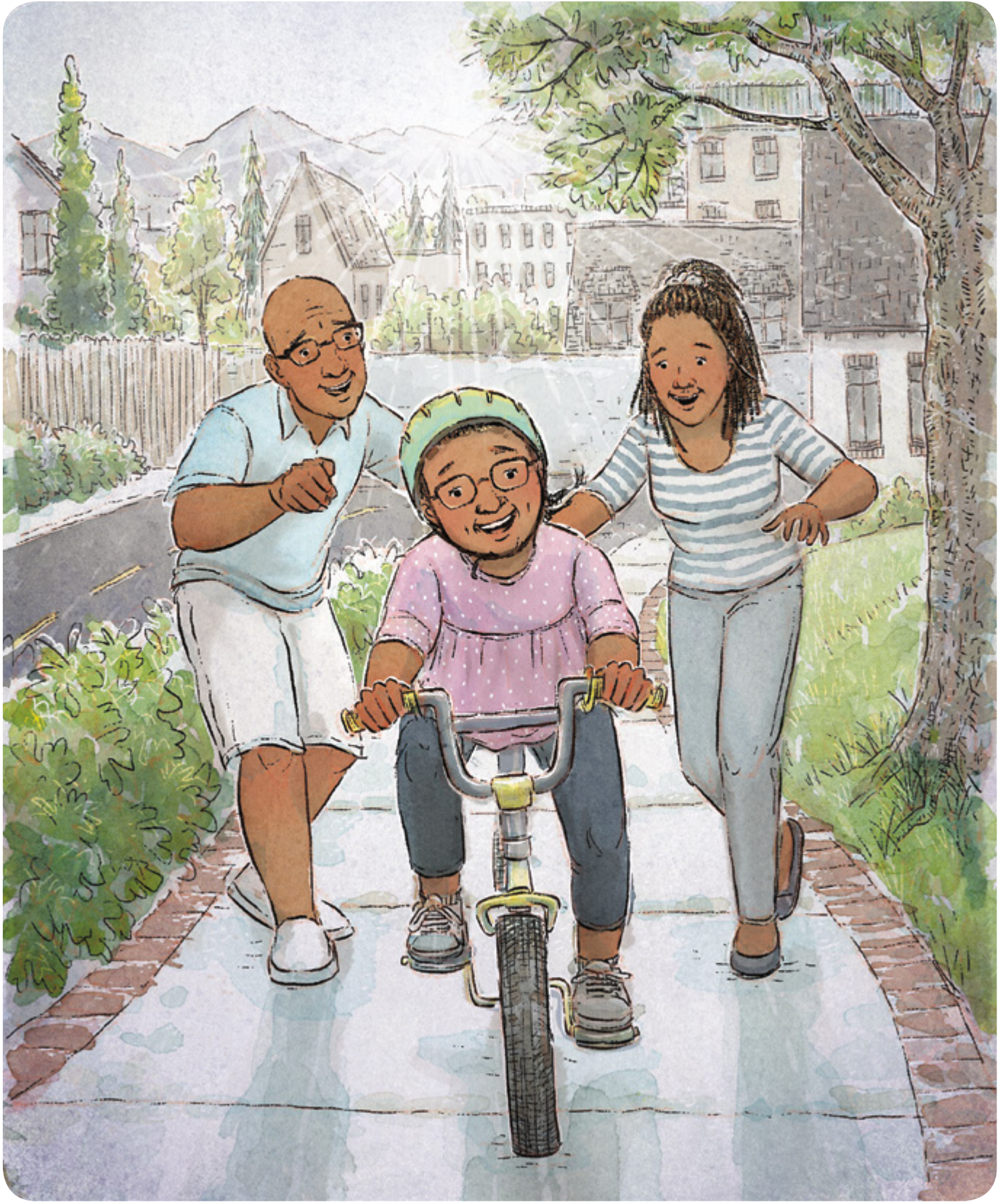

Oli monia, jotka eivät pitäneet siitä, mitä Paavali opetti. Joskus Paavali passitettiin vankilaan. Joskus Paavali sairastui.

Mutta kaikissa näissä vaikeuksissa Paavali osoitti uskoa. Hän sanoi: ”Kestän kaiken Kristuksen avulla.” Hän tiesi, että Jeesus auttaisi häntä olemaan vahva.

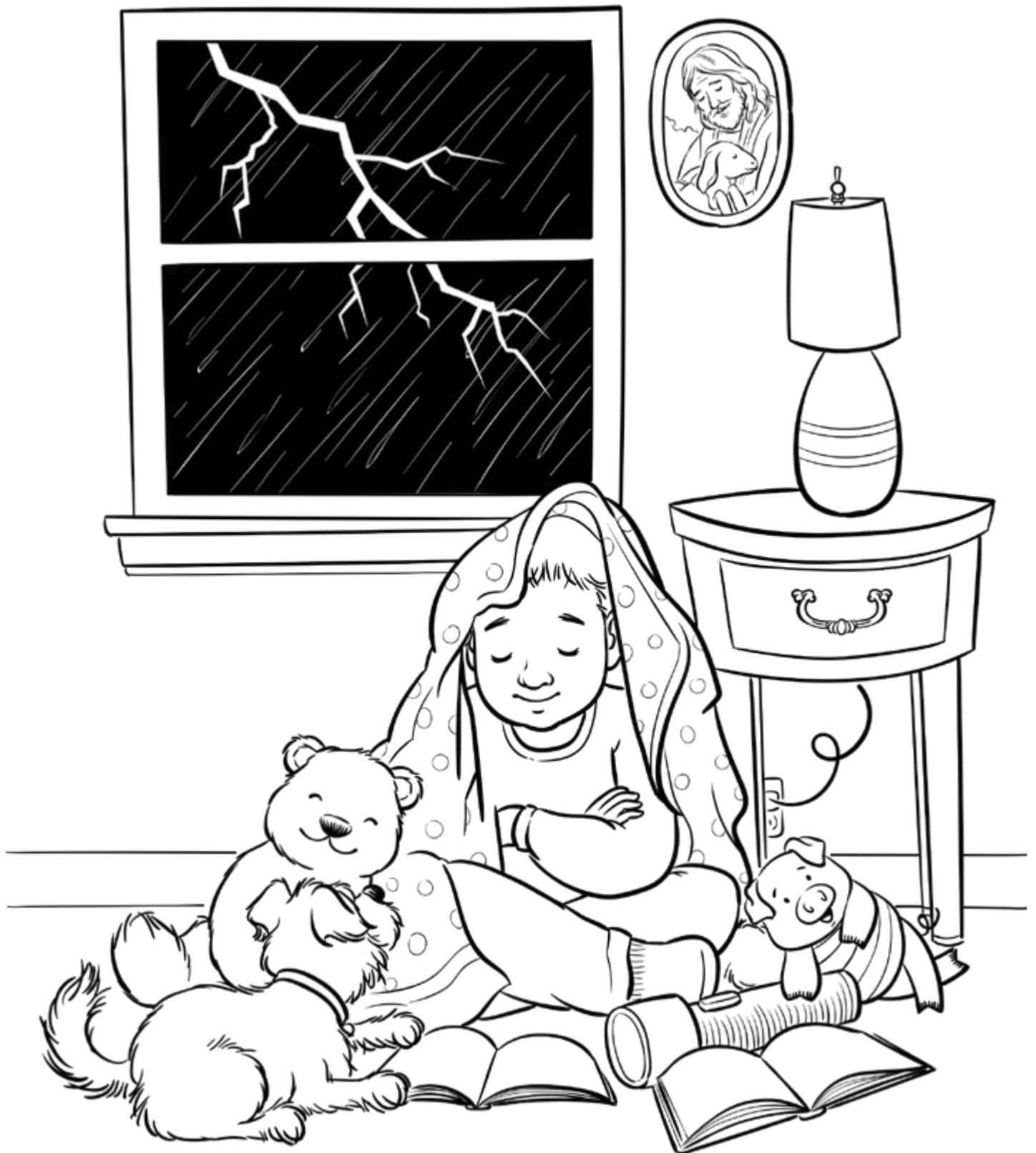

Jeesus Kristus voi auttaa minuakin olemaan vahva.
Hän rakastaa minua, ja minä rakastan Häntä! ●

Jeesus voi auttaa minua tekemään vaikeita asioita

Hyvät vanhemmat

Yksi Uuden testamentin pääsanomia on se, että Kristuksessa me voimme löytää rauhaa ja iloa, olipa elämämme millaista tahansa. Tämän kuukauden lehti todistaa samasta.

- Sivulla Y4 poika saa lohtua nähtyään painajaisia.
- Sivulla Y8 tyttöä, jolla on Downin oireyhtymä, muistutetaan siitä, että taivaallinen Isä rakastaa häntä.
- Sivun Y15 juliste opettaa, että Jeesuksen Kristuksen avulla kaikki on mahdollista.
- Sivuuilla Y20–Y23 Paavali näyttää esimerkkiä uskosta.

Kun luette tätä lehteä yhdessä, pankaa merkille, millä tavoin Jeesus ja taivaallinen Isä ovat auttaneet kunkin kertomuksen ihmisiä. Voisitte alleviivata sanoja, jotka kuvailevat heidän kohtaamiaan haasteita. Ympyröikää sitten sanoja, jotka kuvailevat heidän saamaansa apua. Puhukaa yhdessä perheenä, kuinka toisinaan koettelemukset otetaan pois ja toisinaan meitä vahvistetaan, jotta selviydymme koettelemuksistamme. Joka tapauksessa Jeesus ja taivaallinen Isä rakastavat meitä ja ovat valmiina auttamaan meitä!

Toivottavasti teillä on iloinen kuukausi!

Ystävä-lehti

Näin lähetät lapsesi taide- teoksen tai kokemuksen *Liahona*-lehteen

Mene sivustolle liahona.churchofjesuschrist.org ja napsauta "Submit an Article or Feedback" [Lähetä artikkeli tai palautetta]. Tai lähetä sähköpostiviesti osoitteeseen liahona@churchofjesuschrist.org. Laita mukaan lapsesi nimi, ikä, asuinpaikkakunta sekä tämä lupalausunto: "Minä [lisää oma nimesi] annan Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkolle luvan käyttää lapseni lähettämää aineistoa kirkon lehdissä, kirkon verkkosivustoilla ja sosiaalisen median alustoilla." Haluamme todella kuulla sinusta!

Etsi piilossa oleva Liahona!

SISÄLLYS

- Y2** Rakastakaa muita kuten Jeesus rakastaa meitä
- Y4** Vain rukouksen päässä
- Y6** Terveisiä Kongon demokraattisesta tasavallasta!
- Y8** En halua olla erilainen!
- Y10** Apostoleja eri puolilla maailmaa: Vanhin Stevenson käy Chilessä
- Y11** Apostoleja eri puolilla maailmaa: Vanhin Renlund tapaa lapsia
- Y12** Valkoinen hiikka Florencelle
- Y14** Pitäisikö minun jatkaa lukemista?
- Y15** Loistava ajatus: Voin tehdä kaiken Kristuksen avulla
- Y16** Temppelelihaaste
- Y17** Näytä ja kerro
- Y18** Rohkeita esimerkkejä: Palveli Herraa espanjan kielellä
- Y20** Pyhien kirjoitusten kertomuksia: Paavalin lähetysmatkat
- Y23** Väriytyssivu: Jeesus voi auttaa minua tekemään vaikeita asioita